



Выдаецца  
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове



МАЗЫР  
ЗАПРАШАЕ

5

ЯКІ ЛЁС  
ЗАКІНУТЫХ  
ХАТ?

Мс



# ЗВЯЗДА

25 Чэрвеня 2021 г.  
ПЯТНІЦА  
№ 119 (29488)

МЯСЦОВАЕ  
САМАКІРАВАННЕ  
+TV ПРАГРАМА

## КОРАТКА

- У Магілёве ў сувязі са спякотай працуюць пункты бясплатнай выдачы пітной вады.
- Сярэдні заробак у Беларусі ў маі склаў Br1419,6.
- У Расіі выявілі больш за 16 тысяч мутацый COVID-19.
- Рэспубліканскі маладзёжны цягнік #Беларусь-МолодежьЕдинство стартуе 15 ліпеня ў Гродне.
- Дзіцячы палатачны археалагічны лагер пачаў работу ў Асіповіцкім раёне.
- Пасол Беларусі ўнагароджаны найвышэйшай узнагародай Манголіі, якая ўручаецца замежнікам.



## «Вытрымаем. Ёсць з кім працаваць»

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка з рабочай паездкай  
учора наведаў Гродзенскую вобласць



Фота Вярты

У парадку візіту — агляд прадпрыемстваў Свіслацкага раёна і нарада па перспектывах Гродзеншчыны, паведамляе прэс-служба Прэзідэнта.

Наведваючы Свіслацкі раён, кіраўнік дзяржавы заслухаў даклад аб сацыяльна-эканамічным развіцці вобласці. Прэзідэнт падкрэсліў, што ніякага прасядання з-за санкцый на канец года ні на адным прадпрыемстве быць не павінна. «Мы гэтым мярзотнікам па той бок мяжы павінны паказаць, што іх санкцыі — гэта бяспілле», — сказаў ён.

Аляксандр Лукашэнка азнаёміўся з дзейнасцю малочна-таварнай фермы «Бортнікі» прадпрыемства «Ханчыцы-Нёман», дзе расказалі аб развіцці Свіслацкага раёна. Прэзідэнт перакананы, што ўсё ўліраецца ў дысцыпліну: ёсць прафесійныя кадры, але бесгаспадарчасць часам здзіўляе.

«Не дай бог вайна — мы б тут усе ўсталі і абаранялі б краіну. Чаму цяпер, у адносна мірны час, мы не хочам папрацаваць? Бо ўсё ў дысцыпліне», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Прадпрыемства «Ханчыцы-Нёман» належыць Гродзенскай тэгунавай фабрыцы «Нёман», у якой у перспектыве могуць узнікнуць складанасці: у гандлі акцызнымі таварамі заўсёды высокая канкурэнцыя, і краіны ўсяляк спрабуюць абараніць свае рынкі. Гэта адна з прычын, чаму Беларусь вінавацяць у кантрабандзе цыгарэт.

СТАР. 2

## ЦЫТАТА ДНЯ



**Віктар КАРАНКЕВІЧ, міністр энергетыкі:**  
«Штодзённы аб'ём вытворчасці электраэнергіі першым энераблокам БелАЭС складае каля 27-27,5 млн кВт·гадз пры агульным аб'ёме вытворчасці ў энергасістэме каля 95 млн кВт·гадз. Гэта вышэй, чым аб'ём вытворчасці ў дзень чатырма энергасістэмамі: Магілёўскай, Мінскай, Гомельскай і Гродзенскай разам узятымі. Але гэта не значыць, што ідзе замышчэнне вытворчасці электраэнергіі, якая выпрацоўваецца ЦЭЦ БелАЭС выконвае ў аб'яднанай энергасістэме сваю функцыю, а станцыі, размешчаныя ў абласных энергасістэмах, забяспечваюць вытворчасць у асноўным цеплавой энергіі для патрэб ацяплення і гарачаа водазабеспячэння буйных населеных пунктаў».

## «Мая радасць ты, лянок!»

Некаторыя палі нашай краіны ў гэты час — пералівіста-блакітныя: закрасаваў лён. Гэты здымак зроблены на Гродзеншчыне, у Лідскім раёне. А маленькую мадэль завуць Хрысціна ГРЫГОР'ЕВА.



Фота Вярты

## Радзімазнаўства. Адрасы пісьменства

Сумесны праект Мінаблвыканкама і «Звязды»

# У НЯСВІЖЫ — ЯК У ПАРЫЖЫ

Такое параўнанне часта даводзіцца чучэ з вуснаў турыстаў. Сапраўды, Нясвіж — гэта музей пад адкрытым небам, дзе ўдала спалучаецца даўніна і сучаснасць. Тут ёсць што паглядзець і чым захапіцца. Раней ён з'яўляўся рэзідэнцыяй магнацкага роду Радзівілаў.

У Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Рэспублікі Беларусь унесены 41 аб'ект раёна, у тым ліку 18 з іх размяшчаюцца ў самім горадзе. Найбольш значныя — комплекс былога манастыра іезуітаў, куды ўваходзяць касцёл Божжа Цела, палацава-паркавы ансамбль, будынкі гісторыка-краязнаўчага музея, былой плябані, гарадская ратуша з гандлёвымі радамі, Слуцкая брама, дом рамесніка, комплекс былога манастыра бенедыкцінак, помнік Сьмону Буднаму. Бясспрэчна, самым выдатным месцам горада з'яўляецца палац Радзівілаў. Цяпер гэта

музей, размешчаны на тэрыторыі запаведніка. Палац лічыцца гонарам не толькі Беларусі, але і ўсяго свету: ён уключаны ў пералік Сусветнай спадчыны ЮНЕСКА.

Свой след у гісторыі Нясвіжчыны пакінула і Вялікая Айчынная вайна. Пра тыя трагічныя падзеі нагадвае брацкая магіла воінаў і партызан, брацкая магіла мірных жыхароў на гарадскіх могілках, мемарыяльныя знакі на месцах расстрэлу ахвяр фашызму.

Славіцца Нясвіжчына і таленавітымі людзьмі, якія зрабілі значны ўнёсак у літаратуру, культуру, гісторыю, сацыяльна-эканамічнае развіццё рэгіёна. Тут праводзіцца шмат фестываляў, акцый, міжнародны конкурс-пленэр юных мастакоў імя Міхася Сеўрука, святыя мастацтваў «Музы Нясвіжа», народныя святы і абрады «Калядкі», «Купалле», «Дажынкі».

З кожным годам раён і горад прыгажэюць, развіваюцца, становяцца камфортнымі для жыцця.

СТАР. 20-21

ISSN 1990 — 763X



9 771990 763008



# «Вытрымаем. Ёсць з кім працаваць»

**(Заканчэнне.**

**Пачатак на 1-й стар.)**

«Гэта ж акцызныя тавары, прамы прыбытак у бюджэт. Таму і паліцыя, і літоўцы, і украінцы, і расійцы спрабуюць абараніць свой рынак, — адзначаў Прэзідэнт. — Таму цяпер завалілі, што мы іх кантрабандай завалілі. Дык змагайцеся супраць кантрабанды, як мы змагаемся».

Увагу Прэзідэнта звярнулі на высокую маржынальнасць вытворчасці рапсавага алею. «Трэба адрогуляваць у цэлым пытанні па цэнах і забараніць вываз насення рапсу», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. Паводле яго слоў, вывозіць з краіны сыравіну, з якой атрымліваецца добрая прадукцыя, і не перапрацоўваць рапс па поўным цыкле на ўласных прадпрыемствах — гэта злачыства.

Аляксандр Лукашэнка наведваў таксама транспартна-лагістычны цэнтр «Сільва Ладжыстык БіУай». Ён належаць кампаніі «Кронаспан ОСБ», якая займаецца дрэваапрацоўкай. Кіраўнік дзяржавы заявіў, што апрацаваную драўніну кампанія магла б выкарыстоўваць сама і вырабляць мэблю. «Чым больш будзе дабаўлена вартасць у Беларусі, тым больш мы будзем падтрымліваць вас», — запэўніў Прэзідэнт і паабяцаў садзейнічаць у будаўніцтве мэблевай фабрыкі.

Не абшлось і без незапланаваных пунктаў у падарожжы па раёне. Кіраўнік дзяржавы наведваў мясцовую сельгастэхніку і пярэню. Як аказалася, тэрыторыя Свіслацкай сельгастэхнікі знаходзіцца ў безгаспадарнім стане, будынкі не выкарыстоўваюцца па прызначэнні, захламеньны або пустыюць. Прэзідэнт даручыў мясцовым уладам тэрмінова вызначыцца, што яны збіраюцца рабіць з гэтай тэрыторыяй.

На мясцовай пярэню ён азнаёміўся з вытворчасцю і коротка пагутарыў з калектывам. Прадпрыемства таксама мае патрэбу ў рамонце і мадэрнізацыі. «Парадак навядзем тут. Калі нешта і трэба дарабіць, то гэта невялікія грошы», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Пазней ён правёў нараду з прадстаўнікамі кіраўніцтва ўрада, Адміністрацыі Прэзідэнта, дзяржаўных органаў і кіраўнікамі мясцовай вертыкалі — Гродзенскага аблвыканкама і шэрагу раённых выканаўчых камітэтаў. Тэма мерапрыемства — стратэгія развіцця Гродзенскай вобласці.

Прэзідэнт звярнуў увагу, што нарада невыпадкова арганізавана ў Свіслацкім раёне. «Ваш рэгіён — адзін з тых, якому з лёгкай рукі ўрада прысвоілі статус тэрыторыі, адсталы па ўзроўні сацыяльна-эканамічнага развіцця. Да гэтай жа катэгорыі аднеслі і Зэльвенскі раён. Але я б сказаў інакш: гэта перспектывныя раёны, якім патрабуецца правільная стратэгія, накіраваная на апераджальнае развіццё», — перадае словы Аляксандра Лукашэнка яго прэс-служба.

Пры гэтым Прэзідэнт звярнуў увагу, што новыя прадпрыемствы павінны вырабляць прадукцыю з высокай дабаўленай вартасцю і прыносіць максімум даходу. «Трэба будаваць тыя аб'екты, на якіх нашы людзі будуць атрымліваць нармальную заробную плату, мінімум у тры разы вышэйшую, чым сярэдняя па краіне. І самае галоўнае, каб той рэсурс, якім мы валодаем (асабліва лес, зямля і так далей), быў перапрацаваны і атрымана прадукцыя з большай дабаўленай вартасцю», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

У той жа час, адзначаў ён, развіваючы новыя вытворчасці, не

трэба забываць аб сельскай гаспадарцы, у якой занята вялікая колькасць людзей. «У нас заўсёды праблема: нешта прамыслова пабудуем — і людзі з вёскі паехалі сюды. Тут трэба вытрымаць баланс. Ні ў якім разе нельга агапіць вёску», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт запатрабаваў, каб у кожным раёне Гродзенскай вобласці быў запушчаны як мінімум адзін інвестыцыйны праект. Акрамя таго, неабходна прывесці ў парадак існуючыя прадпрыемствы і вытворчыя базы.

Прэзідэнт даручыў таксама больш не пашыраць работу свабодных эканамічных зон у Беларусі.

«Трэба прыняць рашэнне аб «закрыцці» гэтых свабодных зон, я маю на ўвазе, каб мы іх больш не пашыралі. Толькі ў кропках парадку. Прывезлі высокую тэхналогію — мы дамо вам тых ж ільготы, што ў свабоднай зоне. Але не трэба нам іх пашыраць па ўсёй краіне і ставіць у няроўны ўмовы прадпрыемствы», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Ён таксама звярнуў увагу, што рознагалосі з іншымі краінамі не павінны пераходзіць на адносіны паміж народамі. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што паміж народамі складваюцца добрыя адносіны і неабходна сачыць, каб не было непаразуменняў і далей на міжнародным узроўні глебе.

Прэзідэнт таксама заўважыў, што было б нядарна давесці ўзровень сярэдняй заробнай платы па краіне да канца пцігодкі да \$700-800 і выдатна, калі ён дасягне \$1000. Аляксандр Лукашэнка таксама зрабіў акцэнт на неабходнасці падцягнуць зарплату нізкааплатных катэгорыяў работнікаў, чый узровень даходаў звычайна знаходзіцца на аднаці менш за сярэдні заробак па краіне.

Прэзідэнт нагадаў, што перад урадам і губернатарами пастаўлена задача вызначыцца з пунктамі росту як у раёнах, так і ў цэлым па абласцях. «Гэта значыць, кожны губернатар павінен дастаць і пакаласці народу ў падарунак буйны інвестыцыйны праект на працягу пяці гадоў», — абразна выказаўся кіраўнік дзяржавы.

У Гродзенскай вобласці намерана будаўніцтва новага азотнага камбіната, які стане, па меркаванні Прэзідэнта, буйным праектам, але губернатар павінен падумаць пра ішчэ адзін, сярэдні, праект.

Закрануў кіраўнік краіны і тэму санкцый, адзначаўшы, што іх увядзенне ў дачыненні да Беларусі робіць ішчэ больш актуальным пытанне дыверсіфікацыі эканомікі краіны.

«Трэба думаць і ў сувязі з санкцыямі аб дыверсіфікацыі. Не трэба пакутаваць, што нам няма куды прадаваць, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Таму абвалу будзе не павінна, палюхаць нас у гэтым плане не трэба. Вытрымаем. Ёсць з кім працаваць», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка лічыць вельмі важным, каб цяперашняе пакаленне кіраўнікоў, кіраўнікоў на месцах заклала трывалы эканамічны падмурак для будучага развіцця краіны. «Калі наша пакаленне цяпер не закладзе аснову, то малым людзям, новаму пакаленню будзе вельмі цяжка», — адзначыў беларускі лідар.

«Вы ж бачыце: у нас новае пакаленне збеглых. Яны пра што кажуць? Як адабраць і падзяліць. Яны не гавораць пра тое, што трэба вырабляць, сеяць, убіраць, нейкія праекты ствараць. Не. Прыватызацыя. І трэба ж будзе разлічыцца за тое, што іх там утрымліваюць. Таму ні ў якім разе нельга краіну

нікому аддаваць», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

\*\*\*

Пасля нарады Аляксандр Лукашэнка пагутарыў з жыхарамі Свіслачы.

Кіраўнік дзяржавы расказаў пра сваю паездку, наведаных прадпрыемстваў і вынікі праведзенай нарады. «Мы хочам тут ажыццявіць буйныя праекты па дрэваапрацоўцы. Шчыра кажучы, я так даўна стаяўшо да выкарыстання лясных рэсурсаў (гэта, як і зямля, наша багацце), але бачу, што мы непрацоўваем. У нас шмат лесу не перапрацоўваецца спевачасова, перастойвае. І ёсць вельмі шмат лесу на палатах, у нізкіх месцах — таксама нічо не хоча нарыхтоўваць», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Сярод жыхароў раёна каля 20 % — прадстаўнікі польскай нацыянальнасці. У сувязі з гэтым Прэзідэнт ішчэ раз закрануў адносіны паміж народамі на фоне палітычных рознагалоссяў з суседнімі краінамі. «Я папрасіў кіраўнікоў: глядзіце, каб мы ні ў якім разе не пакрыўдзілі польскае насельніцтва. Людзі ж ні ў чым не вінаваты», — падкрэсліў ён.

Прэзідэнт таксама адзначыў, што калі ў дзяржаве не будзе парадку, у тым ліку на вытворчасцях, то знешнія сілы краіну парвучы на кавалкі.

Кожны чалавек павінен адчуваць сваю датычнасць да будучыні краіны. «Беражыце свой кавалак зямлі, ні ў якім разе нікому не падавайцеся. Мы не дапусцім ніякай гарачай ваіны», — запэўніў кіраўнік дзяржавы. — Яны развязаўлі супраць нас гібрыдную ваіну, з-за вугла яны могуць. Сюды яны ніколі не сунуцца, паверце».

## Парламенцкі дзёння

### Выпрацаваць агульную пазіцыю

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў прынялі ўдзел у каардынацыйнай сустрэчы кіраўнікоў парламенцкіх дэлегацый дзяржаў — членаў АДКБ і Парламенцкай асамблеі АБСЕ ў фармаце відэаканферэнсувазі.

Каардынацыйная сустрэча мае сваёй мэтай выпрацоўку агульных падыходаў і ўзагодненне дзеянняў краін на пасяджэнні Парламенцкай асамблеі АБСЕ — пра гэта журналістам перад пачаткам мерапрыемства паведаміў старшын Пастаяннай камісіі па міжнародных справах Палаты прадстаўнікоў Андрэй САВІНЫХ. «Каардынацыйная сустрэча якраз нацэлена на тое, каб выпрацаваць агульныя падыходы і ўзгадніць нашы дзеянні. Мы тут не адзіныя, па сутнасці, аналагічныя практыку маюць і іншыя краіны, у прыватнасці дзяржавы ЕС», — сцвярджае парламентарый.

Як паведаміў Андрэй Савіных, перадусім АДКБ створана для забяспечэння бяспекі, але ў рамках статутных дакументаў аб'яднаннем таксама каардынуюцца і знешнепалітычныя ініцыятывы. «АДКБ з'яўляецца важным складнікам сістэмы бяспекі не толькі ў вялікай Еўропе, але і Еўразіі ў цэлым побач з ШАС, НАТА, ААН і АБСЕ. Гэтыя структуры прызваны садзейнічаць транспарэнтнасці пазіцый усіх краін і ўрэгуляванню лакальных канфліктаў, што ўзнікаюць па ўсім перыметры нашых краін», — сказаў дэпутат.

На сустрэчы меркавалася гаварыць аб пашырэнні дугі лакальных канфліктаў і вызначыць меры па супрацьдзеянні ім. Па словах Андрэя Савіных, парламенцкімі дэлегацыямі дзяржаў — членаў АДКБ выпрацоўваюцца агульныя падыходы, якія датычацца не толькі бяспекі, але і шэрагу іншых праблемных пытанняў для дзяржаў: супрацьдзеянне ўмяшальніцтву ва ўнутраныя справы дзяржаў, арганізацыя і каардынацыя дзейнасці прадстаўнікоў у назіранні за выбарамі, эфектыўнае функцыянаванне арганізацый.

Марыя ДАДАЛКА.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь смуткуюць у сувязі са смерцю дэпутата Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання АПАНАСЮКА Леаніда Мікалаевіча і выказваюць глыбокія спачуванні яго родным і блізім.



## «БАЗАР»: НЕ ТОЛЬКІ КАНЦЭРТЫ

Учора ў сталіцы Падзвіння адбылося пасяджэнне арганізацыйнага камітэта Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску», на якім абмеркавалі ход падрыхтоўкі да самага маштабнага на постсавецкай прасторы культурнага праекта. Нагадаем, «Базар» пройдзе з 14 да 19 ліпеня. Афіцыйнае адкрыццё — 15 ліпеня.

Віцэ-прэм'ер Беларусі Ігар ПЕТРЫШЭНКА канстатаваў, што сёлета адказнасць у тых, хто яго арганізоўвае, асаблівае, бо фест прайдзе трыццаты раз. Аднаведна і мерапрыемствы, і паўночная культурная сталіца павінны быць на належным узроўні, каб прыемна ўраціць удзельнікаў і гасцей, запамінацца гараджанам і турыстам.

Паводле слоў намесніка кіраўніка ўрада, у фэсце бяруць удзел прадстаўнікі трыццаты трох краін, што на дзясцяць больш, чым летас. Ён падкрэсліў, што ў сувязі з цяжкай эпідэміялагічнай сітуацыяй пытаннем бяспекі здароўя ўсіх на «Базар» павінна быць аддадзена першарадная ўвага.

Наконт цікавацца да ўдзелу ў фэсце зорак мастацтваў, некаторыя не вытрымалі «інфармацыйных атак» з прасьбымі не прыязджаць на віцебскае свята... Але пажадалі выступіць не меней папулярныя і таленавітыя. Ігар Петрышэнка лічыць, што ў рамках актывізацыі ўнутранага турызму тым, што спецыяльна прыедзе ў Віцебск, каб убачыць «Базар», неабходна прапанаваць наведваць і Полацк і Оршу, Браслаўскія азёры. Ды і па самім Віцебску і наваколлях правесці больш экскурсій.

Старшыня Віцебскага гарвыканкама Мікалай АРЛОЎ дадаў, што ў гэтым кірунку ўжо многае

зроблена. Будучы працаваць два часовыя турысцка-інфармацыйныя цэнтры. Распрацаваны новыя маршруты. У прыватнасці, водны — на целлаходах па Заходнім Дзвіне. На борце, дарэчы, можна будзе ўбачыць шоу: для дзятвы — ранняй і днём, а вечарам паслухаць бардаў, пэстаў.

Што бывае толькі падчас «Базару»: арганізуюць праезд на аўтобусе да музея-сядзібы Ільі Рэпіна, які знаходзіцца пад Віцебскам.

Наконт транспарту для глядачоў начных канцэртаў: як заўсёды, іх будучы перавозіць на аўтобусах, тралейбусах і трмавах.

У атэлях зможна спыніцца каля дзвюх тысяч прыежджых. У больш чым дваццаці рэстаранах, кавярнях накорміць удзельнікаў і гасцей, якія змогуць разлічыцца карткамі.

Мэр горада паведаміў, што да 10 ліпеня высадзіць больш чым 900 тысяч кветак. А музычным сюрпрызам стане гадзіннік на ратушы — сімвале горада, які пасля рамонтна зможна выканаць любы твор.

Кіраўнік дырэкцыі «Базару» Глеб ЛАПЦІКІ сказаў, што ўжо рэалізавалі 16 тысяч білетаў і парадку 15 тысяч забраніравалі. На некаторыя шоу засталася вельмі мала білетаў. Летась толькі прыкладна 13 % ад усіх рэалізавалі ў касах, астатнія — праз інтэрнэт.

Наконт навінак: можна будзе на вуліцы дакрануцца да свету кінематографа, даведацца пра яго гісторыю, сённяшні час. Цікавае падарожжа стане магчымым пры дапамозе Нацыянальнай кінастудыі «Беларусьфільм».

Міністр культуры Анатолій МАРКЕВІЧ паведаміў, што па традыцыі ў цырымоніі адкрыцця чакаецца ўдзел Прэзідэнта. Будзе, як і ў мінулыя гады, уручэнне кіраўніком дзяржавы ўзнагароды «Праз мастацтва — да міру і ўзаемаарызменна». Ён выступіць з віншаваннем да ўдзельнікаў і гасцей.

Канцэрт адкрыцця, які і заўсёды, абячае стаць відовішчым. Сярод іншага будзе паказаны і міні-фільм пра развіццё фестывалю: глядачы пачуюць пра тых, хто шмат для яго зрабіў.

Міністр інфармацыі Уладзімір ПЯРЦОЎ заўважыў, што людзей ў інтэрнэце цікавіць у першую чаргу тое, хто з зорак будзе ўдзельнічаць у фестывалі. Традыцыйна ў беларускі эфір, дзякуючы «Белтэлерадыёкампаніі», будучы выходзіць фестывальныя дзённікі, конкурсыны канцэрты, шоу. І такім чынам, штодня тэлебачанне дазволіць стаць бліжэй да фэсту. Тэлеканал «Расія-РТР» у запісе мае намер паказаць канцэрты адкрыцця і закрыцця. Прадэманструваць некаторыя канцэрты цікаваць выказалі калегі з Арменіі, Казахстану.

Гэты і іншыя факты пацвярджаюць, што «Базар» па-ранейшаму папулярны. І ў розных сацыяльных сетках усё больш запальта і станочных паведамленняў па фестывальнай тэме.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

3 нагоды

# АГУЛЬНАЕ СВЯТА

## У Мінску адкрылася міжнародная перасоўная выстава да 100-годдзя КПК

**Напярэдадні адметнай даты Пасольства КНР і Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны сумесна арганізавалі фотавыставу «100 гадоў Камуністычнай партыі Кітая».**

Яна падзелена на чатыры часткі і прысвечана гісторыі КПК. Экспанаты — больш за 180 фотаздымкаў з тлумачэннямі амаль 20 тысяч слоў, якія размешчаны ў Зале Перамогі музея, — адлюстроўваюць велічны стагадовы шлях Камуністычнай партыі Кітая. За гэты час колькасць членаў КПК вырасла з каля 50 чалавек да больш чым 91 мільёна.

«Напярэдадні 100-годдзя заснавання КПК, а таксама сур'ёзных нябачаных за стагоддзе змен, якія адбываюцца ў сучасным свеце, сутыкнуўшыся з такімі парозамі міру і развіццю, як унітарызм, пратэктарызм і гегеманізм, а таксама глабальнае змяненне клімату, забурджанне навакольнага асяроддзя, сур'ёзныя эпідэміі інфекцыйных захворванняў, Кітай пад кіраўніцтвам КПК імкнецца пабудаваць Супольнасць адзінага лёсу чалавецтва і спрыяць пабудове міжнародных адносін новага тыпу. Кітай будзе працягваць прытрымлівацца рэа-

лізацыі больш буйнамаштабнай, шырокай знешняй адкрытасці, падаючы больш магчымасцяў для ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва з краінамі свету, уключаючы Беларусь», — адзначыў **Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол КНР у Беларусі**



**Се СЯАЮН** падчас адкрыцця фотавыставы.

Кітай прасоўвае міжнароднае супрацоўніцтва з мэтай узаемнай выгады і ўзаемазнага выйгрышу, садзейнічае лібералізацыі і спра-шчэнню гандлю і інвесты-

цый, а таксама ажыццяўляе якаснае сумеснае будаўніцтва ініцыятывы «Адзін пояс, адзін шлях». «Беларусь з'яўляецца важным усебаковым стратэгічным партнёрам Кітая. Беларусь — гэта краіна, якая сярод першых адгукнулася на ініцыятыву «Адзін пояс, адзін шлях» і актыўна ўдзельнічае ў ёй. Мы глыбока ўпэўнены, што ў рамках дамоўленасці аб

дружалюбным супрацоўніцтве, дасягнутай кіраўніцкім двох дзяржаў, узровень двухбаковага адносін у новую эпоху будзе працягваць павышацца, дзве краіны будучы працягваць палітычна свабоднае супрацоўніцтва

дружалюбным супрацоўніцтве, дасягнутай кіраўніцкім двох дзяржаў, узровень двухбаковага адносін у новую эпоху будзе працягваць павышацца, дзве краіны будучы працягваць палітычна свабоднае супрацоўніцтва



ў розных галінах, такіх як эканоміка і гандаль, інвестыцыі, адукацыя, навука і тэхналогія, культура», — заўважыў **Се Сяаюн**.

«Ментальнае падабенства і гістарычная супольнасць лёсаў, а таксама шчырая дружба нашых лідараў прадвызначаюць па-спяховасць усебаковага супрацоўніцтва нашых краін, якое не зводзіцца выключна да прагматычных, эканамічных аспектаў, а нясе глыбокі чалавечы сэнс, — перакананы **першы намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Мікалай СНАПКОЎ**. — На аснове сацыялагічных даследаванняў мы адзначаем высокую гатоўнасць беларусаў да сумеснай працы з кітайскімі таварышамі. І сёння мы гэта бачым на практыцы і ў працоўных, і ў навукальных калектывах. Беларусь адчувае надзейнае плячо сяброўскай падтрымкі кітайскіх сяброў».

Выпрабаванні каранавіруснай пандэміі пацвердзілі шчыры характар нашага сяброўства. «Ва ўмовах санкцыйнага ціску мы ўдзячымся за рашучую

пазіцыю Кітая супраць аднабаковых санкцый ЕС у дачыненні да Беларусі, — падкрэсліў **Мікалай СНАПКОЎ**. — Грубае і крывадушнае ўмяшальніцтва ва ўнутраныя справы нашых краін яшчэ больш згуртуе Кітай і Беларусь у сумесным развіцці, жалезным брацтве і ўсёпагодным партнёрстве. Беларусь, як і Кітай, абрала свой шлях, сваю стратэгію развіцця, і гэта дазволіла дамагчыся заўважных вынікаў. Прэзідэнт Беларусі **Аляксандр Лукашэнка** неаднаразова адзначаў: «Мы вучымся ў Кітая. Свой шлях у будучыню мы пракладаем разам з Кітаем і на аснове яго досведу».

«Мы разглядаем стагоддзе КПК як наша агульнае свята і шчыра жадаем кітайскім таварышам новых перамог у дасягненні другой стогадовай мэты і ў пабудове Супольнасці адзінага лёсу, гарманічнай і неад'емнай часткай якая з'яўляецца Рэспубліка Беларусь», — адзначыў першы віцэ-прэм'ер.

**Мікалай ЛІТВИНАЎ.**  
**Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.**

БЛІЗКАЯ УЛАДА

## «ГАРАЧЫ» ТЭЛЕФОН

**Практыка правядзення прамых ліній рэгіянальнай вертыкаллю працягваецца. Калі ў вас ёсць пытанні або праблемы, якія патрабуюць умяшання органаў улады, тэлефануйце.**

Тэлефонныя лініі ў суботу, 26 чэрвеня, з 9.00 да 12.00, правядуць:

- першы намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканкама **Валянцін Міхайлавіч ЗАЙЧУК**. Тэл. 8 016 221 31 21;
- старшыня Віцебскага аблвыканкама **Мікалай Мікалавіч ШАРСНЁЎ**. Тэл. 8 021 222 22 22;
- намеснік старшыні Гомельскага аблвыканкама **Андрэй Васілевіч КАНЮШКА**. Тэл. 8 023 233 12 37;
- намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама **Уладзімір Іосіфавіч ДЗЯШКО**. Тэл. 8 015 273 56 44;
- старшыня **Магілёўскага аблвыканкама Леанід Канстанцінавіч ЗАЯЦ**. Тэл. 8 022 250 18 69;
- намеснік старшыні Мінскага аблвыканкама **Іван Станіслававіч МАРКЕВІЧ**. Тэл. 8 017 500 41 60;
- намеснік старшыні Мінскага гарвыканкама **Юрый Уладзіміравіч ТРУШЧАНКА**. Тэл. 8 017 222 44 44.

На слыху

# СПЯКОТА СТАЛА ПРЫЧЫНАЙ... ЦЕМРЫ

Але святло з'явілася хутка

## Дапамагла АЭС

**Высокія тэмпературы чэрвеня ўжо сталі катаваннем для многіх беларусаў, а ў двух рэгіёнах краіны ў сярэдзі позна увечары — яшчэ і прычынай часовай цемры. Інфармацыйныя агенствы бліжэй да ночы пачалі выдаваць першыя паведамленні пра тое, што на Віцебшчыне і Магілёўшчыне пачаліся праблемы з электразабеспячэннем. У інтэрнэце з'явіліся фота вуліц гарадоў і вёсак, дзе не гарыць ні адна лямпачка.**

Хутка высветлілася, што прычына — у аварыі на дзяржаўнай раённай электрастанцыі ў Новалукомскім Чашніцкага раёна. Філіял рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства электраэнергетыкі «Віцебскэнерга» Беларускага дзяржаўнага энергетычнага канцэрна «Белэнерга», электрастанцыя пабудаваная і ўведзеная ў эксплуатацыю ў 1960—1970-я гады,

сама я магутная ў краіне, калі не лічыць атамную. Можна забяспечыць прыкладна траціну ўсёй патрабнасці нацыянальных спажывцоў.

Як паведаміла «Звяздзе» афіцыйны прадстаўнік Віцебскага абласнога ўпраўлення **МНС Соф'я ГЛІНСКАЯ**, у 21.41 ратавальнікам паступіла паведамленне аб узгаранні ў другой секцыі трансфарматарнай падстанцыі ТН-330 на станцыі. Туды неадкладна былі накіраваны падраздзяленні МНС. Для аператыўнага вырашэння пытанняў і ліквідацыі узгарання была арганізавана работа сітуацыйнага штаба Камісіі па надзвычайных сітуацыях пры Віцебскім аблвыканкаме. Ужо ў 22.39 пажар быў ліквідаваны, ніхто не пацярпеў. Як пазней паведамілі энергетыкі, ад анамальна высокай тэмпературы паветра разбурыўся трансфарматар напружання і выклікаў пажар.

Толькі ў Віцебскай вобласці было адключана ад электразабеспячэння 966 населеных пунктаў, 115 ферм, 14 бальніц. Без энергіі засталіся Орша і Аршанскі, Талачынскі, Дубровенскі, Сенненскі раёны.

У РУП «Віцебскэнерга» паведамілі, што ў сувязі з павышэннем тэмпературы паветра аварыйныя брыгады працуюць ва ўзмоцненым рэжыме. Высокая тэмпература пагражае ўзнікненнем лясных пажараў, што могуць прывесці да абрыву правадоў на лініях электраперадачы дрэвамі, якія падаюць. Энергетыкі прымаюць неабходныя меры для папярэджання надзвычайных сітуацый.

Узмоцнены аператыўныя аварыйна-аднаўленчыя брыгады. Наладжана ўзаемадзеянне з МНС і сумежнымі падраднымі арганізацыямі.

**Аляксандр ПУКШАНСКІ.**

Лакалізаваць наступствы аварыі на Лукомскай ДРЭС удалося дзякуючы **БелАЭС**. Усіх спажывцоў хутка забяспечылі энергіяй за кошт таго, што нагрузка на энергасістэму пры адключэнні блокаў ДРЭС была фактычна ўдвая меншай, чым калі б атамнай станцыі не было. У іншым выпадку наступствы былі б значна горшыя. Аднак няма ніякай гарантыі, што пры такіх спякотных тэмпературах і прамым уздзеянні сонечнага святла на абсталяванне падобная сітуацыя не паўторыцца, расказаў **галоўны інжынер «Белэнерга» Уладзімір БАБРОЎ**:  
— *Наўнясць розных пунктаў з буйной генерацыі дазволіла ўстойліва і надзейна, з пунк-*

*ту гледжання спажывцоў энергіі (акрамя Магілёўскага і Аршанскага вузлу), выканаць работы па аднаўленні электразабеспячэння. БелАЭС дапамагла размеркаваць вузлы генерацыі паміж Лукомлем і атамнай станцыяй. Калі б не было ў рабоце блока з нагрузкай 1142 МВт, яны выраблялі б на Лукомскай ДРЭС, і адключэнне з такой магутнасці генерулючага абсталявання ўскладніла б сітуацыю па аднаўленні энергазабеспячэння.*

Энергетыкі вывучаюць сітуацыю на месцы аварыі. Будучы прымацца дадатковыя меры па павышэнні надзейнасці і ўстойлівасці Лукомскай ДРЭС, паабяцалі ў «Белэнерга».

**Ірына СІДАРОК.**

# ПА МАГІЛЁВЕ ЗАХРАСЛА Ў ЛІФТАХ 200 ЧАЛАВЕК

**Гэта адбылося ў сярэдзі каля дзесяці гадзін вечара, калі ва ўсім горадзе знікла святло. Абласны цэнтр знаходзіўся ў поўнай цемры амаль 40 хвілін.**

Без святла засталася па інфармацыі абласнога ўпраўлення МНС, акрамя **Магілёва**, яшчэ 717 населеных пунктаў вобласці — у **Бялыніцкім** (181), **Круглянскім** (140), **Шклоўскім** (200), **Горацкім** (34) і **Магілёўскім** (162) раёнах. Знікла не толькі святло, але і вада, бо спыніліся электрапампы, якія падаюць яе на паверхі. Па інфармацыі

«Магілёўэнерга», у той жа дзень, калі адбылася аварыя, у 23.20 электразабеспячэнне ў вобласці было цалкам адноўлена. Вада ў краях адсутнічала крыху даўжэй.  
— Па інфармацыі раёнаў, усе наступствы былі ліквідаваны ўжо да 9 гадзін раніцы, — паведаміў **генеральны дырэктар Жылёва-камунальнай гаспадаркі Магілёўскай вобласці Віталій ІГНАТОВІЧ**. — Сітуацыя была пазаштатная, у Магілёве аказалася заблакавана ў ліфтах каля 200 чалавек. Прадпрыемства «Магілёўліфт» аператыўна прымала меры па вы-

зваленні людзей. На шчасце, абсталяванне са строю не выйшла, з падчай электрычнасці ўсё запрацавала. Вобласць паспяхова выйшла з гэтай экстрэмальнай сітуацыі.

Надзвычайная сітуацыя адбылася позна вечарам, калі большасць жыхароў знаходзілася дома. Не пашчасціла крыху тым, хто ў час адключэння электраэнергіі ехаў у тралейбусе.

— Былі цалкам аб'ястачаны ўсе падстанцыі, стаў увесь горад, у тым ліку і мы, — паведаміў карэспандэнту «Звязды» **дырэктар Магілёўскага філіяла «Тралейбусны парк № 1»**

**Сяргей МАНАСТЫРЭНКА**. — Пасажыраў у гэты час было нашмат, яны з разуменнем паставіліся да сітуацыі. Выпадарк, вядома, выключны. Я амаль 30 гадоў працую ў гэтай сістэме, але такога нават і не ўспомню. Учора раніцай у Магілёўскім аблвыканкаме прайшло пазачарговае пасяджэнне камісіі па надзвычайных сітуацыях пад кіраўніцтвам намесніка старшыні аблвыканкама **Сяргея Мяслава**. Была прааналізавана работа ўсіх службаў і прыняты дадатковыя рашэнні па ўзмацненні бяспекі на некаторых аб'ектах.

Трэба аддаць належнае сістэме аховы здароўя Магілёўскай вобласці. Дзякуючы ведамствам, усе большыя забяспечаныя акумулятарнымі батарэямі і дызельнымі генератарамі, што дазволіла ім пратрымацца, пакуль не аднавілася падача электраэнергіі.

У Магілёўскім абласным упраўленні МНС паведамілі, што за час адключэння электраэнергіі ратавальнікамі здзейснена 34 выезды на аказанне дапамогі насельніцтву, у тым ліку па падчы электрычнасці на апараты ШВЛ.

**Налі ЗІГУЛЯ.**



# КАЛІ ПЯЧЭ ПА-БЕЛАРУСКУ

Надвор'е

Неба

Гутарка пра надвор'е, лічу, — геніяльная вынаходка. Найпрасцейшы псіхалагічны тэст, які выдае настрой чалавека і нават яго светапогляд, а яшчэ надвор'е — камунікатывная палачка-выручалачка. Асабіста для мяне надвор'е — гэта пра аб'яднанне, пра метэавандраванне, віртуальны метэатурызм. Пачуеш, дзе пячэ, залівае, б'е градам — спачуваш людзям, цікавішся, дзе знаходзіцца дадзены рэгіён. На гэтым спякотным тыдні ўсіх беларусаў аб'яднаў, а ў гутарках пра надвор'е вылучыў населены пункт — райцэнтр Акцябрскі.



Траці дзень запар гэты сямітысячны гарадскі пасёлак на паўночна-заходніх ускраінах Гомельшчыны — абсалютны чэмпіён спякота на чэрвеня на Беларусі. На метэастанцыі «Акцябр» 22 чэрвеня была зафіксавана рэкордная тэмпература паветра — 36 градусаў. На карце максімальнай тэмпературы паветра на тэрыторыі Беларусі, апублікаванай на сайце MeteoInfo, на 18 гэдзін 23 чэрвеня на тэрыторыі Акцябрскага — 37,1 градуса. Па запыце «тэмпературны рэкорд пасёлка Акцябрскі» інтэрнэт-пошукавік выдае дзевяць мільёнаў вынікаў. Цікава, як жыхары неспадзя-

ванага беларускага «нюсмейкера» навін надвор'я на радды і тэлебачанні перажываюць такую спякоту?

Наогул, для мясцовых прыемна, што хоць дзякуючы рэкордам надвор'я іх сціплі, аддалены край прыцягнуў увагу значнай колькасці беларусаў. Акцябрскі — вядомы партызанскі край, калі згадваць ваенную гісторыю. Сёння гэта яшчэ і месца сілы аматараў фальклору і аўтэнтыкі. Менавіта тут арганізоўваецца этнафестываль «Берагіня».

У гэты незвычайна спякотныя дні райцэнтр працягвае жыць актыўным грамадскім жыццём, распавядае мая суразмоўніца, гід па палескай

жыліны маўчаньня». Апошнія дні на спякоце, на адкрытай прасторы мерапрыемствы не праводзяць — толькі ў памышканнях. Шкада воль, раслінам у гэтыя дні вельмі цяжка, значнае рэдактар.

Расліны і жывёлы — клопат вясцоўцаў Акцябрскага.

— Спякота, холад, снег, мяцеліца — не мае значэння. Мы заўсёды жывём сваім сельскім жыццём. Так гарача да цяжка, але ў любым выпадку трэба карміць скаціну, на фермах даіць каровак, падвозіць для іх ваду, на паллях свечасова нарыхтоўваць корм для жывёлы. Таму людзі працуюць, — адказвае на мае пытанні аб вясцоўцах Акцябрскага раёна Аксана Галчынская.

Аксана Генадзеўна выконвае абавязкі старшын Прадасаўскага сельвыканкама. Вядома, хвалюецца за мясцовых жыхароў населеных пунктаў. Пенсіянеры, жака, прытрымліваюцца парад, працуюць на сваіх прысядзібных участках ці рана раніцай, ці ўвечары, на спіку не выходзяць. Ды ўсё ж асноўная частка вясцоўцаў — на тэрыторыі сельсавета звыш 600 людзей працаздольнага ўзросту — праце на зямлі, на буйным прадпрыемстве раёна ААТ «Маісееўка», у фермерскіх гаспадарках. Таму ўмовы для работы ў спякоту на месцах сваім працаўнікам забяспечваюць наймаўлікі.

Наталія КАПРЫЛЕНКА.

## «закіпела»...

3 панядзелка злёгка адпусціць: уначы — да 20 цяпла, а ўдзень — да плюс 28 градусаў

Тэмпературныя максімулы ў нас, як правіла, назіраюцца ў ліпені. А сёлетнюю большую частку чэрвеня мы правялі ў трапічнай спякоце. Яна пачне слабець, праўда, павольна, але ўсё ж на выхадных будзе на пару градусаў свяжэй, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра гідраметэаралогіі, кантролю радыёактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

У суботу і нядзелю наша краіна акажацца ў зоне ўплыву атмасфернага фронту, які будзе павольна перамяшчацца ва ўсходнім кірунку, услед за якім пачне паступаць больш халодная паветраная маса. Спякота паступова пачне слабець. Але гэта не датычыцца паўднёва-ўсходніх абласцей — там па-ранейшаму будзе гарача. У гэтыя дні мы адчуем свежасць надвор'я менавіта ўначы, калі чакаецца паніжэнне тэмпературы.

А на большай частцы тэрыторыі краіны ў суботу пройдуць кароткачасовыя дажджы, месцамі навальніцы. Удзень у асобных раёнах магчымыя моцныя дажджы, град. Вечер прагназуецца заходні ўмераны, пры навальніцах парывісты. Тэмпература паветра ўначы складзе ад плюс 16 градусаў да 22 цяпла. Удзень будзе 21—28 цяпла, пераважна на паўднёвым усходзе — ад плюс 29 градусаў да 34 цяпла, а ў асобных раёнах Гомельскай і Магілёўскай абласцей — да плюс 36 градусаў вышэй за нуль.

Чакаюцца невялікія кароткачасовыя дажджы і ў нядзелю, месцамі навальніцы, уначы ў асобных раёнах магчымыя моцныя ліўні. Вечер прагназуецца паўночна-заходні парывісты. Тэмпература паветра ўначы складзе ад плюс 13 градусаў за захадзе да 22 градусаў вышэй за нуль па ўсходзе. Удзень будзе 21—27 цяпла, у паўднёва-ўсходніх раёнах — да плюс 31 цяпла.

Згодна з доўгатэрміновымі прагнозамі айчынных сіноптыкаў, у далейшым фронтальны раздзел замарадзіць свой рух і замацуецца на ўсходзе краіны. Там пройдуць кароткачасовыя дажджы. А тэмпературны фон па краіне панізіцца да камфортных значэнняў. 3 панядзелка да серады пераважна па ўсходзе краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы, месцамі навальніцы. Тэмпература паветра ўначы складзе 13—19 цяпла (ідэальна для выслыявання агуркоў), удзень — ад плюс 21 градуса да 28 цяпла.

Зараз некалькі слоў аб тэмпературных рэкордах. У першы месяц лета ў нас іх даўно не было. Прычым гаворка ідзе ўжо не пра сутачныя рэкорды, а пра рэкорды ўсёго чэрвеня. Так, за 23 чэрвеня абноўлены рэкорды максімальнай тэмпературы паветра месяца паўсюдна па Гомельскай вобласці (цікава, што ў Васілевічах папярэдні рэкорд трымаўся роўна 120 гадоў), амаль паўсюдна па Магілёўскай вобласці (толькі ў Бабруйску да рэкорду 1963 года не хпіла 0,4 градуса), на большай частцы Віцебскай і Брэскай абласцей, а таксама месцамі па Мінскай вобласці. У сталіцы рэкорд чэрвеня 2019 года (плюс 34 градуса) утрымаўся.

Сяргей КУРКАЧ.

## Правілы паводзін у спякоту: парады ад ратавальнікаў, медыкаў, супрацоўнікаў ДАІ

Сіноптыкі прагназуюць, што аномальна гарачае надвор'е пратрымаецца да канца працоўнага тыдня. Калі прагнозы апраўдаюцца ў поўнай меры, то, магчыма, будзе пабіты тэмпературны рэкорд, які трымаўся больш за 55 гадоў.

Дзяржаўтаінспекцыя рэкамендуе ў гарачы перыяд часу па магчымасці адмовіцца ад кіравання транспартным сродкам. Планаваць свае перамяшчэнні на аўто ў ранішняе гадзіны альбо ўжо пасля заходу сонца, калі спякота не такая аномальная. У дарозе ўжываць дастатковую колькасць вады, каб захоўваць водны баланс. Не рэкамендуецца ўжываць моцна астуджаную ваду — лепш пакаёвай тэмпературы. У выпадку, калі ў дарозе адчулі пагаршэнне самаадчування, неабходна спыніцца і працягнуць свой шлях пасля таго, як стане лепш.

Сярод асноўных парад медыкаў — абмежаваць знаходжанне на вуліцы, знізіць фізічныя нагрукі, апранаць лёгкую вопратку і галаўны ўбор, не пераадыца, уважліва сачыць за харчаваннем і пітным рацыёнам малых дзяцей. Медыкі падкрэсліваюць: ні ў яким разе не пакідаць адных у зачыненым аўтамабілі дзяцей і хатніх жывёл.

У сваю чаргу МНС нагадвае, што купання неабходна ў спецыяльна адрэзанных месцах, выключыць ужыванне алкаголю падчас купання, не праводзіць гульні на вадзе, якія звязаныя з захопамі, не плаваць на надзіманых матрацах або камерах, не ныраць, не купляцца ў незнаёмых месцах, пастаянна сачыць за дзецьмі на вадзе, не пакідаць іх без нагляду.

## Сугуча

### Уладзімір Караткевіч на літоўскай мове

Нягледзячы на тое што юбілейны караткевічаўскі год завяршыўся ў 2020-м, і сёлета, у 2021 годзе, прадаўцаўца выданні яго твораў не толькі ў Беларусі, але і ў іншых краінах свету.

Казка класіка беларускай літаратуры «Чортаў скарб» убачыла свет у Вільнюсе ў перакладзе на літоўскую мову, які ажыццявіў добры сябар нашай краіны — літоўскі публіцыст, дзіцячы пісьменнік Вітаўтас Жэймантас (нар. 1944 года). Кніга выйшла накладам у 500 экзэмпляраў. Дарэчы, спадар Вітаўтас — аўтар артыкулаў, прысвечаных віленскім сцэжам-дарожкам беларускіх пісьменнікаў, якія жылі і працавалі ў Вільні ў першыя дзесяцігоддзі XX стагоддзя, а таксама — перакладчык твораў Максіма Гарэцкага, Лідзіі Арабей, Георгія Марчука на літоўскую мову. З'яўляецца Вітаўтас Жэймантас і членам Саюза пісьменнікаў Беларусі.

Афармленне літоўскага выдання казкі «Чортаў скарб» выканаў мінскі мастак Ян Мільніцкі. Для кнігі, акрамя вокладкі, ён выканаў 11 жывапісных ілюстрацый.

Будзем спадзявацца, што ў хуткім часе з'явіцца іншы, новыя старонкі беларуска-літоўскага літаратурнага публіцыстычнага.

А што да перакладаў твораў Уладзіміра Караткевіча ў апошнюю год-паўтара яны з'явіліся на старонках азербайджанскай, расійскай, казахскай, сербскай літаратурна-мастацкай перыёдыкі.

Максім БЕЯНІС.



## ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

### Меркель заклікала Еўрасаюз да прамога дыялогу з Пуціным

Канцлер Германіі заклікала Еўрасаюз шукаць шляхі прамога дыялогу з прэзідэнтам Расіі Уладзімірам Пуціным.

Ангела Меркель адзначыла, што еўрапейскаму аб'яднанню неабходна выпрацаваць механізм адзінага адказу на палітыку Масквы. Яна падкрэсліла, што не толькі прэзідэнту ЗША Джо Байдэну, але і ў Еўропе неабходна наладжваць кантакт з Расіяй, перадае РІА «Навіны». Адзначаецца, што ў будучыню сустрэлі апладывыментамі словы канцлера.

Меркель заклікала запрасіць Пуціна на саміт Еўрасаюза, які праходзіць 24—25 чэрвеня ў Бруселі. Прапанову нямецкага боку падтрымаў французскі лідар Эмануэль Макрон.

### У ШВА загаварылі пра эканамічную катастрофу

Непавышэнне мяжы дзярждоўга пагражае ЗША дэфолтам і катастрофічным наступствамі для эканомікі. Пра гэта заявіла міністр фінансаў краіны Джанет Елен. Яе словы прыводзіць ТАСС.

Мяжа дзярждоўга пакуль замарожана да 31 ліпеня. Калі ўзнікнуць праблемы з яго павышэннем, Мінфін будзе вымушаны прыняць «надзвычайныя меры», каб не дапусціць дэфолту, папярэдзіла Елен. «Я лічу, што гэта ўмоцніць фінансавы крызіс, паставіць пад пагрозу рабочыя месцы і зберажэнні амерыканцаў, і гэта ў той час, калі мы ўсё яшчэ аднаўляемся пасля пандэміі», — адзначыла яна. Міністр заклікала Кангрэс прыняць меры па павышэнні мяжы запасычанасці як мага хутчэй.

Новы пакет стымулявання амерыканскай эканомікі, які рыхтуе адміністрацыя прэзідэнта Байдэна, можа прывесці краіну да квазідэфолту, папярэдзіў расійскі мільярдэр Алег Дзёрыпаса. Бізнесмен падкрэсліў, што дзярждоўг ЗША ўпэўнена набліжаецца да 30 трыльёнаў долараў, і планаў па яго скарачэнні пакуль ніхто не рыхтуе.

### Афганскаму ўраду прадралі падзенне пасля вываду амерыканскіх войскаў

Афганскі ўрад можа пасці пад націскам тэрарыстаў ужо праз шэсць месяцаў пасля вываду амерыканскіх ваенных, паведамляе The Wall Street Journal.



Па розных ацэнках, гаворыцца ў артыкуле, ўрад дэючага прэзідэнта Ашрафа Гані пратрымаецца ва ўладзе ад трох месяцаў да года.

ЗША ўжо вывелі з краіны больш за 3,5 тысячы сваіх ваенных і тэхніку. Астанні кантынгент павінен пакінуць рэгіён да 11 верасня. Такі тэрмін устанавіў у красавіку Джо Байдэн. Але сёння, па звестках выдання, ЗША заклікаюць ваенных заповольці тэмпы вываду войскаў на фоне паведамленняў аб прасоўванні баявой тэрарыстычнага руху «Талібан».

Па словах спецпрадстаўніка ААН па Афганістане Дэборы Лаенс, «Талібан» з пачатку наступальнай аперацыі ў маі ўзяў пад кантроль больш за 50 раёнаў Афганістана і, як мяркуюць, цяпер рыхтуе аперацыі па захопе шэрагу новых правінцый.



Свята працягваецца

# КРОК ДА АЛІМПІУ

## Яго запрашае зрабіць горад над Прыпяццю

Спартыўна-масавае мерапрыемства «Вытокі. Крок да Алімпіу», якое гэтым летам аб'ядноўвае ўсю краіну, працягваецца. На гэтым тыдні святочную эстафету прымае Гомельшчына, а далёкай Мазыр — адзін з самых старажытных і прывабных беларускіх гарадоў. З 24 да 26 чэрвеня тут пройдуць разнастайныя культурныя, адукацыйныя і спартыўныя мерапрыемствы. Мазыр цалкам адпавядае галоўнаму прынцыпу выбару гарадоў для правядзення «Вытокаў». Гэта аўтэнтычны горад з багатым культурным і спартыўным мінулым і не менш цікавым сучасным. Расказваем падрабязней, чаму ў гэтыя выхадныя варта ўзяць курс на Мазыр.

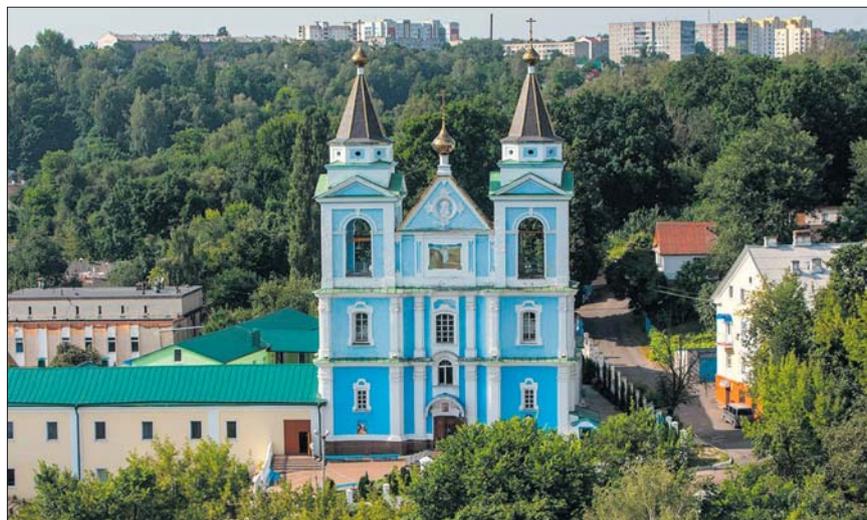
### ГОРАД ЛЕГЕНД І ПАДАННЯЎ

За сваю доўгую і насычаную гісторыю Мазыр шмат чаго перажыў і па сёння захоўвае памяць аб мінулым. Упершыню ў летапісах горад згадваецца пад 1155 годам, калі вялікі князь Кіеўскі Юрый Даўгарукі перадаў яго свайму саюзніку чарнігаўскаму князю Святаславу Ольгавічу. Навукоўцы дагэтуль не знайшлі адзінай версіі паходжання назвы. Адно схіляюцца да думкі, што назву яму дала народнасць мазур, другая лічаць, што назва горада пайшла ад старажытнаскандынаўскага слова «мосыр» (вільгаць). А трэція прытрымліваюцца версіі пра першапачатковае цюркскае слова «мосар» (холм, курган). Як і належыць старажытнаму гораду, існуе прыгожае паданне аб паходжанні назвы. Згодна з ім, у даўнія часы два браты-кіяўляныны пасяліліся на дзікім горным беразе Прыпяці. Гэта было зручнае месца для іх промыслу — загатоўкі рыбінага тлушчу. Малодшы брат хутка разбагацеў, вырашыў адсяліцца і запатрабаваў сваю долю тлушчу. Старэйшаму брату гэта не спадабалася, і паміж родзічамі пачалася варажасць. Старэйшы звярнуўся да мясцовай вядзьмаркі, якая захапілася прыгожацю малодшага і прапанавала ўсім памірыцца. Старэйшы разлаваўся і ў ярасці закрычаў: «Мой жыр! Я не саступлю яго ні меркі!». З тых часоў і пайшла назва месца: «можыр» — Мазыр.

### ЦЭНТР ГІСТАРЫЧНАЙ СПАДЧЫНЫ

За ўвесь час свайго існавання горад уваходзіў у склад Кіеўскай дзяржавы, затым — Вялікага Княства Літоўскага, Рэчы Паспалітай. У складзе Расійскай імперыі Мазыр быў цэнтрам Мінскай губерні. Дзякуючы выгяднаму геаграфічнаму становішчу быў цэнтрам гандлю, размешчаным на шляху «з варагаў у грэкі». Зразумела, што такому гораду было патрэбна ўмацаванне. У 1543 годзе пачалося будаўніцтва знакамітага Мазырскага замка, які ўзводзіўся па апошнім слове тагачаснай тэхнікі. Яго вежы ўзвышаліся на 25 метраў. За гады свайго існавання Мазырскі замак вытрымліваў шматлікія нападзенні, неаднаразова перажываў пажары, але кожны раз аднаўляўся дзякуючы намаганням мясцовых жыхароў. Сёння рэканструяваны замак — цэнтр нацыянальнай культуры, тут ладзяцца шматлікія мерапрыемствы, праходзяць розныя выставы. Замак з'яўляецца часткай Мазырскага аб'яднанага краязнаўчага музея, у які таксама ўваходзіць галерэя, музей народнай культуры «Палеская вада» з артэфактамі дэкаратывна-прыкладнога мастацтва, гістарычны музей партызанскай славы і музей-майстэрня Пушкарка, дзе каларыт

Мазыршчыны прадстаўлены ў малой керамічнай скульптуры. Пазнаміца па гісторыі гэтага краю можна па адрасе Гара Камунараў, 8. Цікава будзе ў Мазыры і аматарам рэлігійнага турызму. Два галоўныя храмы носяць імя Святога



Архангела Міхаіла. Абодва былі закладзеныя ў XVII ст. і абодва сёння дэманструюць, якім было позняе беларускае барока. Праваслаўны Свята-Міхаілаўскі сабор, што на вуліцы Камсамольскай, 20, некалі быў бернардынскім храмам. Цяпер гэта — галоўная царква Тураўскай епархіі. Сумна праславіўся храм у 1937—1941 гады, калі тут была турма НКВД Палескай вобласці. А рымска-каталіцкі касцёл Святога Міхаіла Архангела на вуліцы Гоголя, 93 бярэ свой пачатак ад мужчынскага манастыра цыстэрцыянаў. Дарэчы, на Беларусі было ўсяго тры манастыры гэтага ордэна, два з іх — мужчынскі і жаночы — у Мазыры. За пяць стагоддзяў свайго існавання храм быў казармай, дзіцячым домам, запалкавай мануфактурай «Маланка», музычным вучылішчам. Але ў выніку вярнуўся да вернікаў і стаў адной з візітак горада.

### СВЯТА ПРЫХОДЗІЦЬ У MAZYR

Фестываль «Вытокі. Крок да Алімпіу» пачнецца 24 чэрвеня ў яшчэ адной славунасці горада — Мазырскім драматычным тэатры імя Івана Мележа, гісторыя якога пачынаецца ў пачатку XX стагоддзя. Тут у першы дзень адбудзецца круглы стол на тэму «Прасоўванне гісторыка-культурнай спадчыны», адкрыццё мастацкай выставы «Кола часу» і выставы дзіцячага малюнка, лекцыя-прэзентацыя «Сучаснае беларускае выяўленчае мастацтва». Канцэрт арганнай музыкі «Мой крок да Алімпіу» Валерыя Шмата, якім скончыцца першы дзень фестывалю, для Мазыра ў навінку. Арганізатары грунтоўна падрыхтавалі да ўсіх мерапрыемстваў.

«Мы вырашылі, што перш чым праводзіць круглы стол аб просоўванні гісторыка-культурнай спадчыны і абмяркоўваць развіццё турызму ў горадзе, трэба паказаць гасцям гэтую самую гісторыка-культурную спадчыну. Асабліва ўлічваючы, што ў Мазыры незвычайны рэльеф, багатая гісторыя. Нашы атэставаныя экскурсаводы праводзяць цікавыя экскурсіі. І круглы стол стане важнай пляцоўкай для абмену вопытам, мы даведаемся важную інфармацыю, як прыцягнуць у горад турыстаў, паказаць, што нам ёсць, чым ганарыцца», — расказала Галіна КАСЦЯШКІНА, начальнік аддзела спорту і турызму Мазырскага райвыканкама.



Будзе пляцоўка для гольфа, выступляць чарлідары, прапануем фігурнае катанне на ролікавых каньках. Раскрыў адзін з сакрэтаў — будзе нават паказальнае выступленне парашутыстаў. Дзеці змогуць паспрабаваць розныя віды спорту. Заданні нескладаныя, але цікавыя. Скончыцца ўсё феерверкам, якога таксама не было ў іншых гарадах», — расказала начальнік аддзела спорту і турызму Мазырскага райвыканкама.

у Токіа, да галоўных стартаў рыхтуецца ў Мазыры.

Лёс прызёраў Алімпійскіх гульняў па веславанні на байдарках і каное Марыны Літвінчук, Надзеі Папок і Волгі Худэнкай таксама звязаны з Мазырам, і тут жа яны праводзяць зборны напарэдадні Алімпіяды 2021 года. Лагічна, што менавіта тут жыве і працуе мэтр беларускага веславання на байдарках і каное, галоўны трэнер нацыянальнай зборнай Уладзімір Шантаровіч. Дзеля фестывалю «Вытокі. Крок да Алімпіу» спартсмены зноўдуць час у трэнеравачнай графіку і сустрэнуцца са сваімі аматарамі і гасцямі горада.

### За пяць стагоддзяў свайго існавання храм быў казармай, дзіцячым домам, запалкавай мануфактурай «Маланка», музычным вучылішчам. Але ў выніку вярнуўся да вернікаў.

### ВЫТОКИ БЕЛАРУСКАГА ВЕСЛАВАННЯ

Мазыр па праве лічыцца Меккай беларускага веславання. Адна з архітэктурных славунасцяў горада — вяслярная база, будаўніцтва якой пачалося ў 2006 годзе ў адпаведнасць распрацаванай і просоўванне нацыянальных і рэгіянальных брэндаў. Дарэчы, нафтаперапрацоўчы завод таксама можа прыцягнуць у горад турыстаў. Сёння ўсё большую папулярнасць набывае менавіта прамысловы турызм.



Марына ЛІТВІНЧУК і Волга ХУДЭНКА.

Тут можна будзе не толькі натхніцца спортам, але і гісторыяй. У гэтай частцы горада добра захавалася забудова канца XIX стагоддзя. Як расказала Галіна Касцяшкіна, Мазыр устанавіць рэкорд фестывалю: на кватэсе будзе прадстаўлены 21 від спорту — гэта больш, чым у іншых гарадах. «Чым будзем здзіўляць? Тым, чаго не было ў іншых гарадах. Найчачвёрк — урадженцы Мазыршчыны. Артур Літвінчук нарадзіўся ў Мазыры, Раман Петрушэнка — у горадзе-спутніку Калінкавічы. Пяцірадовыя чэмпіёны свету ў веславанні на байдарках і каное Дзяніс Гаража і Дзмітрый Рабчанка — таксама выхаванцы мазырскай школы. Чэмпіён свету Алег Юрэня, які будзе выступаць на Алімпійскіх гульнях

«Мазыр — гэта горад чэмпіёнаў, прызёраў, пераможцаў Алімпійскіх гульняў. Зараз у нас праводзіць збор нацыянальнай каманда па веславанні, рыхтуецца да Алімпійскіх гульняў. І спартсмены прыйдуць на спартыўны кватэс, будзе Уладзімір Уладзіміравіч Шантаровіч. Для мазыран і для гасцей горада будзе вельмі запамінальна сустрацца са знакамітымі спартсменамі. І ўвогуле, у нашым горадзе шмат людзей, якіх ведаюць па ўсёй краіне і за яе межамі», — адзначыла Галіна Касцюшкіна.

У фестывалю «Вытокі. Крок да Алімпіу» ўжо скаліся пэўныя традыцыі. Адна з іх — адкрыццё, якое праводзіць знакамітыя прадстаўнікі горада ад культуры і спорту, сфера, якая аб'ядноўвае гэты праект. Мяркуюцца, што свята ў Мазыры адкрые Марына Літвінчук. Пералічваць усё яе дасягненні можна бясконца: бронзавы прызёр Алімпійскіх гульняў у Рыа і Лондан, трохразовая пераможніца Еўрапейскіх гульняў, шматразовая чэмпіёнка свету і Еўропы. «Мазыр — цудоўны горад з незабыўнымі краёвамі на рацэ Прыпяці. Я вырасла ў вёсцы Бабунічы Петрыкаўскага раёна, але знайшла сваё шчасце менавіта ў Мазыры. Мой муж Артур Літвінчук з гэтага горада. І ён адразу стаў для мяне другой маленькай радзімай. Горад вельмі спартыўны, мае шмат дасягненняў не толькі ў веславанні, але і ў іншых відах. Сам населены пункт невялікі, але ў ім ёсць што паглядзець. Усім гасцям Мазыра я раю абавязкова падняцца на Замкавую гару — адтуль адкрываецца цудоўны від, прагуляцца па парку. І, вядома, наведваць нашу вяслярную базу, па магчымасці праглыць на лодцы па Прыпяці», — дзеліцца Марына Літвінчук.

У інтэрв'ю «Звяздзе» каардынатар праекта «Вытокі. Крок да Алімпіу» ад Нацыянальнага алімпійскага камітэта Аляксей Карней адзначаў, што кожны фестываль адметны дзякуючы асаблівасцям пэўнага горада. Якім будзе фестываль «Вытокі» ў Мазыры? Няхай на гэта пытанне кожны знойдзе адказ сам для сябе, наведваючы свята на Гомельшчыне. **Валерыя СЦЯЦКО.**



Учреждение образования  
«Белорусский государственный аграрный технический университет»  
**ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ  
В АСПИРАНТУРУ в 2021 году**  
по следующим специальностям:

СПЕЦИАЛЬНОСТИ	План набора		
	Форма обучения		
	Дневная	Заочная	Соискательство
05.20.01 – технологии и средства механизации сельского хозяйства	-	2	1
05.20.02 – электротехнологии и электрооборудование в сельском хозяйстве	-	1	-
05.20.03 – технологии и средства технического обслуживания в сельском хозяйстве	1	1	-
05.13.06 – автоматизация и управление технологическими процессами и производствами (по отраслям)	-	1	-
05.14.08 – энергоустановки на основе возобновляемых видов энергии	-	1	-
05.26.01 – охрана труда (по отраслям)	1	1	-
08.00.05 – экономика и управление народным хозяйством (по отраслям и сферам деятельности)	1	1	-

Прием документов – с 1 августа по 30 сентября 2021 г.

Вступительные экзамены по специальности – с 10 по 21 октября 2021 г.  
Начало занятий – 1 ноября 2021 года.

Адрес приемной комиссии:  
220023, г. Минск, пр-т Независимости, 99, к. 5-1, каб. 504  
(тел. 8-017-385-91-07)

УНП 100185315

Учреждение образования  
«Барановичский государственный университет»

**ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ НА 2021 ГОД**  
за счет средств республиканского бюджета  
в дневной (1 место) и заочной (1 место) форме  
получения образования  
по специальности 05.02.07 «Технология и оборудование  
механической и физико-технической обработки».  
Документы для поступления принимаются  
с 01 августа по 30 сентября  
по адресу: г. Барановичи, ул. Войкова, 21,  
административный корпус № 2, каб. 111.

Справки по телефону  
8 (0163) 64 35 87  
или на сайте университета  
www.barsu.by

УНП 20018687

**Установа адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»  
АБ'ЯВЛЯЕ ПРЫЁМ У АСПИРАНТУРУ І ДАКТАРАНТУРУ НА 2021 ГОД**  
па наступных спецыяльнасцях:

Спецыяльнасць	АСПИРАНТУРА*			ДАКТАРАНТУРА*	
	Дзённая форма навучання	Заочная форма навучання	Саіскаль-ніцтва	Дзённая	Саіскаль-ніцтва
<b>Педагагічныя навукі</b>					
05.25.03 – бібліяназнаўства, бібліяграфознаўства і кнігазнаўства	1	-	1	-	-
13.00.05 – Тэорыя, метады і арганізацыя сацыяльна-культурнай дзейнасці	3	-	2	-	-
<b>Мастацтвазнаўства</b>					
17.00.09 – Тэорыя і гісторыя мастацтваў	3	1	5	-	-
<b>Культуралогія</b>					
24.00.01 – Тэорыя і гісторыя культуры	1	1	4	1	1
24.00.03 – Музеязнаўства, кансервацыя і рэстаўрацыя гісторыка-культурных аб'ектаў	-	1	1	-	1

\* вызначана колькасць месцаў для навучання за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту.

Прыём асоб для атрымання пасля-вузаўскай адукацыі ажыццяўляецца ў адпаведнасці з Палажэннем аб падрыхтоўцы навуковых работнікаў вышэйшай кваліфікацыі ў Рэспубліцы Беларусь (Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 561 ад 01.12.2011).

**ПРЫЁМ ДАКУМЕНТАУ**  
у аспірантуру і дактарантуру  
з 1 жніўня па 30 верасня 2021 года.

ПА ПЫТАННЯХ ПАСТУПЛЕННЯ  
у аспірантуру і дактарантуру звяртацца:  
220007, г. Мінск, вул. Рабкораўская, 17,  
пакой 225.

Тэл. +375 (17) 374 83 79

УНП 100286677



Учреждение образования «Витебская ордена «Знак Почета»  
государственная академия ветеринарной медицины»

в соответствии с контрольными цифрами приема для получения  
послевузовского образования за счет средств республиканского бюджета на 2021 год,  
**ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРИЕМЕ В АСПИРАНТУРУ** по следующим специальностям:

Специальности	Контрольные цифры приема			
	Всего	Из них по форме обучения		
		Дневная	Заочная	Соискательство
03.02.11 – паразитология	2	2	-	-
06.02.01 – диагностика болезней и терапия животных, патология, онкология и морфология животных	2	1	1	-
06.02.02 – ветеринарная микробиология, вирусология, микология с микотоксикологией и иммунологией	2	2	-	-
06.02.03 – ветеринарная фармакология с токсикологией	1	1	-	-
06.02.04 – ветеринарная хирургия	1	-	-	1
06.02.05 – ветеринарная санитария, экология, гигиена и ветеринарно-санитарная экспертиза	2	-	-	2
06.02.07 – разведение, селекция, генетика и воспроизводство сельскохозяйственных животных	2	1	1	-
<b>Итого:</b>	<b>12</b>	<b>7</b>	<b>2</b>	<b>3</b>

Прием документов – с 1 августа по 30 сентября 2021 г.  
Документы направлять по адресу:  
210026, г. Витебск, ул. 1-я Доватора, 7/11, научный отдел.

Подробная информация по тел. 8 (0212) 48-17-71  
или на сайте академии <https://www.vsavm.by/>

УНП 100028801

УО «Белорусская государственная академия связи»  
**ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ НА I СТУПЕНЬ  
ПОСЛЕВУЗОВСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ  
(В АСПИРАНТУРУ) В 2021 ГОДУ**

ЗА СЧЕТ СРЕДСТВ РЕСПУБЛИКАНСКОГО БЮДЖЕТА  
по специальностям:

05.11.13 – приборы и методы контроля природной среды, веществ, материалов и изделий (2 места в дневной форме получения образования);  
05.12.13 – системы, сети и устройства телекоммуникаций (2 места в дневной форме получения образования, 1 место в форме соискательства).

Сверх плана приема лиц для получения послевузовского образования набор осуществляется на платной основе по всем специальностям.

**Документы для поступления принимаются  
с 1 августа по 30 сентября  
по адресу: г. Минск, ул. Ф. Скорини, 8/2, каб. 316.**

Тел. (+375 17) 354 96 25, e-mail: oamd@bsac.by.  
Подробная информация на сайте: [bsac.by](http://bsac.by).

УНП 100231180

УЧРЕЖДЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ  
«БЕЛОРУССКАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ  
АКАДЕМИЯ ИСКУССТВ»

**ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ  
В АСПИРАНТУРУ НА 2021 ГОД**  
в соответствии с контрольными цифрами приема  
для получения послевузовского образования  
за счет средств республиканского бюджета  
по следующим специальностям:

Шифр специальности	Наименование специальности	Количество мест	
		Дневная форма обучения	Обучение в форме соискательства
17.00.01	Театральное искусство	1	1
17.00.04	Изобразительное и декоративно-прикладное искусство и архитектура	1	2
<b>ВСЕГО:</b>		<b>2</b>	<b>3</b>

Одновременно осуществляется прием в аспирантуру за счет средств юридических и физических лиц на платной основе.

**ДОКУМЕНТЫ ДЛЯ ПОСТУПЛЕНИЯ ПРИНИМАЮТСЯ  
с 1 августа по 30 сентября 2021 года по адресу:  
220012, г. Минск, ул. Сурганова, 14а, кабинет 508.**

Подробная информация – на сайте учреждения образования  
«Белорусская государственная академия искусств» и по телефону:  
+375 17 356 70 08, +375 44 579 73 38.

УНП 100289132

Учреждение образования  
«Частный институт управления и предпринимательства»  
**с 1 августа по 30 сентября 2021 г.**

**ОБЪЯВЛЯЕТ НАБОР В АСПИРАНТУРУ**  
по специальностям 08.00.05 – Экономика и управление народным хозяйством (по отраслям и сферам деятельности: экономика, организация и управление предприятиями, отраслями, комплексами; экономика предпринимательства).

**Обучение платное.**  
Полную информацию можно получить по адресу:  
220086, г. Минск, ул. Славинского, 1,  
корп. 3, кабинет № 202, 2-й этаж.  
Время работы с 9.00 до 15.00.

Выходные дни: суббота, воскресенье.  
Тел. +375 (17) 369 75 80,  
моб. +375 (44) 562 60 80.  
Веб-сайт: [www.imb.by](http://www.imb.by)

УНП 101244817

Учреждение образования  
«БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИНФОРМАТИКИ И РАДИОЭЛЕКТРОНИКИ»  
**ПЛАН ПРИЕМА В АСПИРАНТУРУ БГУИР В 2021 ГОДУ**  
НА БЮДЖЕТНУЮ ФОРМУ ОБУЧЕНИЯ ПО СЛЕДУЮЩИМ СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ:

Шифр и название специальности	АСПИРАНТУРА		
	Дневная форма обучения	Заочная форма обучения	Соискательство
01.04.03 Радиофизика	-	-	-
01.04.04 Физическая электроника	1	-	-
01.04.05 Оптика	-	-	-
01.04.07 Физика конденсированного состояния	1	-	-
05.09.05 Теоретическая электротехника	-	-	-
05.11.08 Радиометрические приборы	1	-	-
05.11.17 Приборы, системы и изделия медицинского назначения	-	1	-
05.12.04 Радиотехника, в том числе системы и устройства телевидения	2	1	-
05.12.07 Антенны, СВЧ-устройства и их технологии	-	-	-
05.12.13 Системы, сети и устройства телекоммуникаций	-	-	2
05.12.14 Радиолокация и радионавигация	-	-	-
05.13.01 Системный анализ, управление и обработка информации	2	1	2
05.13.05 Элементы и устройства вычислительной техники и систем управления	-	-	1
05.13.06 Автоматизация и управление технологическими процессами и производствами	1	-	-
05.13.10 Управление в социальных и экономических системах (технические науки)	-	-	-
05.13.11 Математическое и программное обеспечение вычислительных машин, комплексов и компьютерных сетей	3	2	-

Шифр и название специальности	АСПИРАНТУРА		
	Дневная форма обучения	Заочная форма обучения	Соискательство
05.13.12 Системы автоматизации проектирования	-	-	-
05.13.17 Теоретические основы информатики	2	-	-
05.13.18 Математическое моделирование, численные методы и комплексы программ	-	-	1
05.13.19 Методы и системы защиты информации, информационная безопасность	-	-	-
05.16.08 Нанотехнологии и наноматериалы (физико-математические и технические науки)	3	-	-
05.26.01 Охрана труда	-	-	-
05.26.02 Безопасность в чрезвычайных ситуациях	1	-	-
05.27.01 Твердотельная электроника, радиоэлектронные компоненты, микро и нанотехнологии, приборы на квантовых эффектах	2	-	-
05.27.06 Технология и оборудование для производства полупроводников, материалов и приборов электронной техники	2	-	-
08.00.05 Экономика и управление народным хозяйством	2	-	-
08.00.13 Математические и инструментальные методы экономики	1	2	-
19.00.03 Психология труда, инженерная психология, эргономика (технические науки)	2	-	1
<b>ИТОГО:</b>	<b>26</b>	<b>7</b>	<b>7</b>

Шифр и название специальности	ДОКТАРАНТУРА		
	Дневная форма обучения	Заочная форма обучения	Соискательство
01.04.03 Радиофизика	-	-	-
05.11.17 Приборы, системы и изделия медицинского назначения	1	-	-
05.13.01 Системный анализ, управление и обработка информации	-	-	1
05.13.11 Математическое и программное обеспечение вычислительных машин, комплексов и компьютерных сетей	2	-	-
05.13.15 Вычислительные машины, комплексы и компьютерные сети	1	-	-
05.13.17 Теоретические основы информатики	1	-	-
05.27.06 Технология и оборудование для производства полупроводников, материалов и приборов электронной техники	1	-	-
<b>ИТОГО:</b>	<b>6</b>	<b>-</b>	<b>1</b>

Лица, поступающие в аспирантуру на конкурсной основе, должны иметь:

- высшее образование;
- склонность к научным исследованиям, что подтверждается научными публикациями, участием в научно-исследовательских и инновационных проектах, конференциях или другими материалами;
- рекомендацию ученого совета учреждения высшего образования или факультета этого учреждения (для поступающих в год окончания обучения в данном учреждении) либо опыт практической работы не менее двух лет на должности, требующей наличия высшего образования.

\* удостоверение о сдаче кандидатских экзаменов и зачетов по общеобразовательным дисциплинам.

Лица, поступающие в аспирантуру для обучения в дневной или заочной форме получения образования, сдают вступительный экзамен по специальной дисциплине в объеме учебной программы I степени высшего образования.  
Лица, не прошедшие по конкурсу на обучение за счет средств республиканского бюджета, получившие на вступительном экзамене оценку не ниже чем «четыре», имеют право участвовать в конкурсе на обучение в аспирантуре на платной основе.

**Срок обучения в аспирантуре не должен превышать**

- в дневной форме – 3 года, в заочной – 4 года,
- в форме соискательства – 5 лет.

Адрес: 220013, Минск, ул. П. Бровки, д. 4, 2-й уч. корпус, ауд. 410.  
Телефоны для справок: 293-21-06; 293-23-34.  
e-mail: [otdaspir@bsuir.by](mailto:otdaspir@bsuir.by)

УНП 10038945

## У анлайн-фармаце

Чарговы Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які распачнецца ўжо на наступным тыдні, цалкам пройдзе ў лічбавай прасторы

Гэтаму спрыяе і абраная тэма — «Навукова-тэхнічнае супрацоўніцтва Расіі і Беларусі ў эпоху лічбавізацыі». Нагадаем, што VIII па ліку Форум рэгіёнаў адбудзецца з 29 чэрвеня да 1 ліпеня. Першапачаткова яго правядзенне планавалася ў двух фармаатах: анлайн і афлайн, то-бок работа секцый, што пройдучы ў першы дзень работы форуму, — у фармаце відэаканферэнцыі, а пленарнае пасяджэнне, савет дзелавога супрацоўніцтва павінны былі прайсці ў сталіцы Расіі. Аднак эпідэмічнае становішча крыху адкарэктывала планы.

Між іншым, вопыт дыстанцыйных зносінаў у бакоў ужо існуе — леташні форум праводзіўся менавіта ў такім фармаце. Апошняе не надта адбілася на яго выніках: усё з запланаванага ўдалося рэалізаваць, у тым ліку і дзелавую частку з падпісаннем адпаведных кантрактаў.

Калі больш уважліва прааналізаваць праграму мерапрыемства з улікам новых фактараў і рэалій, прыходзіць да высновы, што сёлетні фармат — найбольш аптымальны. Тэматычныя секцыі 29 чэрвеня зб'юрыць у Мінску і Маскве беларускіх і расійскіх парламентарыяў. У 10 гадзін распачнуць работу секцыі «Напрамкі развіцця расійска-беларускага супрацоўніцтва ў сферы навукі і адукацыі ў эпоху вялікіх выклікаў і лічбавых тэхналогій (мадэратары — старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навукі, культуры і сацыяльным развіццям Віктар Лісковіч і старшыня Камітэта Савета Федэрацыі па навукі, адукацыі і культуры Лілія Гумерава) і «Роля лічбавізацыі ў фарміраванні адзінай навукова-тэхналагічнай прасторы Саюзнай дзяржавы» (мадэратары — старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Таццяна Рунец і намеснік старшыні Камітэта Савета Федэрацыі па эканамічнай палітыцы Іван Абрамаў).

На 14 гадзін запланаваны секцыі «Удасканаленне ўзаемадзеяння Расіі і Беларусі па пытаннях рэалізацыі саюзных праграм і навукова-тэхнічных праектаў у рамках міжнародных дагавораў» (мадэратарамі выступаць старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей Рачкоў і старшыня Камітэта Савета Федэрацыі па міжнародных справах Рыгор Карасін), «Права і лічбавізацыя ў Саюзнай дзяржаве: перспектывы і кірункі (мадэратары — старшыня Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Сяргей Сівец і старшыня Камітэта Савета Федэрацыі па канстытуцыйным заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Уладзімір Палетаеў). Таксама на гэты час запланавана правядзенне тэматычнай секцыі «Маладзё анлайн: лічбавы асяроддзе будучага», якую правядуць намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навукі, культуры і сацыяльным развіццям Андрэй Іванец і першы намеснік старшыні Камітэта Савета Федэрацыі па сацыяльнай палітыцы Аляксандр Варфаламеў.

У гэты ж дзень, 29 чэрвеня, запланавана правядзенне яшчэ дзвюх анлайн-сустрэч: з рэаніцы — сумеснага пасяджэння кіруючых органаў Палаты маладых заканадаўцаў пры Савете Федэрацыі і Маладзёжнага савета (парламенту) пры Нацыянальным сходзе Рэспублікі Беларусь, пасля абеду — пасяджэння Савета дзелавога супрацоўніцтва гандлёва-прамысловых палат Расіі і Беларусі.

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

Наталля КАЧАНОВА:

## «Малады спецыяліст павінен ведаць, што патрэбен сваёй краіне»



Тэндэнцыі і праблемы падрыхтоўкі навуковых кадраў абмеркавалі ў Гродне ўдзельнікі экспертна-кансультацыйнага савета пры Прэзідыуме Савета Рэспублікі. У яго рабоце ўзялі ўдзел кіраўнікі вядучых ВНУ краіны, члены Савета Рэспублікі, прадстаўнікі навуковых ведамстваў, абласныя ўлады.

На пачатку пасяджэння старшыня ЭКС, старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанова акрэсліла тэму сустрэчы як надзвычайную для сучаснага грамадства.

Таму варта не толькі даць ацэнку стану спраў у навуковым асяроддзі, але і абмеркаваць дарожную карту замацавання маладых навукоўцаў. Краіна павінна развівацца, падкрэсліла спікер верхняй палаты Парламенту, а малады спецыялісты — ведаць, што патрэбныя сваёй краіне. Без падрыхтоўкі кваліфікаваных кадраў не можа быць прагрэсіўнага руху. Адпаведна, рыхтаваць такія кадры павінны работнікі з высокай кваліфікацыяй.

На думку першага намесніка старшыні Дзяржаўнага камітэта па навукі і тэхналогіях Андрэя КАСОУСКАГА, у працэсе падрыхтоўкі кадраў трэба ўцягваць маладых навукоўцаў. Для гэтага прымаюцца пэўныя меры. Напрыклад, за апошнія тры гады больш чым у два разы павялічаны памер стыпендыі аспірантам і дактарантам. Каб прыцягнуць моладзь, робіцца стаўка на развіццё тэхнапаркаў. Амаль палова з іх функцыянуе на базе ВНУ. На развіццё матэрыяльна-тэхнічнай базы летась выдзелена амаль 100 мільёнаў рублёў. Штогод прызначаецца 100 сты-

пендыі Прэзідэнта таленавітым маладым навукоўцам. Прэміі атрымліваюць і пераможцы конкурсу на найлепшы інавацыйны і маладзёжны праект. Дадзеныя меры павышаюць прэстыж навуковай дзейнасці, лічыць Андрэй Касоўскі. Як вынік — за пяць гадоў колькасць аспірантаў павялічылася ў паўтара раза. Навуковы патэнцыял краіны ўдалося захаваць нават ва ўмовах так званай дэмаграфічнай ямы.

З ліку негатывіўных фактараў прамоўца адзначае, што ёсць патрэба ў вырашэнні жыллёвых праблем маладых навукоўцаў. Напрыклад, у выглядзе льготнага крэдытавання. Магчыма, варта больш уважліва падыходзіць да «вайсковага» пытання. Паколькі адтэрміноўка даецца аднойчы, не ўсе аспіранты потым працягваюць сваю вучобу. Так, за некалькі гадоў колькасць аспірантаў-мужчын скарацілася на 200 чалавек.

Пакуль не ў поўнай ступені дзейнічае новая мадэль — магістратура. Застаецца адкрытым пытанне прымянення ступені магістра на рынку працы. Па словах першага намесніка міністра адукацыі Рэспублікі Беларусі Ірыны СТАРАВОЙТАВАЙ, ВНУ рэкамэндавана прымаць магістраў на пасады асістэнтаў кафедраў па спецыяльнасцях інавацыйнай і педагагіч-



Фота БелТА.

най дзейнасці. Гэта актуальна ў рамках праграмы «Універсітэт 3.0», якая прадугледжвае ўвод новых дысцыплін, развіццё інфармацыйных тэхналогій. Галоўным крытэрыем мадэрнізацыі ВНУ акрамя павінны стаць навуковая і інавацыйная дзейнасць у цесным узаемадзеянні з тэхнапаркамі. Менавіта ў апошніх вядзецца работа па распрацоўцы навуковых распрацовак у сферу эканомікі.

На пасяджэнні была агучана і праблема якасці падрыхтоўкі кадраў. Не сакрэт, што сёння інтэрнэт-прастора дае вялікі рынак паслуг па напісанні навуковых работ. Як заўважыў старшыня Вышэйшай атэстацыйнай камісіі Рэспублікі Беларусі Аляксандр ГУЧОК, яму трапіла на вочы каля 50 сайтаў, дзе былі прапановы напісаць дысертацыю. Паслугі ацэньваліся ад 3 да 5 тысяч рублёў. Такого кшталту плагіяты шырока адсочваецца. У выніку адхіляецца 8-12 % работ.

Што датычыцца навуковай ступені, выказвалася прапанова прывесці яе да вытворцаў, якія займаюцца вынаходніцтвам на прадпрыемствах. Гэта палепшыць сувязь навукі з практыкай, а ідэя хутчэй дойдзе да канвеера.

(Заканчэнне на 8-й стар.)

(Заканчэнне на 17-й стар.)

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

## Якасць прадукцыі павінна ўдасканальвацца ўвесь час

Намеснік старшыні Савета Рэспублікі  
Анатоль ІСАЧАНКА наведваў ААТ «Купалінка»

Падчас наведвання адкрытага акцыянернага таварыства «Купалінка» віцэ-спікер Савета Рэспублікі азнаёміўся з арганізацыяй работы прадпрыемства, яго матэрыяльна-тэхнічнай базай, паразмаўляў з работнікамі на вытворчасці, паведамілі ў прэс-службе верхняй палаты парламента.



— Трэба ўвесь час удасканальваць якасць прадукцыі, пры гэтым неабходна выкарыстоўваць новыя падыходы ў яе далейшым прасоўванні на рынку, — адзначыў Анатоль Ісачанка.

Намеснік старшыні Савета Рэспублікі таксама станюча ацаніў тэндэнцыю павелічэння выкарыстання заводам натуральных тканін пры пашыве адзення.

## Акрэсліць контуры праблемна-тэматычнага поля

Член Савета Рэспублікі Ала СМАЛЯК  
правяла ў Гомелі асабісты прыём грамадзян



Да члена Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці, старшыні Гомельскай абласной арганізацыі Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа звярнулася некалькі чалавек.

У прыватнасці, адзін гамельчанін падзяліўся з сенатарам сваім бачаннем вырашэння пытанняў, звязаных з азелененнем населеных пунктаў. Ён таксама прасіў перадаць падзяку медработнікам рэгіёна, валанцёрам Чырвонага Крыжа за іх працу ў складаных умовах распаўсюджвання каранавіруснай інфекцыі і ў перыяд гарачага надвор'я.

Магчымасцю атрымання сродкаў сацыяльнай рэабілітацыі ў пункце пракуты абласной арганізацыі БТЧК цікавілася жыхарка рэгіёна. Па ўсіх пытаннях, якія былі агучаны, парламентарый дала неабходныя тлумачэнні і каментарыі.

— У Беларусі выбудавана эфектыўная сістэма работы са зваротамі грамадзян. І асабісты прыём — як адзін з элементаў гэтай сістэмы — дазваляе акрэсліць контуры праблемнага поля той ці іншай тэрыторыі, найбольш актуальныя пытанні, каб аператыўна вызначыць шляхі іх вырашэння, — падсумавала тлумачэнні і рэкамендацыі.

## Што хвалюе?

Член Савета Рэспублікі Алег ЖЫНГЕЛЬ  
правёў прамую лінію

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, начальнік рэгіянальнай дырэкцыі па Віцебскай вобласці ААТ «Белаграпрамбанк» адказаў на пытанні, што хвалююць жыхароў яго выбарчай акругі.



У прыватнасці, парламентарыю агучылі пытанні, якія датычацца аказання дапамогі грамадзянам, што апынуліся ў складанай жыццёвай сітуацыі, вяртання бездзяржавных укладкоў, а таксама пераводу доўгу ў рамках Указа № 405 «Аб некаторых мерах па будаўніцтве жылых дамоў (кватэр) у сельскагаспадарчых арганізацыях».

Па шэрагу пытанняў дадзены неабходныя тлумачэнні і рэкамендацыі. Пытанні, якія патрабуюць дадатковага вывучэння, узятыя на кантроль.

## «Малады спецыяліст павінен ведаць, што патрэбен сваёй краіне»

(Заканчэнне.  
Пачатак на 7-й стар.)

Сучасная навука патрабуе высокатэхналагічнага абсталявання. Таму важнае прыцягненне да навуковай дзейнасці практыкаў вядучых навукаёмістых прадпрыемстваў, лічыць рэктар БДУІР Вадзім БОГУШ. Было ўзята пытанне камерцыялізацыі навукі. Маўляў, навуковец сам прасоўвае сваю распрацоўку праз уласнае прадпрыемства без прыцягнення бюджэтных сродкаў. Пакуль ідэя на ўзроўні абмеркавання.

Бясспрэчным можна лічыць той факт, што ад навуковай дзейнасці павінен быць эканамічны эффект. І тут варта пазбегнуць агульнага падыходу да прафесарска-педагагічнага саставу. У першую чаргу — праз заработную плату: яна павінна залежаць ад укладу і дасягненняў. Такую думку агучыла рэктар ГрДУ імя Янкі Купалы Ірына КІТУРКА. Яна адзначыла, што дадзена пазіцыя вельмі важная пры падрыхтоўцы кадраў вышэйшай кваліфікацыі. Што наконт моладзі, якая прыходзіць у навуку, то гэта павінны быць апантанымі людзі. Не кожны можа займацца падобнай справай. Для таго каб зацікавіць маладога чалавека ў навуцы, неабходна пачынаць работу яшчэ са школы. І яна павінна быць сістэмнай.

Навуковая праблематыка ўзнікла невыпадкова. Як адзначы-

ла Наталля Качанова, апошнім часам ёй аддаецца асабліва ўвага. Кіраўнік дзяржавы на нарадзе з навуковай грамадскасцю, а таксама на II З'ездзе вучоных акрэсліў задачы, якія стаяць перад дзяржаўнымі органамі па ўдасканальванні гэтай галіны. Работа экспертнага савета якраз і праходзіла ў рамках згаданага даручэння.

— Мы абралі для разгляду кірунак падрыхтоўкі навуковых кадраў для вышэйшай школы, — падкрэсліла Наталля Качанова. — Сёння мы бачым, што ўзрост прафесарска-выкладчыцкага саставу ў ВУН даволі сталы. Важна, каб маладыя людзі, якія маюць вучучую ступень, прыходзілі сюды на работу. І папаўненне гэтых кадраў — сур'ёзная задача, таму што ёсць пэўныя тэндэнцыі. Гэта ІТ-сфера, якая праглынае многіх таленавітых маладых людзей. Сёння адбылася вельмі зацікаўленая размова, было ўнесена шмат прапановаў, у тым ліку як зацікавіць маладых людзей займацца навукай, атрымаць вучучую ступень. Малады спецыяліст павінен ведаць, што ён патрэбен сваёй краіне. Прапанова было нямаля. Ад ільгот і прэферэнцый да пошуку рацыяналізатару на вытворчасці, прадпрыемствах. Думаю, праз год мы збяромся, каб ацаніць вынікі гэтых намаганняў.

А працаваць ёсць над чым. Як заўважыў намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета

Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Андрэй ІВАНЕЦ, парламентарыям трэба разгаварыць на дадзенай сфэру, бо яна забяспечвае нацыянальную якасць дзяржавы і грамадства.

— Асабліва гэта важна ва ўмовах санкцыйнага ціску, бо мы разумеем, што без нашых кадраў і тэхналогій мы не зможам забяспечыць інавацыйнае развіццё эканомікі. Неабходна павысіць і адказнасць за падрыхтоўку такіх кадраў. Мы павінны стварыць умовы як для прыходу маладых навукоўцаў, так і для выканання імі задач на самым высокім сусветным узроўні. Гэта значыць — палепшыць матэрыяльна-тэхнічную базу, дабіцца, каб распрацоўкі былі запатрабаваны рэальным сектарам эканомікі. Нашы прадпрыемствы павінны быць інавацыйна зацікаўленыя, ісці насустрач тым людзям, якія ажыццяўляюць гэтыя распрацоўкі, — выказаў сваю пазіцыю Андрэй Іванец.

Пасля пасяджэння члены экспертнага савета наведлі навуковы тэхнапарк ГрДУ імя Я. Купалы, дзе студэнты і выкладчыкі маюць магчымасць займацца распрацоўкамі камерцыйных, творчых і сацыяльных праектаў і ўвасабляць іх у жыццё. Сёння больш за палову аб'ёму прадукцыі тэхнапарка ідзе на экспарт. У Беларусі створаны 18 тэхнапаркаў, з якіх сем працуюць на базавых ВУН.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

МЕРКАВАННЕ

## Алег ЖЫНГЕЛЬ:

### «Ідэя ізаляцыі і санкцый у дачыненні да дзяржавы ў цэнтры Еўропы выглядае абсурдна»

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, начальнік рэгіянальнай дырэкцыі па Віцебскай вобласці ААТ «Белаграпрамбанк»:

— У сучасным свеце ідэя міжнароднай ізаляцыі і прымянення санкцый у дачыненні да дзяржавы, якая знаходзіцца ў цэнтры Еўропы, выглядае абсурдна. Незалежнасць, развіццё чалавечага патэнцыялу і эканамічны рост з'яўляюцца не толькі асновай дабрабыту грамадзян краіны, але і гарантыяй геапалітычнай стабільнасці ў рэгіёне. Замест развіцця ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва цэлы шэраг краін актыўна спрыяе дэстабілізацыі становішча ў Беларусі. Прымаюцца абмежавальныя меры ў розных сферах дзейнасці, — прыводзіць словы сенатара БелТА.

Алег Жынгель нагадаў, што беларуская апазіцыя лабіруе такія санкцыі, як эмбарга на імпорт тавараў у Еўрасоюз і забарону на новыя інвестыцыі з еўрапейскіх краін у беларускую эканоміку.

— Гучаць заклікі адключыць беларускія дзяржаўныя банкі ад сістэмы SWIFT і ад плацежных сістэм Visa і Mastercard, інвестфонды павінны прад'явіць суверэнныя еўрааблігацыі Беларусі да датэрміновага пагашэння, замежныя кампаніі павінны спыніць любое супрацоўніцтва з беларускімі дзяржаўнымі прадпрыемствамі.

## Фелікс ЯШКОЎ:

### «Беларусь справіцца з усімі знешнімі выклікамі і пагрозамі»

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы, начальнік Гомельскай мытні:

— Сёння нашай краіне неабходна згуртаванне нацыі, а дэструктыўная апазіцыя сваімі дзеяннямі і словамі толькі спрабуе раз'яднаць наш народ, настроіць адзін супраць аднаго. Гэтага дапусціць нельга. Гаворачы аб сітуацыі, якая складваецца вакол нашай краіны, можна толькі паспачуваць такім

Дзя нашай краіны гэта прывядзе да змяншэння аб'ёму знешніх пазык ад еўрапейскіх фінансавых інстытутаў для рэалізацыі інвестыцыйных праектаў, зніжэння магчымасць тэхнічнай мадэрнізацыі вытворчасцяў, верагодна, скарачэння прадукцыйнасці працы і заробатная плата работнікаў. У выніку ахвярамі стануць звычайныя беларусы, — разважае Алег Жынгель. — Разам з тым санкцыі перашкаджаюць і самім еўрапейскім краінам: зніжаецца тавараабарот, адсутнічае магчымасць продажу вырабленага абсталявання. Яквынік — падзенне продажанаеўрапейскіхпрадпрыемстваў і заробатнай платы занятых там работнікаў. У выніку зноў пакутуюць звычайныя грамадзяне.

Сенатар перакананы, што тыя, хто заклікае да санкцый у дачыненні да беларускіх прадпрыемстваў, выступаюць супраць свайго ж народа.

— Любыя эканамічныя санкцыі — гэта удар па простым чалавек. Таму санкцыі нікому не патрэбныя. Еўрапейскія ж палітыкі, каб дагледзіць сваім інтарэсам, не хочучь гэтага заўважаць. Беларускі народ хоча жыць у міры і згодзе са сваімі суседзямі на аснове раўнапраўных адносін. Гадоўна задача сёння для нас — сумеснымі намаганнямі абараняць краіну і будучыню нашых дзяцей, — рэзюмаваў парламентарый.

дзяржавам, як Польшча і Літва, якія занялі пазіцыю выбудоваўня неканструктыўнай палітыкі ў адносінах да Беларусі, — цытуе словы сенатара БелТА.

Фелікс Яшкоў падкрэслівае, што Польшча і Літва выкарыстоўваюць метады, якія могуць нанесці шкоду Беларусі, але ў канчатковым выніку яны нашкодзіць толькі самі сабе.

— Наша краіна справіцца з усімі знешнімі выклікамі і пагрозамі. Адным з базавых прынцыпаў міжна-

роднага права з'яўляецца прынцып неўмяшання ў справы, што ўваходзіць ва ўнутраную кампетэнцыю дзяржаў. І мы, сенатары і дэпутаты, у сваім звароце да міжнароднай супольнасці ў сувязі з сітуацыяй вакол Беларусі дакладна і канкрэтна выклікалі нашу пазіцыю. Я заклікаю народ згуртавацца і даць адпор агрэсіўнаму ўздзеянню на нашу краіну, якое сёння спрабуюць аказаць некаторыя краіны. Мы хочам быць добрымі суседзямі і гатовыя да дыялогу, — падкрэсліў сенатар.

ЗВЯЗДА

## УБАЧЫЦЬ І ПАЧУЦЬ «МАЛАДЫЯ ТАЛЕНТЫ»

Тэлеканал «Беларусь 3» запусіў канцэртную праграму з удзелам уладальнікаў Гранпры і лаўрэатаў X Рэспубліканскага творчага радыёконкурсу «Маладыя таленты Беларусі». У эфіры прэм'ера адбудзецца 3 і 4 ліпеня.



Пераможцы юбілейнага праекта Першага нацыянальнага канала Беларускага радыё ўжо выступілі з вялікім гала-канцэртам на FM-хвалях, а цяпер новыя маладыя таленты нашай краіны стануць пачэснымі гасцямі эфіру сацыякультурнага тэлеканала.

Лаўрэаты намінацыі «Інструментальная музыка» і «Акадэмічны вакал» прадставяць свае конкурсныя творы пад акампанемент сімфанічнага аркестра Белтэлерадыёкампаніі пад кіраўніцтвам Аляксандра Сасноўскага, а пераможцы сольных і калектыўных намінацый «Эстрадны вакал» і «Спадчына», а таксама катэгорыі «Харавая творчасць» парадуюць глядачоў выкананнем найлепшых песенных работ праекта. Глядзіце гала-канцэрт лаўрэатаў радыёконкурсу «Маладыя таленты Беларусі» ў дзвюх частках у эфіры «Беларусь 3» у наступную суботу і нядзелю ў 13.40 і 13.45.

## Гісторыя аднаго мастака

Сёння, 25 чэрвеня, свой 50-гадовы юбілей адзначаць скульптар, аўтар твораў манументальнай, станковай, паркавай і мемарыяльнай скульптуры, графік Аляксандр Шапо. А скласці для сябе ўяўленне пра гэтага творцу глядчы сацыякультурнага тэлеканала змогуць пасля прагляду аднаго з выпускіў праграмы «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака».

Яго называюць чалавекам Адраджэння, бо ён умеў ўсё. І яго работы можна знайсці паўсюль: і на Зямлі, і пад Зямлёй... Скульптар, графік, мастак кіно і вельмі прычэпковы чалавек — так прэзентавалі сустрэчу з героем праекта яго стваральнікі. Таму паглядзіце выпуск, каб сфарміраваць сваё ўласнае бачанне творчай асобы. Нагадаем толькі, што праект «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака» — гэта цыкл тэлевізійных фільмаў, кожны з якіх знаёміць аўдыторыю з партрэтамі сучасных мастакоў, скульптараў, графікаў. Выпускі, дарэчы, можна знайсці і на афіцыйным YouTube-канале «Беларусь 3», каб пазнаёміцца з творцамі ў зручны для вас час.

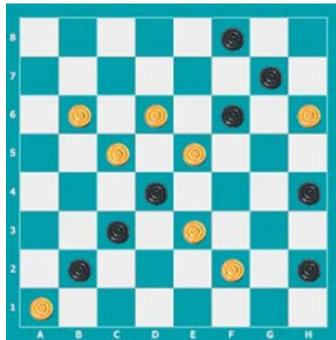
Алена ДРАПКО.

## ШАШКІ («Звязда»)

Выпуск № 142

15—16 мая адбыўся XIII Рэспубліканскі адкрыты турнір памяці майстра М. Гелера, у якім узялі ўдзел 24 шашысты. Перамога міжнароднага гросмайстра Міхаіла Семянюк. У жаночым заліку першае месца ў майстра Вікторыі Нікалаевай. У заліку ветэранаў першынстваў міжнароднага гросмайстра Аркадзь Плакхін

№ 69



№ 69 Уладзімір Бандарык (Мінскі р-н) апрацоўцы вядучага аддзела.

**Белыя простыя шашкі:** a1, f2, e3, c5, e5, b6, d6, h6 (8)

**Чорныя простыя шашкі:** b2, h2, c3, d4, h4, f6, g7, f8 (8)

**№ 70** Геннадзь Андрэеў (Латвія)

**Белыя простыя шашкі:** g1, f4, e5, g5, b6, d6, f6, c7(8)

**Чорныя простыя шашкі:** d2, f2, h2, e3, g3, h4, a7, d8 (8)

**№ 71** Геннадзь Андрэеў (Латвія)

**Белыя простыя шашкі:** b2, c5, b6, d6, c7, e7 (6)

**Чорныя простыя шашкі:** f2, e3, f4, a5, e5, a7, d8 (7)

Наступныя кампазіцыі складзены вядучым аддзела па правілах бразільскіх шашак.

**№ 72**

**Белыя простыя шашкі:** c1, c3, g3, b4, f4 (5)

**Чорныя простыя шашкі:** h2, d4, e5, d6, h6, c7, e7, g7 (8)

**№ 73**

**Белыя простыя шашкі:** b2, d2, f2, g3, b4, d4, c5 (7)

**Чорныя простыя шашкі:** a5, g5, b6, d6, a7, c7, e7, g7 (8)

**№ 74**

**Белыя простыя шашкі:** g1, b2, d2, h2, a3, e3, b4 (7)

**Чорныя простыя шашкі:** f4, a5, g5, d6, a7, g7, f8 (7)

Ва ўсіх пазіцыях белыя пачынаюць і выйграюць. Прозвішчы чытачоў, якія да-

шлюць правільныя адказы, будуць апублікаваныя.

Праверце свае рашэнні:

Выпуск № 141 ад 11.06.21.

№ 63 1.f6-g7 h8:f6 2.e5:g7 c3:g3 3.a1:c7 b8:d6 4.e3-f4 g3:e5 5.g7-f8 +

№ 64 1.a7-b8 c5:a7 2.b2-c3 b4:d2 3.c1:e7 d8:f2 4.b8:e1 +

№ 65 1.d6-e7 f8:h2 2.e1:g3 h2:f4 3.h4-g5 c3:e5 4.g5:a7 e5-d4 5.a7-b8 d4-c3 6.b8-f4 c3-b2

7.f4-e5 b2-c1 8.e5-f4 c1:g5 9.h6:f4 +

№ 66 1.47-41 x4/25 — 2.56 36:38 2.29-23 x3/35 — 3.19 22:42 3.23:03 x2/29 — 2.25 38:27 4.03:01 +

№ 67 1.27-22 18:36 2.37-31 36:27 3.32:01 43:32 4.01-23 32-38 5.23-29 38-43 6.49:38 20-24 7.29:20 15:24 8.38-33 +

№ 68 1.34-29 x4/23 — 3.15 45:14 2.29-23 x3/35 — 2.97 22:42 3.23:03 x2/29 — 2.23 38:27 4.03:01 +

Першыя дакладныя адказы даслалі С. Рашэцін (Ашмяны), В. Таўкачоў (в. Уздзевічы, Клімавіцкі р-н, Магілёўская вобл.), В. Дударэвіч (Брэсцкая вобл., Баранавіцкі р-н, в. Новая Мыш), Э. Дамброўскі, П. і В. Шульгі, (усе — Мінск), Ф. Карпей, Л. Жыхар (абодва — Мядзел), У. Панько (Каменец), І. Ананіч (Гродна), В. Ваўчоў (Маладзечна), С. Лойка (Украіна).

Пішыце на адрас: газета «Звязда», г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, 220013, e-mail: info@zviazda.by, або vorush@yandex.ru.

**Віталі ВАРУШЫЛА, майстар спорту.**

Сядзі і глядзі

## Вандроўкі па краіне з «ПІН\_КОДАМ»

У апошнюю нядзелю чэрвеня штогод у Беларусі адзначаецца Дзень маладзі — свята творчасці і натхнення, пазнання і самасцвярджэння, энергіі і рамантыкі. Маладзёжны праект «ПІН\_КОД» на «Беларусь 2» працуе ў такім настроі ўвесь час, а напярэдадні святчнага дня падрыхтаваў для сваёй аўдыторыі яркія падарункі.

Праграма запусціла інтэрактыўны марафон «Мой ровар», у рамках якога кожны жадаючы зможа запрасіць здымачную групу ў свой населены пункт, каб праехацца па любімым маршруце на ровары і разам

з сябрамі стаць удзельнікамі тэлевізійнага квэсту. А ў выніку аўтар самага яркага, на думку «пінкодаўцаў», маршруту зможа атрымаць падарунак ад партнёра праекта — горны ровар.

Пераможцу марафону плануець вызначыць да 9 ліпеня. І такая дата, трэба сказаць, невыпадковая, бо ўжо з 6 ліпеня эфірны час любімай праграмы для юнай аўдыторыі павялічыцца. А значыць, стане яшчэ больш захапляльных віктарын, актуальных рубрык, інтэрактыўнага камунікавання і сустрэч з цікавымі гасцямі з усёй краіны.



Дарэчы, як ужо пісалі, завяршыўся рэаліці-адбор на ролю новага вядучага «ПІН\_КОДА» і ў выніку глядацкага галасавання, а таксама па аднагалосным рашэнні каманды праграмы ўсе трое фіналістаў — Ілона Камаска, Таццяна Луханіна і Данііл Карабан — далучацца да творчага калектыву стваральнікаў маладзёжнага праекта. Яны гатовыя рэалізоўваць свежыя ідэі і жадаюць прадэманстраваць глядачам усё тое, чаму змаглі навучыцца ў сваіх вопытных калегах за апошнія некалькі месяцаў. Мы ж толькі нагадаем, што сачыць за далейшым лёсам і поспехамі навічкоў «ПІН\_КОДА», а таксама браць удзел у розыгрышы карысных прызоў можна кожны дзень з аўторка да пятніцы ў 15.45 у прамым эфіры на тэлеканале «Беларусь 2». Далучайцеся, бо наперадзе шмат адкрыццяў!

Алена ДРАПКО.

Фота з сацыяльных сетак праекта.



Данііл КАРАБАН



Таццяна ЛУХАНИНА



Ілона КАМАСКА

### «Звязда» — руплівым гаспадарам»

Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на III квартал або II паўгоддзе 2021 года — запануйце картку ўдзельніка, выразаіце і дасылайце да 13 ліпеня 2021 года ў рэдакцыю на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Сярод падпісчыкаў 16 ліпеня 2021 года будуць разыграны 7 набораў садовага інструменту Palisad 63020 і суперпрыз — бензакаса Spes-2501. Вынікі будуць апублікаваны ў газеце «Звязда» да 24 ліпеня.

Прызы можна будзе атрымаць у рэдакцыі да 30 верасня пры падачы квітанцыі аб падпісцы на «Звязда» на III квартал або II паўгоддзе 2021 г. і пашпарта. Пасля 30 верасня выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца. Умовы рэкламнай гульні «Звязда» — руплівым гаспадарам» чытайце ў нумары 101 газеты «Звязда» ад 1 чэрвеня.

Тэлефон для даведак: (017) 263 66 73.

Тэрмін правядзення гульні — з 01.06.2021 да 30.09.2021.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 3996 ад 25.05.2021 г. выдана Міністэрствам антыманапальнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь.

### Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на III квартал або II паўгоддзе 2021 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку \_\_\_\_\_

Падпіска аформлена і аплачана ў \_\_\_\_\_ (адрозненне сувязі) на III квартал або II паўгоддзе 2021 года

Жатні адрас і тэлефон (абавязкова) \_\_\_\_\_ (індэкс)

Удачы ў розыгрышы!

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 19.30 Тэлебарометр.
9.05, 20.00 «Зразумець. Дараваць» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35 «Беларуская кухня». Перапечкі і чукуліяда.
8.05, 12.00, 20.20, 23.40 Навіны культуры.

9.30 «Рыжы, сумленны, закаханы». Маст. фільм (6+) [СЦ].
12.20 «Беларуская кухня». Вяр-генкі.
12.45 «Наперад у мінулае».
13.10, 21.05 «Апошні дзень».

5 Беларусь 5

6.25, 8.30 Баскетбол. Чэмпіятат Еўропы. Жанчыны.
8.00 Футбол. Чэмпіятат Еўро-пы. Дзёнікі.
10.10 Скакні на батуте. Кубак свету. Каімбра.

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша рані-ца».
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 1.15 Нашы навіны.
9.10 Контурсы.
10.10 «Жыць здорава!» (16+)

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
8.40 «Тыздзень».
10.40, 0.10 «Загадкі чалавецтва» (16+).

МІР МІР

5.00 Маст. фільм «Блізняты» [СЦ] (6+).
5.20, 10.10 Серыял «Запіскі экспедытара тайнай канцэлярыі» [СЦ] (16+).

МІР АНТ

6.00, 6.40, 7.45 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
8.40 «Тыздзень».
10.40, 0.10 «Загадкі чалавецтва» (16+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05 Беларусы (6+).
6.45 «Урачэбныя таямніцы плюс» (12+).

8 канал

7.00, 15.50, 17.45, 21.00, 1.20 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05 «Мультипарад». «Скубі Ду і адгадай хто» (0+).

РТР—Беларусь

6.05 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Таямніцы Беларусі» (16+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.25 Шоу «Раніца з гумару» (16+).
21.15 Серыял «Эксперт» (16+).

Культура

6.30 «Певені ў фарбы», «Храбы кравец», «Кот-кін дом». М/ф.
7.55 «Інспектар Гул». Маст. фільм.

Культура

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.25 Шоу «Раніца з гумару» (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.00 Ралі-рэйд «Шайкувы шлях» (12+).
0.15, 12.45, 19.10 Аўтагонкі. Суперкросс Porsche (12+).

Кінакамедыя

1.05 СуперЗяць (16+).
2.50 Начное жыццё (16+).

ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
7.25 «Улегцы» (12+).

TV1000 ТБ1000

5.00 Прывід дома на ўзгорку (16+).
7.15 Мост у Церабіцію (6+).

ТВ1000 Рускае кіно

5.05 Чалавек з будучыні (16+).
6.20 Таямніца пячаткі дракона (6+).

National Geographic

6.00, 2.00 Аўта-SOS (16+).
6.45 Зона будаўніцтва (16+).

Discovery Discovery

8.00, 19.30 Як гэта ўладкавана? (12+)
11.25 Вялікае і Рычард Хаманд (12+).

Discovery Discovery

8.00, 19.30 Як гэта ўладкавана? (12+)
11.25 Вялікае і Рычард Хаманд (12+).

У праграме маюцца змяненні. Перадрукаваныя праграмы забароненыя. [СЦ] — фільм трансляцыя са скрытымі субтытрамі.

1 Беларусь 1

6.00, 16.45, 19.10 Дэтэктыў «Скачок Багамола» (12+). 7.55 Клуб рэдактараў (16+). 9.00 Навіны. 9.10 «Арсенал» (12+). 9.40 Гісторыі выратавання (12+). 10.15 «Зона Х». Вынікі тыдня (16+). 10.45 Маршрут пабудаваны (12+). 11.25 Дача (12+). 12.00, 15.00, 19.00 Навіны. 12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён. 12.35 Ваенная драма «Вайна. Застацца чалавекам» (16+). 14.25 Адзін дзень (12+). 15.15 Вакол планеты. 15.55 «Нагода ёсць» (12+). 16.30 «Крылы Перамогі». Мастацка-публіцыстычны фільм (12+). 20.35 Навіны надвор'я. 21.00 Галоўны эфір. 22.30 Меладрама «Пагавары з ёй». 1-я—4-я серыі (16+).

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся. Найлепшае за тыдзень» (12+). 8.00, 18.45 Тэлебарометр. 8.05 «Клон». Серыял (16+). 11.45 Казка «Прыгоды Бураціна» (6+). 14.00 «Тры першыя спатканні» (16+). 14.55 «На нажах» (16+). 15.55 «Тата папаў» (16+). 17.55 «Вежа» (12+). 19.20 Меладрама «Таямнічы лес» (16+). 21.10 Спортлато 5 з 36, КЕНА. 21.15 Меладрама «Людзі як мы» (12+). 23.35 «Каханне на выжыванне» (16+).

3 Беларусь 3

7.30 «Чараўніцтва ў дзіцячым сядзе». М/ф (0+). 7.45 «Святыні Беларусі». 8.10, 14.40 Навіны культуры. 8.30 «Дзяўчынка шукае бацьку». Маст. фільм (6+) [СЦ]. 10.00 «Наперад у мінулае». 10.25 «Беларуская кухня». Квас з селядцам. 10.55 «Нацыянальны хіт-парад». 11.45 «Народны майстар». Людміла Кавалёва. «Саматканы цуд».

12.10 «Архітэктура Беларусі» [СЦ]. 12.25 «Міравы хлопец». Маст. фільм (12+) [СЦ]. 13.40 «Маладыя таленты Беларусі». Канцэрт. 15.00 «Чаклун і Румба». Маст. фільм (12+) [СЦ]. 16.20 Пётр Ялфімаў. «Незабытае». Лепшае з творчай спадчыны ансамбля «Песняры». 18.05 «Вігольд Цэраскі. «De rebus omnibus». Гісторыка-біяграфічны фільм цыкла «100 іменнаў Беларусі» (6+) [СЦ]. 18.35 «У жніўні 44-га...» Маст. фільм (12+) [СЦ]. 20.25 «Архітэктура Беларусі» [СЦ]. 20.40 «Калыханка» (0+). 21.05 «Белыя росы». Маст. фільм (12+) [СЦ]. 22.35 Нацыянальны фестываль беларускай песні і паэзіі «Маладзечна-2021». Урачыстае закрыццё.

5 Беларусь 5

6.55 Азбука спорту. 7.10 Тэніс. Уімблдон. 9.15 Плаванне. Кубак Беларусі. Фіналы. 11.20 Футбол. Чэмпіятат Еўропы. Дзёнік. 11.50 Мастацкая гімнастыка. Этап Кубка свету. Мінск. 16.20 Футбол. Чэмпіятат Еўропы. 1/4 фіналу. 17.50 Футбол. Беларусбанк — чэмпіятат Беларусі. «Динама-Мінск» — «Славія». (У перапынку — Спорт-цэнтр.) 19.50 Футбол. Беларусбанк — чэмпіятат Беларусі. «Динама-Брэст» — «Рух». (У перапынку — Спорт-цэнтр.) 21.55 Футбол. Беларусбанк — чэмпіятат Беларусі. Агляд. 22.40 Скачкі на бацудзе. Этап Кубка свету. Ароса.

Н АНТ

7.00, 9.00, 16.00 [СЦ] Нашы навіны. 7.10 «Здароўе» (16+). 8.10 «Жыццё іншых» (12+). 9.10 «Метэгаід». 9.30 Серыял «Пецяярбург. Каханне. Да запатрабавання» (12+). 11.30 «Бачылі відэа?» (6+). 12.30 «Мікалай Рыбнікаў. Хлопец з Зарэчнай вуліцы» (12+). 13.30 Маст. фільм «Вышыня» (12+).

15.20, 16.20 Аляксандра Пахмутава. «Светит незнакомя звезда» (12+). 18.20 «Тры акорды». Новы сезон (16+). 20.00 Контуры. 21.20 «Цябе чакаюць дома» (12+). 21.25 «Што? Дзе? Калі?» Летняя серыя гульні (16+). 22.50 «Спартаклуб» (16+). 23.10 Маст. фільм «Адзін удых» (12+).

С СТБ

6.35, 23.25 «Турысты». Серыял (16+). 8.10 Дакументальны праект (16+). 9.05 «Мінтранс» (16+). 10.00 «Скардзіцца дазваляецца». 10.30 «Вялікі горад». 11.00 «Вялікі таямніцы» (16+). 13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны». 13.45 «Кіно»: «У жніўні 44-га» (12+). 15.50, 16.40 «СМЕРШ. Паміраць загаду не было». Серыял (16+). 19.30 «Тыдзень». 21.05 Дакументальны спецпраект (16+). 21.55 «Засакрэчаныя спісы» (16+). 0.55 «Сакрэты старажытных прыгажунь» (16+).

МІР МІР

5.00 Маст. фільм «Маё каханне» (6+). 5.40 М/ф (0+). 6.25 «Сакрэтныя матэрыялы». Нешчасная казка (12+). 7.00 Маст. фільм «Акселератка» [СЦ] (16+). 8.50 «Наша кіно. Гісторыя вялікай любові». Дальнабойшчыкі. Да дня ДАІ (12+). 9.25 «Фазэндалайф» (12+). 10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок). 10.10, 16.15, 19.30, 1.00 Серыял «Экспрапрыятар» [СЦ] (16+). 18.30, 0.00 «Разам».

БЕЛАРУСЬ РТР—Беларусь

7.05 Маст. фільм «Без цябе» (12+). 12.30 «Мікалай Рыбнікаў. Хлопец з Зарэчнай вуліцы» (12+). 13.30 Маст. фільм «Вышыня» (12+). 14.10 «Вялікая пераробка».

15.15 «Парад гумару» (16+). 16.30 Серыял «Замест яе» (12+). 20.00 Весткі тыдня. 21.10 Маст. фільм «Суседка» (12+). 23.00 Масква. Крэмль. Пуцін. 23.40 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўевым».

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз». 6.10 «Цела чалавека» (16+). 6.45 Беларусі (6+). 7.20 «50 рэцэптаў першага» (12+). 8.00, 10.00, 16.00 Сёння. 8.20 «24 пытанні» (12+). 8.45 «Гарады Беларусі» (6+). 9.20 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+). 10.20 «Кватэрнае пытанне. ВУ» (12+). 10.50 «Першая перадача» (16+). 11.20 «Люд тэхнікі» (12+). 12.10 «Дачны адказ» (0+). 13.10 «НашСпажыўНагляд» (16+). 14.05 Гісторыка-прыгодніцкі серыял «Дзяржаўная граніца» (12+). 15.20, 16.20 Следства вялі...» (16+). 17.55 «Новыя рускія сенсацыі» (16+). 19.00 «Вынікі тыдня». 20.05 Серыял «Артыкул 105». 23.55 «Зразумець і абясшкодзіць» (12+).

8 канал

7.00 «Надвор'е». 7.05 «Мультипарад». «Тры волаты і прынцаса Егіпта» (6+). 8.15 Драма «Зкіпак» (6+). 10.30 «Гатуй як шэф» (12+). 10.45 Драма «Акмалінск» (16+). 14.15, 20.00, 21.10, 0.55 «Надвор'е» + «Эрана». 14.20 «Глядзіць усёй сям'ёй». «Уладар прасценкаў. Вяртанне караля» (12+). 17.40 Трылер «Загадкавай забойства» (16+). 19.15 «Суперлато». 20.05 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы» (16+). 20.50 «Вечарніца» (6+). 21.15 Камедыя «Гульня» (12+). 23.00 Камедыя «Yesterday» (12+).

ВТВ ВТВ

6.05, 14.20 Шоу «Раніца з гумарам» (16+). 8.00 «Дурні і дарогі» (16+). 9.00 «Лаві момант» (16+). 10.20 «Зала чакання» (16+). 11.15 «Наш рамонт» (16+). 11.50, 23.00 «КВЗ. Панаашама» (16+). 12.50, 2.55 Серыял «Вароніны» (12+). 16.20, 2.00 Серыял «Вялікая гульня» (16+). 17.25 «Уральскія пельмені» (16+). 18.30, 20.30 Серыял «Зусім летнія» (16+). 21.30 Серыял «Мамачкі» (16+). 0.00 Серыял «Вечны водпуск» (16+). 1.00 Серыял «Маладзёжка» (16+). 4.15 «Адна за ўсіх» (16+). 5.10 «6 кадраў» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры. 6.35 «Пешшу...» Масква зьяўка. 7.05 «Іншыя Раманавы». «Заход дынастыі» [СЦ]. 7.35, 15.05, 22.35 «Рэвалюцыі: ідэі, якія змянілі свет». Дак. серыял [СЦ]. 8.35 «Пятнаццацігадовы капітан». Маст. фільм. 10.15 «Назіральнік». 11.10, 0.50 ХХ стагоддзе. «Музыка ў тэатры, кіно, на тэлебачанні. Фільмы Эльдара Разанава». Частка 1-я. 1981 год. 12.15 Лінія жыцця. Валерыя Смірніцкі. 13.15 Штучны адбор. 14.00 Жыццё выдатных ідэй. «Золата «з нічога», або Алхімікі XXI стагоддзя». 1.15 «Кінапанарама». 1981 год (12+). 4.00 «Колба часу» (16+). 14.30 Год Дастаеўскага. «Жыццё і смерць Дастаеўскага» [СЦ]. 16.05 «Следства выдуць затакці». Маст. фільм. 17.45, 1.55 Фестываль у Верб'е. Марк Бушкоў і Дамітрый Маслееў.

18.40 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Дак. серыял. 19.45 Галоўная роля. 20.05 Больш, чым каханне. Вальтэр і Таццяна Запашныя. 20.45 «Добрай ночы, малыя!» 21.00 «Фотасферы». Дак. серыял [СЦ]. 21.25 «У пошуках капітана Гранта». Маст. фільм. 23.50 «Шахеразада». Серыял. 2.45 Колер часу. Мікалай Ге.

НОВАЯ НАСТАЛЬГІЯ

6.00 Маст. фільм «Машанька». 7.10, 14.15, 15.40, 21.40, 23.00, 1.00, 3.40, 5.35 Музычная настальгія (12+). 7.35 «Праграма А». 1990 год (18+). 9.00 «Быў час». 2009 год (16+). 10.00 Маст. фільм «Алматы шаха». 12.00 Фільм-спектакль «Шчыгринава скура». 14.30 Фільм-канцэрт «Рытм, рытм, рытм». 1979 год (12+). 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+). 16.00 Маст. фільм. «У рускім стылі». 18.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Тбілісі-80». 2005 год (18+). 18.55 «Не любя — не слухай...» 1991 год (16+). 19.55 «Вітражныя спраў майстар». Музычны фільм. 1985 год (12+). 22.00 «Народжання ў СССР» (12+). 0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1961-ы. 2-я частка. 2011 год (16+). 1.15 «Кінапанарама». 1981 год (12+). 4.00 «Колба часу» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры. 6.35 «Пешшу...» Масква зьяўка. 7.05 «Іншыя Раманавы». «Заход дынастыі» [СЦ]. 7.35, 15.05, 22.35 «Рэвалюцыі: ідэі, якія змянілі свет». Дак. серыял [СЦ]. 8.35 «Пятнаццацігадовы капітан». Маст. фільм. 10.15 «Назіральнік». 11.10, 0.50 ХХ стагоддзе. «Музыка ў тэатры, кіно, на тэлебачанні. Фільмы Эльдара Разанава». Частка 1-я. 1981 год. 12.15 Лінія жыцця. Валерыя Смірніцкі. 13.15 Штучны адбор. 14.00 Жыццё выдатных ідэй. «Золата «з нічога», або Алхімікі XXI стагоддзя». 1.15 «Кінапанарама». 1981 год (12+). 4.00 «Колба часу» (16+). 14.30 Год Дастаеўскага. «Жыццё і смерць Дастаеўскага» [СЦ]. 16.05 «Следства выдуць затакці». Маст. фільм. 17.45, 1.55 Фестываль у Верб'е. Марк Бушкоў і Дамітрый Маслееў.

2.30, 23.00 Аўтагонкі. Турын (12+). 6.00, 18.50 Веласпорт. La Course by Le Tour de France (12+). 7.30 Снукер. Northern Ireland Open (6+). 10.30 Настольны тэніс. Чэмпіятат Еўропы (6+). 22.00 Дзюдо. «Дзюдошоў» (12+).

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.55 Памятаю — не памятаю (12+). 2.40 Сумленны чалавек (18+). 4.00 Вялікі салдат (16+). 5.50 Як адмыць мільён (12+). 8.10 Да чорта каханне (16+). 10.00 Дзевяць ярдаў (16+). 11.55 Выкрутасы (12+). 13.45 Шпіён, які мяне кінуў (16+).



15.55 Чорны рыцар (12+). 17.40 Падмануць усіх (16+). 19.30 Аднойчы ў Вегасе (12+). 21.20 Нічога не бачу, нічога не чую (16+). 23.15 Начное жыццё (16+).

ТВ ТВЗ

6.00 «Вой, ма-мач-кі!»-2. Серыял (12+). 10.00 «M&S» (12+). 10.35, 4.10 «Перыскоп» (16+). 10.55 «Доктар І». 11.35, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+). 12.40, 21.20 «Сакрэты» (16+). 13.15, 18.00 «Спялая» (16+). 14.25 «Паглядзім» (12+). 15.00 «Ружа і чартапалох». Маст. фільм (16+).

17.00 «Апошні герой. Пасляслоўе» (16+). 19.10 «Скажы мне праўду» (16+). 20.15 «Урачы» (16+). 21.55 «Хопіць чутак» (16+). 22.35 «Новы Амстэрдам». Серыял (16+). 0.25 «Звышнатуральнае». Серыял (16+). 1.30 «Акцёрскія драмы» (12+). 2.15 «Копы ў спадніцах». Маст. фільм (16+).

TV 1000 ТВ1000

5.00, 17.20 Доктар Хаус (16+). 6.50 Як пазбавіцца ад хлопца за 10 дзён (12+). 9.20 Голая праўда (16+). 11.00 У лагоні за шчасцем (12+). 13.05 Правілы здыма: Метад Хітча (12+). 15.10 Гонар і прадзюцтва тасць (12+). 19.00 Прывід дома на ўзгорку (16+). 20.55 Ключ ад усіх дзвярэй (16+). 22.40 Цёмная вада (16+). 0.30 Новы Чалавек-Павук (12+). 2.40 Новы Чалавек-Павук: высокае напружанне (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Населены востраў: сутычка (12+). 8.25 Начныя вартавыя (12+). 10.15 Спарта (16+). 11.50 Спадарожнік (16+). 13.45, 19.00 Метад Фрэйда (16+). 15.35 Дзятчаты бываюць розныя (16+). 17.10, 4.40 Красуня ва ўдары (12+). 20.50 Горка! (16+). 0.15 Саранча (18+). 2.15 Метро (16+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00 Навуковыя глупствы (16+). 6.40, 1.55 Машыны: ра-забраць і прадаць (16+).

7.30 Інжынерныя ідэі (16+). 8.25, 17.45 Падарожжы з Горданам Рамзі (16+). 9.15 «Мегамосты: Грэцыя» (16+). 10.05, 22.40 Аўта-SOS (16+). 11.50, 4.15 Асушыць акія-ны (16+). 12.40, 16.50 Служба бяспэкі аэрапорта: Рым (16+). 13.30 Космас: магчымыя сувесцы (16+). 14.25 Ліхтугі за мяжой (16+). 15.10 Служба бяспэкі аэрапорта: Бразілія і Перу (16+). 16.00, 19.20, 0.25, 1.10 Расследаванні авіяката-строф (16+). 18.35 У дзікай прыро-дзе з Беарам Грылсам (16+). 21.00, 3.25 Інстынкт вы-жывання (16+). 23.30 Недаследаваныя глыбіні (16+). 1.55 Ліхтугі за мяжой: злачыства і пакаран-не (16+). 5.05 Фабрыка ежы (16+).

Discovery Discovery

8.00, 17.42 Вялікае і Ры-чард Хаманд (12+). 8.46, 16.48, 22.12, 1.47 Махінатары (12+). 9.39, 20.24 Багажныя войны (12+). 10.32, 21.18 Як гэта ўладкавана? (12+). 11.25 Круты цюнінг (12+). 12.18 Смяротны ўлоў (16+). 13.12 Паліцыя Іспаніі (16+). 14.06 Рэальныя дальна-бойшчыкі (16+). 18.36 Кафэ, закусачныя і забягалаўкі (12+). 19.30, 4.15 Геній аўта-дзізайну (12+). 23.06, 5.45 Круты Чэд (12+). 0.00, 6.30 Турбадуэт (12+). 0.54, 7.15 Фургон мары (12+). 5.00 Як гэта зроблена? (12+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 16.25 Тэлебарометр.
9.05 «Сямейныя гісторыі» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35 «Беларуская кухня». Боршч з клецкамі.

8.05, 12.00, 20.20, 23.45 Навіны культуры.
8.25, 17.40 «Аляксандраўскі сад». Маст. фільм (16+) [СЦ].
10.10 «Брэсцкая крэпасць». Дак. фільм. Частка 1-я.

5 Беларусь 5

6.55 Азбука спорту.
7.10, 9.55, 18.45, 21.45 Футбол. Чэмпіянат Еўропы. 1/8 фіналу.
9.10 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. Агляд.
12.00 Аўтаспорт. Экстрым-Е. Відаэааспіс.

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «Наша раница».
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 1.15 Нашы навіны.
10.00 «Жыць здорава!» (16+)
11.15 «Модны прыгавор» (6+).

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раница СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
9.00, 0.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).

МІР МІР

5.00 Маст. фільм «Жаніцтва Бальзамінава» [СЦ] (6+).
5.25, 10.10 Серыял «Запіскі экспедытара тайнай канцылярый-2» [СЦ] (12+).

АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «Наша раница».
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 1.15 Нашы навіны.
10.00 «Жыць здорава!» (16+)
11.15 «Модны прыгавор» (6+).

14.40 Серыял «Свая чужая»

17.15 «60 хвілін».
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагност».
6.05, 6.45, 8.20, 16.20, 19.35, 22.10, 23.40 Сёння. Галоўнае.
6.10 Беларусі (6+).

8 канал

7.00, 14.40, 17.45, 21.00, 1.15 «На двор» + «Эрана».
7.05 «Мультипарад». «Скубі Ду і адгадай хто» (0+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.25 Шоу «Раница з гумарам» (16+).
9.25 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 Святыні хрысціянскага свету. «Ноюі Каўчэг» [СЦ].
7.05 «Наваселле ў Браткі Труса», «Казка пра цара Салтана». М/ф.

19.25 «Дзённы цягнік».

Маст. фільм.
21.00 Клуб «Шабалаўка, 37».
22.25 Кіно на ўсе часы. «Падарожжа Кэрал». Маст. фільм.

КУЛЬТУРА Культура

6.30 Святыні хрысціянскага свету. «Ноюі Каўчэг» [СЦ].
7.05 «Наваселле ў Браткі Труса», «Казка пра цара Салтана». М/ф.

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.00 Ралі-рэйд «Шаўковы шлях» (12+).
0.15, 12.00, 23.30 Ралі. ERC. Латвія (12+).

КИНОКОМЕДИЯ Кінакаедыя

1.25, 13.45 Сямейнае рабаванне (16+).
3.00 Ніндзя з Беверлі Хілз (12+).



8.15 Вялікі салдат (16+).
10.00 Муві 43 (18+).
11.50 Монтэ-Карла (6+).

ТВ3 ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
8.55 «Кадэт». Маст. фільм (12+).

14.05 «Звышнатуральны адбор»

(16+).
15.10 «Новы дзень» (16+).
15.50 «Агенцтва О.К.О.» Серыял (16+).

TV 1000 ТВ1000

5.00 Мірны воін (12+).
7.05 Малая на мільён (16+).



8.15 Вялікі салдат (16+).
10.00 Муві 43 (18+).
11.50 Монтэ-Карла (6+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.00 Цёмны свет: раўнавага (12+).
7.55 Лёгка на ўспамін (12+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00 Рабі стаўкі і ўзрываў (16+).
6.20 Аўта-SOS (16+).
8.00 Расследаванні авіякатастроф (16+).

Discovery Discovery

8.00 Як гэта ўладкавана? (12+)
10.32 Круты Чэд (12+).
11.25 Турбадуэт (12+).

1 Беларусь 1

6.35 Дэтэктыў «Скачок Багамола» (12+). 8.30 Сэнс жыцця. 9.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 Інфармацыйны канал «Дзень Незалежнасці».

13.40 «Маладыя таленты Беларусі». Канцэрт. 15.00 «У жніўні 44-га...» Маст. фільм (12+) [СЦ]. 16.50 «Песні вярнуў гадоў».

5 Беларусь 5

6.55, 10.20 Футбол. Чэмпіянат Еўропы. 1/4 фіналу. 8.55 Плаванне. Кубак Беларусі. Фіналы.

Н АНТ

7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00 [СЦ], 20.00 Нашы навіны. 7.10 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+).

С СТБ

6.40, 23.10 «Кіно»: «Гадзінкі спыніўся апоўначы» (12+). 8.25 «Анфас». 8.45 «Усе колеры ліпеня».

МІР МІР

5.00 Маст. фільм «Сэрцы чатырох» (12+). 5.35, 6.15 М/ф (0+). 6.00 «Усё, як у людзей» (6+).

БЕЛАРУСЬ РТР РТР-Беларусь

7.05 «Новая раница». 9.30 «Спецыяльны рэпартаж». 9.50 «Таямніцы Беларусі» (16+).

19.45 «Плюс-мінус». Надвор'е на тыдзень. 20.00 Весткі ў суботу. 20.45 «Прывітанне, Андрэй!» (12+).

НТБ-Беларусь

6.00 «Астрапрагноз». 6.05, 6.55 Сёння. Галоўнае. 6.20 «Дача» (12+).

8 канал

7.00, 16.25, 18.55, 21.15, 1.50 «Надвор'е» + «Эрана». 7.05 «Мультипарад». «Мула-2» (6+).

ВТВ ВТБ

6.05, 14.20 Шоу «Раница з гумарам» (16+). 8.00 «Дурні і дарогі» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.

Валерый Гергіеў і Фестывальны аркестр Верб'е. 18.40 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі».

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 Фільм-спектакль «Шчыгрынавая скура». 8.15 Музыкальная настальгія (12+).

ТБЗ

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+). 7.20 «Фой, ма-ма-чкі!».

1.00 Конны спорт. Global Champions Tour (12+). 2.30 Снукер. Northern Ireland Open (6+).

»»»КОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.25 Звычайка расставіцца (16+). 3.05 SuperЗяць (16+).

ТБ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+). 7.20 «Фой, ма-ма-чкі!».

10.00, 15.25, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+). 11.05, 2.55 «Паралельны свет» (12+).

TV 1000 ТБ1000

5.00, 17.20 Доктар Хаус (16+). 6.50 Прывід дома на ўзгорку (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.35 Горкал (16+). 10.50 Ледакол (12+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00 Навуковыя глупствы (16+). 6.25, 21.50, 2.40 Машыны: разабраць і прадаць (16+).

Discovery Discovery

8.00, 17.42 Вялікае і Рычард Хаманд (12+). 8.46, 15.00, 22.12 Махінатары (12+).

**1 Беларусь 1**

6.00, 7.20, 8.20 Добрай раніцы, Беларусь!  
7.00, 8.00 (з сурдапаказам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.  
7.05 Навіны эканомікі.  
7.10 «Зона X». Крымінальная хроніка (16+).  
9.10, 21.45 **Серыял «След» (16+)**.  
10.45 «Скажынемаўчы».  
11.45, 12.10, 13.05, 18.35, 19.20 **Меладрама «Якая глядзіць удалычы» (16+)**.  
14.00 «Здрава здаровым быць!» (6+) [СЦ]  
14.50, 15.25 **Меладрама «Грошы» (16+)**.  
15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.  
17.05 **Беларуская часінка**.  
18.15, 0.50 «Зона X». Крымінальныя навіны (16+).  
21.00 Панарама.  
0.30 Сфера інтарэсаў.  
1.15 Дзень спорту.

**2 Беларусь 2**

6.00 «Уключайся!» (12+)  
6.00, 16.25 Тэлебарометр.  
9.05, 20.10 **Серыял «Спяная» (16+)**.  
10.15, 22.30 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).  
11.20, 18.20 **Серыял «Опер па выкліку-5» (16+)**.  
13.20 **Казка «Пра Чырвоную Шапачку» (6+)**.  
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).  
15.45 «ПІН\_КОД» (12+).  
16.30 «Клон». **Серыял (16+)**.



17.25 «Ароп і рэшка. Перезагрузка. Амерыка» (16+).  
21.10 Спортлато 5 з 36, КЕНА.  
21.20 «Багіня шопінгу. Экстрэмальны сезон» (16+).  
23.45 **Серыял «Анатомія страці» (16+)**.

**3 Беларусь 3**

7.00 «Дабрананак».  
7.35 «Беларуская кухня». Шамшуркі.  
8.05, 12.00, 20.20, 23.45 Навіны культуры.

8.25, 18.05 «Аляксандраўскі сад». Маст. фільм (16+) [СЦ].  
10.10 «Брэсцкая крэпасць». Дак. фільм. Частка 2-я.  
10.35 «**Вось такая музыка...**» Маст. фільм (12+) [СЦ].  
12.20 «Беларуская кухня». «Селадзец» з карпа.  
12.45 «Я ведаю». (6+).  
14.05, 21.05 «Апошні дзень». Маст. фільм. (12+) [СЦ].  
14.40, 21.40 «**Контргульня**». Маст. фільм. (12+) [СЦ].  
16.20 «**Вось такая музыка...**» Маст. фільм (12+) [СЦ].  
17.45 «Я хачу гэта убачыць!» (6+).  
19.55 «Фарбы памяці». Мастак Эдуард Кудфко.  
20.40 «Калыханка» (0+).  
23.20 «Запіскі на палях». Францішак Багушэвіч: бацька і дзеці [СЦ].

**5 Беларусь 5**

6.55 Азбука спорту.  
7.10, 10.10 Футбол. Чэмпіянат Еўропы. 1/8 фіналу.  
9.10 Спорт-кадр.  
9.40 Жанчыны і спорт.  
12.10 Футбол. Чэмпіянат Еўропы. Дзённік.  
12.40 Між іншым.  
13.00, 21.10 Тэніс. Уімблдон.  
17.00 Плаванне. Кубак Беларусі. Фіналы.  
18.50 Міні-футбол. Чэмпіянат Беларусі. Фінал. (У перапынку — Спорт-цэнтр.  
20.50 Спорт-цэнтр.  
23.00 Слэм-данк.  
23.30 Зорка па імені СКА.

**Н АНТ**

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «Наша раніца».  
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 1.20 Нашы навіны.  
10.00 «Жыць здорава!» (16+)  
11.15 «Модны прыгавор» (6+).  
12.20 «Бесталковыя нататкі» (12+).  
13.15, 22.25 **Серыял «Ліст чакання» (16+)**.  
15.10 «Давай пахэнімся!» (16+)  
16.20, 0.30 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).  
17.20, 18.20 «На самай справе» (16+).  
18.55 «Няхай гавораць» (16+).  
20.00 Час.  
21.20 «**Вялікае неба**». **Серыял (12+)**.

**С СТБ**

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».  
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ].  
10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».  
9.00, 0.10 «Загадкі чалавецтва» (16+).  
10.40 «Як уладкаваны свет» (16+).  
12.25, 20.45, 1.00 «Самыя шаквальнальныя гіпотэзы» (16+).  
13.45, 23.20 «Таямніцы Чапман» (16+).  
14.40, 21.35 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).  
15.40, 16.50 «**СМЕРШ. Дарога агню**». **Серыял (16+)**.  
20.15, 23.15 «СТБ-спорт».  
20.20 «Сталічныя падрабязнасці».  
20.30 «Міншчына».

**МІР МІР**

5.00 Маст. фільм «Я крочу па Маскве» [СЦ] (16+).  
6.00 «Наша кіно. Гісторыя вялікай любові». Дванаццаць крэслаў (12+).  
6.30, 10.10 **Серыял «Дванаццаць крэслаў» [СЦ] (12+)**.  
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).  
13.15 «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+).  
14.10, 18.00 «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).  
15.05, 16.20 «Справы судовыя. Новыя гісторыі» (16+).  
17.20 «Міравое пагадненне» (16+).  
19.25 «Гульня ў кіно» (12+).  
21.00 «Слабае звяно» (12+).  
22.00 Шоу «Назад у будучыню» (16+).  
0.10 «Сусветныя гульні розуму» (12+).  
0.45 «Гульня ў словы» (6+).  
1.30 Маст. фільм «Я крочу па Маскве» [СЦ] (16+).  
2.45 Свет пераможцаў (16+).  
4.05 Маст. фільм «Дзяўчына спяшаецца на спатканне» [СЦ] (12+).

**БЕЛАРУСЬ РТР РТР— Беларусь**

6.05 «Новая раніца».  
11.00, 17.00, 20.00 Весткі.  
12.00 Прамая лінія з Уладзімірам Пуціным.  
15.30, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.  
20.00 Час.  
21.20 «**Вялікае неба**». **Серыял (12+)**.  
6.05 «Астрапрагноз».  
6.05, 6.45, 8.20, 16.50, 19.35, 22.10, 23.40 Сёння. Галоўнае.  
6.10 Беларусы (6+).  
7.00 «Урачэбныя таямніцы плюс» (12+).  
7.30 Маршрут пабудаваны (12+).  
8.00, 10.00, 16.30, 19.00 Сёння.  
8.30 Сфера інтарэсаў.  
8.55 «Навукаманія» (6+).  
9.30, 22.15 «НЗ.бу».  
9.50, 10.20 **Баявік «Марскія д'яблы. Смерч» (16+)**.  
12.05 **Серыял «Вочы ў вочы» (16+)**.  
14.10 «ПП. Расследаванне» (16+).  
14.45 Пракурорская праверка (16+).  
15.55 Гісторыі выратавання (12+).  
16.55 «ДНК» (16+).  
18.00, 19.50 **Дэтэктыў «Пёс» (16+)**.  
21.05, 22.30 **Баявік «Пад прыкрыццём» (16+)**.  
23.55 «Справа ўраноў» (16+).

**НТВ—Беларусь**

17.15 «60 хвілін».  
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).  
20.50 Ток-шоу «P.S.».  
21.15 **Серыял «Эксперт» (16+)**.  
23.10 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым» (12+).

**8 канал**

7.00, 14.50, 17.45, 21.00, 1.20 «Надвор'е» + «Эрана».  
7.05 «Мультпарад». «Скубі Ду і адгадай хто» (0+).  
7.30, 14.55 «Прыколы 13-й школы» (6+).  
7.35 **Серыял «Адкрыццё ведзьмаў» (16+)**.  
8.20 **Серыял «Камісар Рэкс» (12+)**.  
9.05 Дак. фільм «Дзікія рэкі Афрыкі» (12+).  
9.45 Трылер «**Джон Уік-2**» (18+).  
11.45 **Серыял «Міс Марпл Агаты Крысіц» (12+)**.  
13.20 **Серыял «Чыста англійская забойства» (12+)**.  
15.00 «Мультпарад». «Саюз звяроў» (6+).  
16.35 **Серыял «Хваюгі» (16+)**.  
17.50 **Серыял «Гэта мы» (16+)**.  
19.15 **Серыял «Ліквідацыя»**.  
20.45 «Вечарніца» (6+).  
21.05 **Драма «Гасудар» (12+)**.  
23.05 **Драма «Трэнер» (6+)**.

**ВТВ ВТВ**

6.05, 14.05 Шоу «Раніца з гумарам» (16+).  
8.00 «Дурні і дарогі» (16+).  
9.00 «Лаві момант» (16+).  
10.20 «Зала чакання» (16+).  
11.15 **Серыял «Мамачкі» (16+)**.  
12.50 «Наш рамонт» (16+).  
13.25 «Галерэя прыгажосці» (16+).  
16.20 Шоу «Дзіцячы КВЗ» (6+).  
17.25, 1.45 «Уральскія пельмені» (16+).  
18.25, 3.35 «Дзякуй богу, ты прыйшоў!» (16+).  
19.30 **Серыял «Вечны водпуск» (16+)**.  
20.30 Шоу «Поўны блакаўт» (16+).  
22.10 **Камедыя «Таксі» (12+)**.  
0.00 **Камедыя «Дрэжны Санта» (12+)**.  
4.30 «6 кадраў» (16+).

**КУЛЬТУРА Культура**

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.  
6.35 «Пешшу...» Масква новамаскоўская.  
7.05 «Правілы жыцця».  
7.35, 15.05, 22.35 «Рэвалюцыі: ідэі, якія змянілі свет». Дак. серыял [СЦ].  
8.35 «У пошуках капітана Гранта». Маст. фільм.  
9.45 «Забытае рамяство». Дак. серыял.  
10.15 «Назіральнік».  
11.15 Шэдзурі старога кіно. «Пётр Першы». Маст. фільм.  
14.30 «Мікалай Чаркасаў». Дак. фільм.  
16.00 «Следства выдуць знатакі». Маст. фільм.  
17.55, 1.40 Фестываль у Верб'е. Данііл Трыфанаў.  
19.00 Раман у камені. «Францыя. Замак Шэнансо». Дак. фільм.  
19.45 «Смеханастальгія».  
20.15 Шукальнікі. «Скарбы рускага самурая».  
21.05 «Балада пра доблеснага рыцара Айвенга». Маст. фільм.

23.50 «Шахерзада». Серыял.  
0.55 Шукальнікі. «Скарбы рускага самурая».  
2.40 «У свеце баек». М/ф для дарослых.

**НОВАЛЬГІЯ Настальгія**

6.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялкавай. Тэма: «Уладзімір Высоцкі». 2004 год (12+).  
7.00 Маст. фільм «Споведзь палітоўніцы».  
8.25 «Сумаваць не трэба». Фільм-канцэрт. 1985 год (12+).  
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).  
9.40, 11.00, 12.55, 14.40, 15.40, 17.00, 18.00, 19.20, 20.50, 21.40, 23.30, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).  
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР».  
12.00 «Ялова субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім. «Гісторыя рускага рока». В. Цой. 2008 год (18+).  
13.15 «Пад знакам задзьяка. Стралец». 1993 год (16+).  
17.20 Дак. фільм «Фільм пра фізіка. Гараж, ці ноч у музеі». 2011 год (16+).  
18.10 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1976. 1-я частка. 2009 год (16+).  
19.30 Маст. фільм «Я свабодны, я нічыі».  
22.00 «Колба часу» (16+).  
23.00 «Блеф-клуб» (18+).  
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Савецкі Саюз і класіка». 2007 год (16+).  
0.55 Маст. фільм «Дзве сястры».  
2.00 Дак. фільм «Свабода без маскі». 1977 год (16+).

**EUROSPORT 1 EuroSport 1**

0.45, 4.00, 10.30, 21.00 Веласпорт. «Тур дэ Франс» (12+).  
2.30 Снукер. «Мастэрс» (6+).  
7.30 Снукер. German Masters (6+).

9.30 Веласпорт. La Course by Le Tour de France (12+).  
18.45 Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс «Дарога ў Токія» (12+).  
19.45 Лёгкаа атлетыка. Кантынентальны тур (12+).  
22.50 Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс Essential Olympic: Джон Акіі-Буа (12+).  
23.00 Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс H2H: Усэйн Болт vs (12+).  
23.30 Усе віды спорту. Фестываль экстрэму Ekstremsportveko (12+).

**TV 1000 ТВ1000**

5.0, 17.20 Доктар Хаус (16+).  
6.45 Таямнічы лес (12+).  
8.35 Іншыя (16+).  
10.20 Забытае (16+).  
12.00 Шчаслівы выпадак (12+).  
13.45 Кіраванне гневам (12+).  
15.30 Клік: з пультам па жыцці (12+).  
19.00 Мірны воін (12+).  
21.05 Трэнер Картэр (12+).  
23.25 Малая на мільёны (16+).  
1.35 Ключ ад усіх дзвярэй (16+).  
3.15 Цёмная вада (16+).

**ТВ1000 Рускае кіно**

6.15 Чалавек з будучыні (16+).  
7.20 Ржэўскі супраць Напалеона (16+).  
8.50 Той яшчэ..! (12+)  
10.10 Горка! (16+)  
13.40, 19.00 Горад (16+).  
15.35 Красуня ва ўдары (12+).  
17.20 На кручку! (16+)  
21.00 Вайна полаў (16+).  
22.35 Лёгка на ўспамін (12+).  
0.00 Спладарожнік (16+).  
1.50 Саранча (18+).  
3.55 Цёмны свет (16+).

**NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic**

6.00 Рабі стаўкі і ўзрываў (16+).  
6.40 Незвычайныя промывы (16+).  
7.30 Інстынкт выжывання (16+).

8.20 Самыя лепшыя суперкары (16+).  
9.10 Аўта-SOS (16+).  
10.50 Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+).  
11.45, 16.00 Ліхтугі за мяжой: злычынства і пакаранне (16+).  
12.35 Востраў бунтароў (16+).  
13.25 Тэхаскі ўлоў (16+).  
14.10 Рыбы-пачвары (16+).  
15.05 Ліхтугі за мяжой: птушынага палёту (16+).  
18.30, 5.05 Фабрыка ежы (16+).  
19.20 Расследаванні авіякатастроф (16+).  
21.00, 2.45 Будзе шторм (16+).  
21.50 Асушэнне Алькатраса (16+).  
22.45 Гарачыя межы: Лацінская Амерыка (16+).  
23.35 Мясца (16+).  
0.25 Прыары (16+).  
1.15 Экстрэмальнае падарожжа: Другая сусветная вайна (16+).  
2.00 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).  
3.35 Мегазлом (16+).  
4.20 Крываваты таямніцы Еўропы (16+).

**Discovery Discovery**

8.00, 17.42, 3.30 Вялікае і Рычард Хаманд (12+).  
8.46, 16.48, 22.12 Махінатары (12+).  
9.39, 20.24 Багажныя войны (12+).  
10.32, 15.00, 21.18, 5.00 Як гэта ўладкавана? (12+).  
11.25 Круты цюнінг (12+).  
12.18 Залаты прыск Фрэдзі Доджа (16+).  
13.12 Залатая ліхаманка: Берынгава мора (16+).  
14.06 Сталёвыя хлопцы (12+).  
15.54, 1.47 Востраў з Беарам Грылсам (16+).  
18.36, 2.40 Кафэ, закусачныя і забягалаўкі (12+).  
19.30, 4.15 Геній аўтадзайну (16+).  
23.06, 5.45 Смяротны ўлоў (16+).  
0.00, 6.30 Паліцыя Іспаніі (16+).  
0.54, 7.15 Аэрапорт Варшавы (12+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.30, 8.30 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.20, 8.20 Навіны эканомікі.
7.25, 8.25 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 12.30 Тэлебарометр.
9.05 Серыял «Спялая» (16+).
10.10 «На нажах» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Рулеці з печанню.
8.05, 12.00, 20.20, 23.40 Навіны культуры.

8.25, 18.05 «Аляксандраўскі сад». Маст. фільм. (16+) [СЦ].
10.10 «Брэсцкая крэпасць». Дак. фільм. Частка 4-я, заключная.
10.40 «Я буду чакаць...» Маст. фільм (12+).

5 Беларусь 5

6.55 Азбука спорту.
7.10 Футбол. Чэмпіянат Еўропы. 1/8 фіналу.
9.25 Плаванне. Кубак Беларусі. Фіналы.
11.25 На шляху да Токіа. Відэа-часопіс.

АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «Наша раница».
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 0.50 Нашы навіны.
10.00 «Жыць здорава!» (16+)

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раница СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
9.00, 0.10 «Загадкі чалавецтва» (16+).

МІР

5.00 Серыял «Падзяліся шчасцем сваім» (16+).
7.00, 10.40 Серыял «Застава Жыліна» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).

РТР— Беларусь

6.05 «Новая раница».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Пра самае галоўнае» (12+).

17.15 «60 хвілін».
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
21.00 Маст. фільм «Таму, што было — не бываць» (12+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 6.45, 8.20, 16.20, 19.35, 22.10, 23.45 Сёння. Галоўнае.
6.10 Беларусы (6+).
7.00 «Урачэбныя таямніцы плюс» (16+).

8 канал

7.00, 14.55, 19.10, 21.05, 1.45 «На дворце» + «Эрана».
7.05 «Мультпарад». «Скубі Ду і адгадай хто» (0+).
7.30 «Прыколы 13-й школы» (6+).

ВТВ ВТБ

6.05 Шоу «Раница з гумарам» (16+).
8.00 «Дурні і дарогі» (16+).
9.00 «Лаві момант» (16+).
10.20 «Зала чакання» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква Талстоўская.
7.05 «Правілы жыцця».

17.40 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
17.55, 1.50 Фестываль у Вербе. Валерыя Герплеў і Фестывальны аркестр Вербе.
18.40 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Дак. серыял.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «СевАлогія» з Севам Наугародцавым: «Тбілісі-80». 2005 год (18+).
6.55 «Не любя — не слухай...» 1991 год (16+).

Кінакомедія Кінакамедыя

1.10 Як адмыць мільён (12+).
4.10 Без заганы (16+).
6.10 Выкрутасы (12+).
8.00 Аднойчы ў Vegasе (12+).

0.30, 4.00, 12.00, 21.10 Веласпорт. «Тур дэ Франс» (12+).
1.00, 18.40 Лёгкая атлетыка. Кантынентальны тур (12+).

TV 1000 ТБ1000

5.00, 17.20 Доктар Хаус (16+).
6.55 Сем жыццяў (16+).
9.05 У пагоні за шчасцем (12+).

ТВ3 ТБ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
7.45 «Вой, ма-ма-чкі!» Серыял (12+).

7.25 Інжынерныя ідэі (16+).
8.15, 17.40 Падарожжы з Горданам Рамзі (16+).
9.10 Мегамоты (16+).
10.05, 22.40 Аўта-SOS (16+).

Discovery Discovery

8.00, 17.42 Вялікае і Рычард Хаманд (12+).
8.46, 16.48, 22.12 Махінатары (12+).
9.39, 20.24 Багажныя войны (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

5.45 Таямніца пячаткі дракона (6+).
8.00 Дублёр (16+).
9.40 Населены востраў (12+).

National Geographic National Geographic

6.00 Навуковыя глупствы (16+).
6.35, 2.40 Машыны: ра-забраць і прадаць (16+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).
9.10, 22.15 Серыял «След» (16+).
10.45 «Скажынамаўчы».
11.45, 12.10, 13.05, 18.35, 19.20 Меладрама «Якая глядзіць удалачынь» (16+).
14.00 «Здорава здаровым быць!» (6+) [СЦ]
14.50, 15.25 Меладрама «Грошы» (16+).
15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларускае часінка.
18.15, 1.15 «Зона Х». Крымінальныя навіны (16+).
21.00 Панарама.
21.45 Адзін дзень (12+).
1.00 Сфера інтарсаў.
1.40 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 16.30 Тэлебарометр.
9.05, 20.10 Серыял «Спячая» (16+).
10.10, 22.40 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.10, 18.25 Серыял «Опер па выкліку-5» (16+).
13.05 Казка «Руды, сумленны, закаханы» (6+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45 «ПІН\_КОД» (12+).
16.35 «Клон». Серыял (16+).
17.25 «Арол і рэшка. Перазгрукта. Амерыка» (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА.
21.25 «Развод і дзвячоае прозвішча» (16+).
23.55 Серыял «Анатомія страці» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35 «Беларуская кухня». Бульбяная кішка з грыбамі.
8.05, 12.00, 20.20, 23.45 Навіны культуры.
8.25, 18.05 «Аляксандраўскі сад». Маст. фільм (16+) [СЦ].
10.10 «Брэсцкая крэпасць». Дак. фільм. Частка 3-я.

10.35, 16.15 «Продлись, продлись, очарованье...» Маст. фільм (12+).
12.20 «Беларуская кухня». Казіны сыр.
12.45 «Я ведаю» (6+).
14.05, 21.05 «Апошні дзень». Андрэй Міронаў (12+).
14.40, 21.40 «Контргульня». Маст. фільм (12+) [СЦ].
17.45 «Я хачу гэта убачыць!» (6+)
19.55 «Фарбы памяці». Мастак Мікалай Залозны [СЦ].
20.40 «Кальханка» (0+).
23.20 «Заліскі на палях». Максім Багдановіч: з дому на Радзіму [СЦ].

5 Беларусь 5

6.55, 13.00, 19.00 Тэніс. Уімблдон.
8.35 Між іншым.
8.55 Зорка па імені СКА.
10.05, 17.00 Плаванне. Кубак Беларусі. Фіналы.
12.00 Слам-данк.
12.30 Гульні «на вырасць».
18.50 Спорт-цэнтр.
23.00 Скакні на батuce. Кубак свету.

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «Наша раніца».
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 0.50 Нашы навіны.
10.00 «Жыць здорава!» (16+)
11.15 «Модны прыгавор» (6+).
12.20 «Бесталковыя нататкі» (12+).
13.15, 22.55 Серыял «Калі мінулае наперадзе» (16+).
15.05 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).
17.20, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.50 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+).
21.50 «Вялікае неба». Серыял (12+).

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».

9.00, 0.10 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Як уладкаваны свет» (16+).
12.20, 20.45, 1.00 «Самыя шаквальныя гіпотэзы» (16+).
13.45, 23.20 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.40, 21.35 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
15.50, 16.50 «СМЕРШ. Камера смяротнікаў». Серыял (16+).
20.15, 23.15 «СТБ-спорт».
20.20 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Міншчына».

МІР МІР

5.00 Маст. фільм «Дзяўчына спаляецца на спатканне» [СЦ] (12+).
5.15 Маст. фільм «Пра любов» [СЦ] (16+).
7.05, 10.10 Серыял «Застава Жыліна» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+)
14.10, 18.00 «Справы судовыя. Бтва за будучыню» (16+).
15.05, 16.20 «Справы судовыя. Новая гісторыя» (16+).
17.20 «Міравое пагадненне» (16+).
19.25 «Гульня ў кіно» (12+).
21.00 «Слабае звязно» (12+).
22.00 Шоу «Назад у будучыню» (16+).
0.10 «Сусветныя гульні розуму» (12+).
1.30 Маст. фільм «Акселератка» [СЦ] (16+).
3.00 Серыял «Падзяліся шчасцем сваім» (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР РТР—Беларусь

6.05 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Пра самае галоўнае» (12+).
12.35 Жаночае ток-шоу «Кропкі над і» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.40 Серыял «Свая чужая» (16+).
17.15 «60 хвілін».
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
21.15 Маст. фільм «Каханне не па правілах» (12+).
23.10 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым» (12+).

9.00, 0.10 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Як уладкаваны свет» (16+).
12.20, 20.45, 1.00 «Самыя шаквальныя гіпотэзы» (16+).
13.45, 23.20 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.40, 21.35 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
15.50, 16.50 «СМЕРШ. Камера смяротнікаў». Серыял (16+).
20.15, 23.15 «СТБ-спорт».
20.20 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Міншчына».

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 6.45, 8.20, 16.20, 19.35, 22.10, 23.40 Сёння. Галоўнае.
6.10 Беларусы (6+).
7.00 «Урачэбныя таямніцы плюс» (12+).
7.30 Маршрут пабудаваны (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.30 Сфера інтарсаў.
8.55 «Навукаманія» (6+).
9.30, 22.15 «НЗ.by».
9.50, 10.20 Баявік «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
12.00, 13.45 Серыял «Вочы ў вочы» (16+).
13.20 Надзвычайнае здарэнне.
14.50 Пракурорская праверка (16+).
16.25 Гісторыі выратавання (12+).
16.55 «ДНК» (16+).
18.00, 19.50 Дэтэктыў «Пёс» (16+).
21.05, 22.30 Баявік «Пад прыкрыццём» (16+).
23.55 «Справа ўрачоў» (16+).

8 канал мой

7.00, 15.10, 17.25, 21.00, 1.25 «На дворце» + «Эрана».
7.05 Мультипарад «Скубі Ду і адгадай хто» (0+).
7.30 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 Серыял «Адкрыццё ведзьмаў» (16+).
8.20 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
9.05 Дак. фільм (12+).
9.30 Гістарычная драма «Томірыс» (16+).
12.05 Серыял «Міс Марпл Агаты Крысці» (12+).
13.40 Серыял «Чыста англійская забойства» (12+).
15.15 «Мультипарад» (0+).
16.15 Серыял «Хваюгі» (16+).
17.30 Серыял «Гэта мы» (16+).
19.00 «Фэшн і ту прафэшн» (12+).
19.20 Серыял «Ліквідацыя» (16+).
20.50 «Вечарніца» (6+).
21.05 Трылер «Джон Уік» (16+).

23.15 Трылер «Ураўняльнік» (16+).

ВТВ ВТБ

6.05, 14.20 Шоу «Раніца з гумарам» (16+).
8.00 «Дурні і дарогі» (16+).
9.00 «Лаві момант» (16+).
10.20 «Зала чакання» (16+).
11.15, 21.30 Серыял «Мачкі» (16+).
12.50, 2.55 Серыял «Вароніны» (12+).
16.20, 2.00 Серыял «Вялікая гульня» (16+).
17.25 «Уральскія пельмені» (16+).
18.25, 4.15 «Дзякуй богу, ты прыйшоў!» (16+).
19.30, 0.00 Серыял «Вечныя водпуск» (16+).
20.30 Серыял «Зусім летнія» (16+).
23.00 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
1.00 Серыял «Маладзёжка» (16+).
5.10 «6 кадраў» (16+).

КЛУБТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масквая нямецкая.
7.05 «Правілы жыцця».
7.35, 15.05, 22.35 «Рэвалюцыі: ідэі, якія змянілі свет». Дак. серыял [СЦ].
8.35, 21.25 «У пошуках капітана Гранта». Маст. фільм.
9.45 «Забывае рамяство». Дак. серыял.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.00 XX стагоддзе. «Сустрэча ў Канцэртнай студыі «Астанкіна» з народнымі артыстамі РСФСР Васіліем Ланавым».
12.30, 2.15 «Так, скіфы — мы!» Дак. фільм.
13.15 Штучныя выборы.
14.00 Жыццё выдатных ідэй. «Эфект прысутнасці».
14.30 Год Дастаеўскага. «Жыццё і смерць Дастаеўскага» [СЦ].
16.05 «Следства выдучэ знатакі». Маст. фільм.
17.35 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
17.50 Фестываль у Верб'е. Леанідас Кавакосі Фестывальны аркестр Верб'е.

18.40 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Дак. серыял.
19.45 Галоўная роля.
20.05 Больш, чым каханне. Таццяна Пілецкая і Барыс Агешын.
20.45 «Добрай ночы, малыя!» (16+).
21.00 «Фотасферы». Дак. серыял [СЦ].
23.50 «Шахеразада». Серыял.

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Савеці Саюз і класіка». 2007 год (16+).
6.55 Маст. фільм «Дзве сястры».
8.00 Дак. фільм «Свабода без маскі». 1977 год (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.40, 11.00, 15.40, 17.00, 18.55, 20.40, 21.40, 23.00, 3.40, 5.00 Музыкальная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР».
12.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялкавай. Тэма: «Уладзімір Высоцкі». 2004 год (12+).
13.00 Маст. фільм «Споведзь палюбоўніцы».
14.25 «Сумаваць не трэба». Фільм-канцэрт. 1985 год (12+).
18.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім. «Гісторыя рускага рока». В. Цой. 2008 год (18+).
19.15 «Пад знакам задзяка. Стралец». 1993 год (16+).
23.20 Дак. фільм «Фільм пра філцаў. Гараж, ці Ноч у музеі». 2011 год (16+).
0.00 «СевАлопія» з Севама Наўгародцавым: «Тбілісі-80». 2005 год (18+).
0.55 «Не любя — не слухай...» 1991 год (16+).
1.55 «Вітражных спраў майстар». Музычны фільм. 1985 год (12+).

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Савеці Саюз і класіка». 2007 год (16+).
6.55 Маст. фільм «Дзве сястры».
8.00 Дак. фільм «Свабода без маскі». 1977 год (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.40, 11.00, 15.40, 17.00, 18.55, 20.40, 21.40, 23.00, 3.40, 5.00 Музыкальная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР».
12.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялкавай. Тэма: «Уладзімір Высоцкі». 2004 год (12+).
13.00 Маст. фільм «Споведзь палюбоўніцы».
14.25 «Сумаваць не трэба». Фільм-канцэрт. 1985 год (12+).
18.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім. «Гісторыя рускага рока». В. Цой. 2008 год (18+).
19.15 «Пад знакам задзяка. Стралец». 1993 год (16+).
23.20 Дак. фільм «Фільм пра філцаў. Гараж, ці Ноч у музеі». 2011 год (16+).
0.00 «СевАлопія» з Севама Наўгародцавым: «Тбілісі-80». 2005 год (18+).
0.55 «Не любя — не слухай...» 1991 год (16+).
1.55 «Вітражных спраў майстар». Музычны фільм. 1985 год (12+).

КІНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.35 Да чорта каханне (16+).
3.20 Чалавек, які занадта мала ведаў (16+).
4.55 Прышэльцы ў Амерыцы (6+).
6.25 Самейнае рабаванне (16+).
8.05 Як выйсці замуж за мільярдэра (18+).
9.50 Усе ці нічога (16+).
11.55 Падмануць усіх (16+).
13.45 Нязносныя босы-2 (16+).
15.45 Васабі (16+).
17.30 Белыя чыпачкі (12+).
19.30 Ягуар (16+).
21.20 Каляды з няўдачнікамі (16+).
23.10 Выкрутасы (12+).

ТВ3 ТБЗ

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
7.30 «Вой, ма-ма-чкі!» Серыял (12+).
9.25, 23.40 «Улегцы» (12+).
10.00, 15.25, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).
11.05 «Паралельны свет» (12+).
12.05, 18.25 «Спячая» (16+).
13.10, 19.35, 4.00 «Варажбітка» (16+).
1.00, 4.00, 9.30, 13.30, 21.10 Веласпорт. «Тур дэ Франс» (12+).

18.40 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Дак. серыял.
19.45 Галоўная роля.
20.05 Больш, чым каханне. Таццяна Пілецкая і Барыс Агешын.
20.45 «Добрай ночы, малыя!» (16+).
21.00 «Фотасферы». Дак. серыял [СЦ].
23.50 «Шахеразада». Серыял.

2.30 Снукер. Scottish Open (6+).
7.30 Снукер. «Мастэрс» (6+).
12.00 Веласпорт. La Course by Le Tour de France (12+).
13.00 Веласпорт. Тэлечасопіс Cycling Show (12+).
19.00 Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс «Дарога ў Токія-2020» (12+).
21.00 Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс Essential Olympic: Джон Акі-Буа (12+).
23.00 Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс H2H: Хайле Гебрэселасе vs (12+).
23.30 Ралі-рэйд «Шайковы шлях» (12+).
23.45 Extreme E. Сенегал. Аглед (12+).

TV 1000 ТБ1000

5.50, 17.20 Доктар Хаус (16+).
7.45 Голая праўда (16+).
9.40 Добрай раніцы (16+).
11.35 Як пазбавіцца ад хлопца за 10 дзён (12+).
13.35 Затура: касмічная прыгода (12+).
15.20 Зялёны Шэршань (12+).
19.00 Забытае (16+).
20.35 Іншыя (16+).
22.25 Таямнічы лес (12+).
0.10 Клік: з пультам па жырці (12+).
1.50 Кіраванне гневамі (12+).
3.25 Шчаслівы выпадак (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

5.30, 16.00 Бабуля лёгкіх паводзін (16+).
7.05, 17.30 Бабуля лёгкіх паводзін-2. Састарэлыя мсціўцы (16+).
8.30 Дублёр (16+).
9.55 Населены востраў (12+).
12.00 Населены востраў: сутычка (12+).
13.50, 19.00 Горад (16+).
20.55 Ржэўскі супраць Напалеона (16+).
22.20 Наша Russia. Яйкі лёсу (16+).
23.50 Любі іх усіх (18+).
1.30 Красуня ва ўдары (12+).
3.05 Горка! (16+)

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00 Рабі стаўкі і ўзрываў (16+).
6.40 Незвычайныя промислы (16+).
7.30 Інстыкт выжывання (16+).

8.20 Самыя лепшыя суперкары (16+).
9.10 Аўта-SOS (16+).
10.50 Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+).
12.35 Востраў бунтароў (16+).
13.25 Тэхаскі ўлоў (16+).
14.10 Рыбы-пачвары (16+).
15.05 Ліхтугі за мяжой (16+).
16.00, 21.00, 2.40 Ліхтугі за мяжой: злачыства і пакарэнне (16+).
17.40 Еуропа з вышыні птушынага палёту (16+).
18.30, 5.00 Фабрыка ежы (16+).
19.20 Расследванні авіякатастроф (16+).
22.40 Гарачыя межы: Лацінская Амерыка (16+).
23.30 Мажэ (16+).
0.20 Прытў (16+).
1.10 Экстрэмальнае падарожжа: Другая сусветная вайна (16+).
1.55 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).
3.25 Мегазлом (16+).
4.10 Крываваты таямніцы Еуропы (16+).

Discovery Discovery

8.00, 17.42, 3.30 Вялікае і Рыхард Хаманд (12+).
8.46, 16.48, 22.12 Махінатары (12+).
9.39, 20.24 Багажныя вайны (12+).
10.32, 15.00, 21.18, 5.00 Як гэта ўладкавана? (12+).
11.25 Круты цюнінг (12+).
12.18 Голыя і напалоханыя (16+).
13.12 Эд Стафард: як выжыць на незаселеным востраве (16+).
14.06 Голья і напалоханыя XL (16+).
15.54, 1.47 Востраў з Беарам Грылсам (16+).
18.36, 2.40 Кафэ, закусачныя і забягалаўкі (12+).
19.30, 4.15 Геній аўтадзайну (12+).
23.06, 5.45 Залаты прыск Фрэдзі Доджа (16+).
0.00, 6.30 Залатая ліхаманка: Берынгавы мора (16+).
0.54, 7.15 Моцныя падарожжы: лепшыя бары (18+).

НА ПАРАДКУ ДНЯ

# Жыллё павінна быць дагледжана

**Старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір ЦЯРЭНЦЕЎ узяў удзел у выязным пасяджэнні прэзідыума Дубровенскага райсавета дэпутатаў, на якім абмяркоўваўся лёс пустых і старых дамоў на вёсцы.**

Беларусь славіцца не толькі характэвор прыроды, але і чысцінёй, у тым ліку і ў населеных пунктах: ад Мінска да вёсчак з некалькімі жыхарамі.

Асабіста кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка ў свой час паставіў задачы па навядзенні парадку на зямлі, добраўпарадкаванні, каб кожная пабудова была дагледжана. Асобна выдзялялася пытанне стану дамоў і збудаванняў у глыбінцы, было прынята некалькі ўказаў.

І зроблена дастаткова шмат, каб, як кажучы ў народзе, не мазолілі вочы дамы, якія добра было б адрамантаваць ці разбурыць.

Як адзначыў Уладзімір Цярэнцёў, на Віцебшчыне знеслі каля сямі тысяч такіх дамоў. А ў прыватнасці, у Дубровенскім раёне з 2006 да сённяшняга дня — каля 830 старых і пакінутых дамоў... На вызваленым месцы стала магчыма будаваць, выкарыстоўваць зямлю для стварэння паркаў, дзіцячых гарадоў, для патрэб сельскай гаспадаркі.

Адна з магчымасцяў для зносу безгаспадарнага жылля — падчас вучэзнай супрацоўніцкай Міністэрства па

Калі зямля неабходная сельскагаспадарчым прадпрыемствам для ўцягвання ў абарот, яны вылучаюць грошы, такім чынам эканомяцца бюджэтыныя сродкі, прадугледжаныя пад вызваленне зямлі ад непатрэбнага.

Вельмі складана было вырашаваць падыходы наконт юрыдычных нюансаў. Напрыклад, памерлі састарэлыя ў вёсцы, а ў іх ёсць сваякі на поўначы Расіі. Даўно не былі на малой радзіме, а мо і не збіраюцца больш, але маюць права жыць у доме. Пры гэтым, зразумела, рамантаваць не будучы, адом старэе, як і чалавек. І можа «памерці» — разбурыцца. У сельскіх выканкамах могуць шмат расказаць падобных гісторый наконт таго, як шукалі ўладальнікаў нерухомаści. І, вядома, спачатку ветліва прасілі навестці парадак, потым раілі, калі не было адпаведнай рэакцыі, адмовіцца ад права карыстацца жыллём. І гэта «не спрацавала». Тады ў судовым парадку прыходзілася прызнаваць дах і сцены безгаспадарнымі.

У згаданых выпадках было шмат бюракратычнай работы: перапіска, складанне дакументаў, каб магчыма было аштрафаваць. А час ішоў, нікому не патрэбныя дамы, некаторыя з якіх і прыгодныя для жылля цяжка было назваць, усё больш псавалі прыгожую «карцінку» на фоне суседніх у вёсцы...

Аднак улада на месцах старалася рабіць усё магчымае, каб выправіць

У ліку іншага, таксама забяспечваецца стварэнне умоў для ўключэння ў абарот жылых дамоў, якія пустуюць тры гады і больш або якія знаходзяцца ў аварыйным стане, а таксама занятых імі зямельных участкаў. Прадугледжаны адпаведны алгарытм дзейнасці выканкамаў па выяўленні такога жылля ў ўключэнні яго ў Адзіны рэестр пустых дамоў. Доступ да гэтай базы даных будзе давацца зацэкаўленым на бязвыплатнай аснове.

«Пустыя жылля дамы, прызнаныя судом безгаспадарнымі і перададзеныя ва ўласнасць адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі, змогуць прадавацца выканкамамі на аукцыёнах па рынковым кошце з магчымасцю пэўнага зніжэння цаны да базавай велічыні, канстатуецца ў законе.

Пустыя жылля дамы, прызнаныя судом безгаспадарнымі і перададзеныя ва ўласнасць адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі, змогуць прадавацца выканкамамі на аукцыёнах па рынковым кошце з магчымасцю пэўнага зніжэння цаны да базавай велічыні, канстатуецца ў законе. Аб'ектамі надзяляюцца правам вызначаць населеныя пункты, на тэрыторыі якіх пустыя дамы могуць быць прададзены адрозна за базавую велічыню. Пакупніку такога дома па яго заяве даецца растэрміноўка аплаты на тэрмін да трох гадоў без індэксацыі плацяжоў.

Знос непрыдатных для выкарыстання пустых дамоў, не выйшых за два паверхі, дапускаецца без распрацоўкі праектнай дакументацыі на іх знос.

Падчас выязнога пасяджэння чыноўнікі абмеркавалі нюансы, каб як мага больш эфектыўна выканаць пункты новага ўказа. Патэнцыйныя наваселы могуць набыць нікому не патрэбнае жыллё (калі гэта юрыдычна даказана), лічы, дарма. Зразумела, новы гаспадар мусяць імкнуцца, каб яго дамоў вёсцы быў падставай для гонару.

Указ уступіць у сілу ў пачатку восені, таму ў адказныя асобы ёсць час падрыхтавацца да, так бы мовіць, аб'явы чарговага экзамену, абмеркаваць тое, на што асобна трэба звярнуць увагу.

**Аляксандр ПУКШАНСКІ.**

ТРЭБА ПАМ'ЯТАЦЬ...

# Імёны герояў: помнім, шануем, захоўваем

**У Дзень усенароднай памяці аб ахвярах Вялікай Айчыннай вайны ў Палаце прадстаўнікоў увекавечылі памяць пра дэпутатаў Вярхоўнага Савета БССР першага склікання, якія загінулі і прапалі без вестак у гады вайны, — тут устанавілі мемарыяльныя дошкі. Ушанавалі іх памяць мітынгам-рэвюіем. Дзевяноста чатыры першыя беларускія парламентары загінулі, змагаючыся за Перамогу, за лёс нашай Радзімы: хтосьці памёр ад ран, атрыманых у баі, хтосьці дзейнічаў у партызанскіх атрадах, падполлі, падвяргаўся жорсткім катаванням фашыстаў і быў пакараны, расстраляны, некаторыя разам са сваімі сем'ямі.**



На здымку: старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, культуры, навуцы і сацыяльным развіцці Віктар ЛІСКОВІЧ і намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па адукацыі, культуры і навуцы Лілія КІР'ЯК падчас адкрыцця выстаўкі.

«Праведзена вялікая работа, каб устанавіць лёсы нашых герояў. Гэтыя моцныя духам людзі былі сапраўднымі патрыёты. Яны і цяпер для нас усіх — узор мужнасці, сілы волі, стойкасці і вытрымкі ў цяжкіх перыяд ваеннага ліхалецця, сапраўднай любові да свайго народа, які абраў іх і даверыў ім свае лёсы і лёс Радзімы. Беларусы не памыліліся ў сваіх найлепшых прадстаўніках, што цаной свайго жыцця выратавалі нашу краіну. Цяпер 94 імёны герояў увекавечаны каля ўвахода ў Авальную залу Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь як прыклад добрых якасцяў і гонару. Выдадзена ўнікальная кніга «Яны былі першымі», прадстаўленая на выстаўцы ў фае Авальнай залы», — паведаміла на сваёй асабістай старонцы ў адной з сацсетак намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па адукацыі, культуры і навуцы Лілія КІР'ЯК.

У ТЭМУ

**Сенатар Ала СМАЛЯК:**

## «У Беларусі распрацаваны заканадаўчыя механізмы ўключэння ў абарот маёмасці, якая не выкарыстоўваецца»

**Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці, старшыня Гомельскага абласнога арганізацыі Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа Ала СМАЛЯК днямі брала ўдзел у рабоце дваццаці пятай сесіі Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў 28-га склікання, якая адбылася ў Петрыкаўскім раёне.**



маёмасці, размешчанай на тэрыторыі Гомельскай вобласці». Старшыня камітэта «Гомельаблмаёмасць» Наталля Саўта адзначыла, што ў вобласці плошча нявыкарыстаных аб'ектаў скла-

дае 298 тысяч «квадратаў», удзельная вага безгаспадарных плошчаў за апошнія пяць гадоў знізілася на 1,5 % і па выніках мінулага года склала 2,2 % — гэта самы нізкі паказчык сярод усіх абласцей краіны.

— У Беларусі распрацаваны заканадаўчыя механізмы ўключэння ў абарот маёмасці, якая не выкарыстоўваецца. Тут важна менавіта кіраўнікам на месцах аддаваць належную ўвагу гэтым кірункам. У тым ліку трэба больш актыўна прапаноўваць наяўныя плошчы інвестарам — для вядзення бізнесу, стварэння новых вытворчасцяў, — падкрэсліла сенатар.

# У анлайн-фармаце

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

На наступны дзень у рэжыме відэаканферэнцыі намеснік старшыні Савета Рэспублікі Анатоль Ісачанка і намеснік старшыні Савета Федэрацыі Юрыі Вараб'ёў правядуць пасяджэнне Міжпарламенцкай камісіі па міжнародным супрацоўніцтве. У гэты ж дзень, 30 чэрвеня, у рамках форуму абдуцця дзелавога савета дзелавога супрацоўніцтва таксама ў анлайн-фармаце.

І, нарэшце, 1 ліпеня абдуцця пленарнае пасяджэнне з удзелам кіраўнікоў органаў дзяржаўнай улады, міністэрстваў і ведамстваў, дзелавых колаў дзвюх дзяржаў. Беларускі бок на анлайн-сустрэчу выйдзе з Малой залы Палаца Рэспублікі.

Як нагадаў у прэс-службе верхняй палаты беларускага парламента, падчас работы форуму будзе падпісаны шэраг пагадненняў аб супрацоўніцтве, кантрактаў паміж прадпрыемствамі Беларусі і Расіі.

**Вольга АНУФРЫЕВА.**

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

## Цікавасць да прамых кантактаў

Старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў Андрэй БУГРОЎ правёў прамую тэлефонную лінію

Яна, як і папярэднія такія лініі кіраўнікоў гарадскога Савета і Мінгарвыканкама, гарадскіх службаў сталіцы, паказала высокі ўзровень цікавасці з боку мінчан да такой формы камунікацыі. Усяго да Андрэя Бугрова дазванілася, дакладней, здолела з ім паразмаўляць прыкладна 40 чалавек. А колькасць тых, хто спрабаваў і праз аб'ектыўныя ўмовы не змог (лінія была занята), было ў шмат разоў больш — недзе паўтары тысячы. Ва ўсялякім разе паводле даных тэлефонных аператараў.

Сярод тых, хто звязваўся са старшынёй гарадскога Савета дэпутатаў, традыцыйна былі незадаволеныя ходам, якасцю і тэрмінамі капітальнага рамонтнага іх дамоў. Людзі справадліва скардзіліся на суседзю-эгістаў, якія падчас рамонтнага перапланіроўкі сваёй кватэры перакрываюць вентыляцыйныя шахты, чым ствараюць сур'езныя нязручнасці іншым. Было пытанне і наконт неабходнасці ўносіць у праект планавую замену ацяпляльных радыятараў, схаваных у сцены, на вонкавыя, гэта значыць у самой кватэры. Бо нават у сцене яны падваргаюцца карозіі і могуць некалі сапсавацца канчаткова. Ці вось пытанне: чаму новыя лаўкі каля пад'езду па-ранейшаму нязручныя, бо іх вырабляюць ужо не першы год без спінак? А хваробы спіны ў пенсіянераў распаўсюджаны.

Нягледзячы на разгар дачнага сезона і невыносную спякоту ў сталіцы, патэлефанавала немала людзей стала ўзросту. Як людзі назірвалі і з вялікім жыццёвым досведам, яны называлі канкрэтныя адрасы аптэк і сеткавых магазінаў, дзе яна завышаны цэны на лекі і пэўныя прадукты харчавання, задавалі пытанні пра хібы інтэрнэт-сваязі на лепшых, недахопы работы таварыстваў уласнікаў.

Некалькі інвалідаў II групы выказалі прашанне зрабіць для іх бясплатным карыстанне платнымі прыбавкамі на станцыях метро і ў іншых арганізацыях. А адзін інвалід, відаць па ўсім, вялікі жыццёлюб, выказаў нестандартную ідэю: зрабіць уваход на танцавальную пляцоўку ў парку імя Чалюскінцаў для інвалідаў II групы бясплатным. Вось так і ніяк інакш.

Паводле слоў старшыні Мінскага гарсавета, усе звароты ўзяты на кантроль, адказы аб прынятых мерах іх заяўнікі атрымаюць ва ўстаноўленыя законам тэрміны. Дарэчы, і наконт апошняй просьбы таксама.

Леанід ТУГАРЫН.

Віктар ЛІСКОВІЧ:

## «Арганізацыя школьных аздараўленчых лагераў — адна з самых цікавых і найважнейшых формаў работы са школьнікамі ў летні перыяд»

Днямі старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Віктар Лісковіч у рамках рабочай паездкі ў Дзяржынскі раён наведаў дзяржаўную ўстанову адукацыі «Дзіцячы аздараўленчы лагер «Дружба», размешчаны ў пасёлку Энергетыкаў.

Як паведамілі ў прэс-службе верхняй палаты парламента, разам з намеснікам старшыні Дзяржынскага раённага выканаўчага камітэта Вольгай Ігнатавай парламентарый азнаёміўся з тэрыторыяй аздараўленчага лагера, наведаў карпусы, дзе жывуць дзеці,

сталовую, аб'екты бытавога прызначэння і медыцынскі корпус, пляцоўкі для правядзення культурна-масавых мерапрыемстваў.

У гэты ж дзень Віктар Лісковіч папрасіў інавацыйна на мерапрыемствах, якія традыцыйна праводзяцца ў лагерах, — «Квэст «У свеце Сяброўства», «Паляна «Спорт! Творчасць! Інтэлект!».

— Вельмі ўтульнае месца. Па вачах і эмоцыях дзіцяці відаць, што ім тут вельмі падабаецца, — падкрэсліў парламентарый. — Я ўпэўнены, што ў лагерах яны цалкам расслабляюцца, адпачываюць, набіраюцца сіл, займаюцца тым, што ім даспадобы. Сёння праграму летняга аздараўлення трэба фарміраваць па заўнятым

прынцыпе. А наша задача — забяспечыць дастатковую колькасць месцаў у лагерах. Хацелася б таксама разгледзець магчымасць устаноўкі каркасных басейнаў у тых установах адукацыі, дзе дзецям не хапае водных працэдур. Гэта будзе садзейнічаць умацаванню іх здароўя.

Сенатар перакананы, што арганізацыя школьных аздараўленчых лагераў — адна з самых цікавых і найважнейшых формаў работы са школьнікамі ў летні перыяд. Трэба дадаць, што ў свой час Віктар Лісковіч выступіў ініцыятарам арганізацыі кругласутачных летнікаў на базе вясковых школ у маляўнічых мясцінах Панёманскага рэгіёна.

## Усебаковае аздараўленне

Санаторная школа ў глыбінцы стала сацыяльным праектам па рэабілітацыі дзяцей са шматдзетных, маламаёмых, праблемных сем'яў

На адкрыццё музея мастацка-прыкладной творчасці ў санаторную школу-інтэрнат завітаў старшыня Высокаўскага гарвыканкама Аляксандр РАГАЛЬЧУК. Музей удалося стварыць менавіта пры падтрымцы мясцовай улады. Патрэба асобнай экспазіцыі наспела даўно. На развіццё талентаў і ўменняў дзяцей у школе робяць асаблівы акцэнт.

Некалі гэтая школа была створана як установа для дзяцей-сірот, у 1986 годзе яе перапрафілявалі пад інтэрнат для рэабілітацыі дзяцей з чарнобыльскай зоны. А ў пачатку 2000-х школа-інтэрнат стала санаторнай. Тут вучацца і працягваюць здароўе дзеці з усёй Брэсцкай вобласці.

— Па накіраванні раённых аддзелаў адукацыі да нас заезджаюць дзеці на вучэбную чэрць, — расказвае дырэктар школы Дзмітрый ЗАЙЦАЎ. — У пераважнай большасці гэта хлопчыкі і дзяўчынкі са шматдзетных, няпоўных, маламаёмых сем'яў. Бываюць дзеці і з праблемных сем'яў, яны паступаюць на аздараўленне звычайна штогод — з чацвёртага да дзевятага класа.

Дзмітрый Зайцаў падкрэслівае, што дзяржава выдаткоўвае на школу вялікія грошы, тут створаны ўсе ўмовы для паспяховага вучобы, якаснага лячэння і адпачынку. Плячэравае харчаванне вучняў збалансаванае і каларыйнае. Вопытныя медработнікі падыходзяць надзвычай уважліва да кожнага пацыента.



На занятках гуртка па выяўленчым мастацтве.

Педагагі і выхавальнікі імкнучы стварыць дамашнюю абстаноўку ў жылых пакоях.

— Дзеці прыезджаюць вельмі розныя, — працягвае Дзмітрый Алімавіч. — Некаторых з іх даводзіцца літаральна адагравяць увагай. Таму мы стараемся ахвільваць заняткамі ў гуртках і секцыях літаральна ўсім. У працэсе зносін з кіраўнікамі гурткоў, сумеснай работы раскрываюцца многія таленты, у такіх умовах лягчэй становіцца будаваць дыялог з кожным дзіцем, прасцей знайсці падыход да маленькага чалавека.

У апошнія гады вялікую работу па сацыяльнай рэабілітацыі выхаванцаў санаторнай школы праводзіць мясцовая царква. Менавіта з дапамогай айца Анатоля і матушкі Алены сталі дзейнічаць гурткі-шко-

лы для хлопчыкаў і дзяўчынак. Напрыклад, валанцёр-юнак вучыць хлопчыкаў азам мужчынскай справы: прыбіць цвік, адрамантаваць кран, прымацаваць паліцу, нават зрабіць шпакоўню — усяму гэтому тут можна навучыцца. Для дзяўчынак праводзяцца заняткі па рукадзеллі, кулінарыі, яны вучацца шыць, сервіраваць стол, падтрымліваць у чысціні і парадку аздзенне, бялізну, наводзіць чысціню ў пакоі. Гэта найважнейшыя навывыкі, што спатрэбяцца ў жыцці кожнаму.

А яшчэ вось-вось адчыніць дзверы сямейнае кафэ «Наша шчасце». Праект ажыццяўляецца сацыяльным дапамогам разам са святарскай сям'ёй і накіраваны на выхаванне вучняў. Менавіта ў дамашняй абстаноўцы за кубкам чаю дарослыя

будуць размаўляць з дзецьмі на тэмы маралі, паводзін чалавека ў розных сітуацыях, стаўлення да бацькоў, сваякоў, знаёмых, навакольных. Для пакоя кафэ ўжо падабралі адмысловую мэблю, нават імітацыю каміна зрабілі — усё для таго, каб дзеці адчувалі сябе камфортна і маглі выказаць свае думкі. «Мы ставім задачу адагрэць душы, запаліць у іх іскрынку дабрывы, спагады, якую, верым, яны павязуць ад нас у сем'і, вучэбныя калектывы», — кажа дырэктар установы.

Санаторная школа знаходзіцца на тэрыторыі былой панскай сядзібы. Акрамя таго, што мясціна тут надзвычай маляўнічая, здаровае паветра спрыяе умацаванню імунітэту дзяцей. А для таго каб школьная тэрыторыя мела прывабны выгляд, пастаянна праводзіцца работа па добраўпарадкаванні.

Старшыня гарвыканкама Аляксандр Рагальчук заўважае:

— Гарадскія суботнікі па добраўпарадкаванні нярэдка пачынаем з тэрыторыі санаторнай школы, калі трэба, дапамагаем з тэхнікай, з рабочай сілай. Дзіцячая ўстанова — асаблівы аб'ект для нашага горада, таму мясцовая ўлада аказвае ёй усялякую дапамогу. Гарвыканкам ужо некалькі гадоў знаходзіць спонсараў для розных школьных праектаў. Толькі за апошні час ААТ «Аграпрадукт», ДРБУ-137, іншыя арганізацыі дапамаглі з пакупкай музычнага комплексу, з зарплатай мэблі, набылі гульнявыя комплексы.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

**МЯСЦОВАЕ  
САМАКІРАВАННЕ**

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар  
КАРЛЮКЕВІЧ АЛЯКСАНДР МІКАЛАЕВІЧ.

Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

[www.zviazda.by](http://www.zviazda.by)

e-mail: [info@zviazda.by](mailto:info@zviazda.by)

(для зваротаў):  
[zvarot@zviazda.by](mailto:zvarot@zviazda.by)

**АДРАС РЭДАКЦЫІ:**

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: [info@zviazda.by](mailto:info@zviazda.by)

Газета адрукана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 14.804. Нумар падпісані ў 19.30  
24 чэрвеня 2021 года.



## СЛОВЫ ДЛЯ ПРАЎДЫ

...У тую вельмі-вельмі даўною ня-дзелю наш клуб гудзеў як вулей. Моладзь, вядома ж, цікавілі танцы, а васьць стальня цёткі ды дзядзькі чакалі суда. На ім, калі верыць папярэдняй аб'яве, павінен быў разглядацца канфлікт, які ўзнік паміж удавой калгасніцай Мар'яй і брыгадзірам Антосем.

Калі па парадку, то справа выглядала так: па дарозе з работы Мар'я назграбала ў дзяржукі ржышча — хацела падцягнуць сваіх парасят. Аднак на сцежку насустрач ёй выпаўз п'яны брыгадзір. (Цвярозы ён, казалі, не заўважыў бы ні Мар'янай дзяржукі, ні яе самоў, бо не павітаўся б.) А васьць пад градусам ён заўважыў любіў павыступаць, паказаць, хто ў гэтай вёсцы начальнік. І таму спыніў жанчыну, стаў казаць, што накрала жыта. Мар'я ношу з плячэй і яму пад нос. «На, — кажа, — збліжы глядзі. Можна, убачыш, што гэта, калі вочы разуеш... А то гарэлкай заліў!»

Слова за слова, карацей — пачалася сварка. А ў яе, як вядома, дрэнны канец. Мар'я з той злосці ды крыўды шмат тут сказала брыгадзіру, ён таксама не маўчаў, а ўрэшце дык нават штурхнуў жанчыну.

Пастухі, якія гналі з пашы кароў, нешта чулі і бачылі. Значыць, ёсць сведкі: можна несці заяву ў суд.

...Ён, раённы, гэту справу разглядаць не стаў — «спусціў» уніз — на таварыскі.

Вось на яго і сышліся людзі ў клуб. Там на сцэне пад чырвоным сукном паставілі доўгі стол. За яго пасадзілі старшыню суда (ён жа — старшыня сельсавета), сакратара, чатырох народных засядацеляў. Перад імі два крэслы па баках занялі Мар'я і Антос. За іх спінамі размесціліся сведкі — яны ж калгасныя пастухі. Пачаўся «працэс».

Напачатку старшыня коротка патлумачыў сутнасць канфлікту, даў слова абодвум бакам і, вядома ж, сведкам.

Тыя, бедныя, звіваліся, як вулкі на пательню. Бо, з аднаго боку, вінаваты брыгадзір: ні за што прачыналіся, аблаў і паважанаю жанчыну, штурхнуў... А з іншага — у вёсцы ён якое-нікакое начальства: з ім сварыцца — што супраць ветру пльываць...

Вось і гарадзілі пастухі, што канфлікт бачылі здалёк... Ці нават не бачылі, бо ўжо цягнула ды і зрок у абодвух дрэнны.

Урэшце «слуханні» завяршыліся, старшыня зачытаў рашэнне суда: за знявагу ў адносінах да калгасніцы Мар'і і дапушчанае рукапрыкладства аштрафаваць брыгадзіра на... пяць рублёў.

Мар'я тут жа: — Чаму так мала?! Людцы добрыя, што ж гэта за пакарэнне такое плёвае? Замест адказу ў клубе павісла цішыня.

— І што ж гэта за суд такі?! Ды грош яму цена, калі такі задрываны, — гнула сваё калгасніца, аж пакуль з месца не ўстаў старшыня — да таго ж з прысудам:

— За абразу нашага таварыскага суда і некультурна паводзіны грамадзянка Мар'я таксама абкладаецца штрафам у памеры пяць рублёў.

— Як? Ды што ж гэта робіцца? — зноў загаварыла жанчына. — Мне — пяць рублёў... За некультурнасць... А дзе ж мне было культуры набрацца? І калі? Муж на фронце загінуў, дома чацвёрда дзцей. Я за работай свету не бачу... Скуль мне ведаць, што казаць тут, што не?..

— О-о, дзядзька Мацей, — узрадавалася Мар'я, убачыўшы мужчыну паблізу. — Ты ў нас газетчы вылісваеш, радыё слухаеш, дык падкажы, якім культурным словам замяніць маё некультурнае і пры гэтым праўду сказаць?

Дзядзька ўстаў, пачухаў патыліцу, трохі падумаў і... сеў.

— Ты што — ніводнага не ведаеш?! — здзівілася Мар'я.

— Ведаю. Шмат... Але не скажу, бо яшчэ і мяне аштрафуе.

— Што — пяцёркі шкада? На праўду? — засмяялася людзі ў зале... А мы, маладыя, увогуле як не парвалі жываць! Старшыня паспрабаваў быў навесці парадак — доўга стукаў алуокам па графіне. А потым махнуў рукою і разам са «світай» рушыў са сцэны.

**Ніна Цандрашонак, г. Петрыкаў.**

## Я — ПРА АБРАЗЫ, А МНЕ — ПРА ГАРБУЗЫ...

Час ляціць, чым далей, тым хутчэй! Але ж, дзядзькаваць богу, старэчэна нямогласць пакуль не даймае: спраў — поўныя рукі. Зранку ў іх «запрагаешся» — і пацягнуў. А мабільнік часам дома ляжыць. Толькі ў абед зірнеш, хто званіў. Адкуль і гэта гісторыя.

...Не сакрэт, што сёння метал у цене. Хто шукае яго, хто збірае — жале-за на прыёмны пункт, можна сказаць, ракою цяча!

А я чамусьці на беразе... Пастаў «там», падумаў і вырашыў, што хопіць «таптацца па грашак». Справа ў тым, што гадоў з дваццаць назад я прыступіў ў склепе зрабіў са старых батарэй. Прыкінуў вагу адной, памножыў на колькасць... Ды рублёў на трыста «пацягнуць», а то, можа, і больш! Значыць, варта рукі прыкладзіць?

За мною справа не стала: гадзіны не прайшло — падняў наверх чыгунныя батарэй, назаўтра крыву абмыў, пачысціў ад пяску — завёз на прыёмны пункт. Праўда, пачуў там, што грошы аддадуць не адразу — тыдні праз два.

Ну, што рабіць — праз два, дык праз два...

Яны непрыкметна брыгадзір — у справах, у клопатах. На пачатку чэрвеня я па ранацах ездзіў дровы пльываць у адрэдаванай дзялянцы.

Але ж нежк вярнуўся з лесу і дай, думаю, пазваню той прыёмшчыцы, спытаю, можа, доўг аддасць?

Жанчына, па голасе пачуў, была не ў настроі. Сказала, што няма чаго спаць амаль да абеду: трэба прыязджаць а дзевяці раніцы, а ў дзевяць — адзінаццаць грошы ўсё ўжо раздзідзены.

Далейшая размова сэнсу не мела. Таму я вырашыў адправіць SMS: маўляў, прыеду заўтра, на матацыкле, у адзінаццаць, бо не юнак ужо, каб імчаць у дзевяць...

Хутка чытаю адказ: «Канспіратар, аднак...»

Гляджу, з чыйго тэлефона адпраўляе (апошня лічбы): мусіца, думаю, дачка не дазванілася? Пішу, што сапраўды «хаваюся» ў лесе — пілю дровы. «А я ў адзінаццаць — на рабоце, а чытаю ў адказ. — Так што будзеш касіць адзін...»

Што касіць? Чаму касіць? Толькі тут да мяне даходзіць: паведамляе пра гэта не дачка, а прыёмшчыца...

Яна таксама, відаць, нешта сцяміла, бо на трасяныцы выдала, што «мне прыходзіць SMS», і мая радасць да нябес: я пра касьбу, а ён пра дровы... Відаць, міленак нездаровы?

Факт, што, калі прыехаў атрымаць грошы, мы насмяяліся ўдосталь, бо прыёмшчыца, як аказалася, на той жа дзень дамаўлялася са знаёмым матацыклістам, каб касіць ёй участак...

Адкуль выснова: пачуўшы званок альбо атрымаўшы паведамленне, глядзець трэба не на апошня лічбы нумара тэлефона, а на ўсе.

**Аляксандр Матошка, Расонскі раён.**

**P. S.** Што да сходаў у склеп, то я зрабіў іх са старога слупа. «Распльываць» яго на прыступкі патрэбнай даўжыні праблемай для мяне не стала.

## «НЕВЯЛІЧКІ МУЖЫК, ДЫ ЗАТУПЛЕ МАЁ...»

Пятнаццаць гадоў таму мы будавалі новую кватэру. Ну, вядома ж, не столькі самі — асноўныя работы вялі будаўнікі: узводзілі сцены, ставілі перагародкі, вокны... А васьць далей была ўжо наша чарга. Па выхадных, як правіла, мы ездзілі ва Уручча на будаўнічы рынак, выбіралі тую ж шпаклёўку, літкі, паркет, шпалеры, клей, гіпсакартон, плінтусы... Усё для таго званана адстройвання, пасля якога трэ было купляць мэблю для новай кухні, лустры, дзверы, абсталяванне для ванны...

Не ведаю, як цяпер, а тады прадаўцоў на рынку было хоць адбаўляй, розных матэрыялаў — таксама: як той казаў, любі капрывы за вашы грошы!

(Дарчы, яшчэ маючы іх, на пачатку ўсіх пакупак, мы прывідвалі, што падлогу добра было б зрабіць з паркетнай дошкі... Ну вельмі прыгожа! Майстар, якога так раілі на гэты від работ, наша рашэнне не зганіў, проста сказаў, што ён бы не пераплачваў, і параў даўшы прыгожы паркет... «Колт пытаньня» не мог не ўразіць! І цяпер, добрым словам успамінаючы майстра і яго крываўную фразу, мы з задавальненнем ходзім па паркетце.)

...Аднак у той раз мы выбіралі не яго, а вану — саму пасудзіну: хадзілі з адной крамкі ў другую, прыцэньваліся, меркавалі і так, і гэтак.

Тое ж самае «паралельна з намі» рабіла яшчэ адна цікавая сямейная пара: мужчынка быў невысочанчэй, «круленькі», ёмікі (пра такіх часам кажуць «мацак») і, як выглядала, досыць даведчаны, бо нежк сходу бачыў, дзе варта спыняцца, дзе — не... А васьць жонка яго — ажрас наадварот: тая да ўсяго прыглядалася, любавалася, слухала гандляроў і па дабрыні душэўнай, здаецца, ну ўсё ў іх куваліся!

Прадаўцы між тым былі ўсякія: адзін прыгажунчык убачыў тую мацаку і, падобна, хацеў падкашыць:

— Што, пакаці-гарошак, ванну шукаеш на метр пяцьдзесят? — з'явіліцаў ён, падміргнуўшы сваёй маладой напарніцы. — Дык, можа, дапамагчы?

Пакупнік гэты «клопат» нежк не заўважыў — прапушчыў міма вушэй (у яго ажрас зазануў мабільнік). Жонка ж — наадварот — прыняла ўсё за чыстую манету.

— Дзякуй вам! — сказала гандляроў. — Але ж нам вліяка ванна патрэбна. Свой дом у нас — амаль дабудаваны. У цокальным паверсе — майстэрня, лазня, ванны пакой. Плошча — амаль пятнаццаць метраў — акно там, душ-кабіна, пральная машына... Маленькую ванну туды не паставіш, праўда?

Жанчына пытала пра гэта ў гандляра, але той чамусьці маўчаў. Маўчала і яго напарніца, якая, магчыма, у гэты васьць момант зразумела, што муж і жонка — гэта не столькі рост і шырыня плячэй, не столькі прыгожанькая ўсмешка і твар, а нешта іншае...

Мне ж у тую хвіліну ўспомніліся бабуліны прыпеўкі:

*Невялічкі мужык,  
Ды затупле маё:  
Завалюся за яго —  
Не баюся нікаго!*

З яе ж «рэпертуару» і васьць гэта, кароткае:

*Не бяды, што худы,  
Абы ішоў хоць куды!  
І пастаў абы-дзе,  
Дык ніхто не ўкрадзе!*  
Зрэшты, па сённяшнім часе гэта ўжо не факт, бо «хоць які цяпеляк, ды ўдваіх ляпей!»

Так людзі кажуць. А з імі не паспрачаешся.

**Ірына Сакун, г. Марінёў. Рубрыку вядзе Валянціна ДОУНАР.**

## Неасабісты суб'ектыў

## ЦЯЖКАСЦІ ПЕРАКЛАДУ



### Калі прыгожыя словы

### становяцца нічога не вартымі

На гэтым тыдні пра што думаць і пісаць, як не пра вайну? У канцы чэрвеня, мне здаецца, кожны нармальны чалавек на гэтай зямлі пра яе калі не думае, дык хоць бы ўспамінае. Генная памяць — ад яе нікуды не ўцячэш. Гэта яна людзям, якія нарадзіліся праз трыццаць гадоў пасля Перамогі, душнымі чэрвеньскімі начамі прыносіць сны пра гібель у жытнёвым полі ад фашысцкай кулі. Гэта яна спрацоўвала праз шэсцьдзесят гадоў пасля Перамогі, калі, згледзеўшы ў небе ваенныя самалёты, якія ўпершыню ляцелі ў Мінск на рэпетыцыю парада, бабулі ў прыстальнічых вёсках хапалі ўнукаў і хаваліся ў скляпах. Гэта яна сёння, праз восемдзесят гадоў пасля пачатку той страшнай вайны, стаіць слязьмі ў вачах і камьяком у горле, калі глядзіш кадры хронікі ці слухаш ішыню Брэсцкай крэпасці або Хатыні. Разумееш: гэта — твая асабістая, твайго народа, бяда. А апошнім часам разумееш яшчэ адно: яна больш нічья. Толькі наша. Тое б і які прыгожыя словы б ні гаварыў, якія б прабачанні ні прыносіў.

Дык васьць, аб прабачэннях. Пэўна, чулі ці чыталі, што ўнапярэдні ўгодку нападениям Германіі на Савецкі Саюз прэзідэнт ФРГ Франк-Вальтэр Штайнмаер наведваў герман-расійскі музей «Берлін-Карлсхорст» і выступіў там з прамовай. (Трапіла гэта ў навіны больш з-за скандалу, які з нагоды справаўваў учыніць украінскі бок, але размова тут не пра тое.) Размова аб самой прамовай пана Штайнмаера. Яе пасольства ФРГ у нашай краіне разаслала па рэдакцыях СМІ, прычым у трох варыянтах — на мове арыгінала, на рускай і на беларускай.

Прамова, несумненна, задумвалася прынамсі як працягла. І шмат што ў ёй сапраўды з прэтэнзіямі на шчырасць. І пісале яе людзі не дурныя ды, па ўсім відаць, дасведчаныя. «Тое, што пачалося 22 чэрвеня 1941 года, было эскаляцыяй нявысіці і гвалту, радыкалізацыяй вайны аж да вар'яцтва і татальнага знішчэння. З першага дня паход нямецкіх войскаў праходзіў пад знакам нявысіці, вар'яцтва расавай ідэалогіі ў адносінах да славянскіх і азіяцкіх народаў Савецкага Саюза»... У прамоўе шмат падобных пасыпаньняў галавы полапам, прычым за аснову яе ўзята больш за ўсё нашай, беларускай, фактуры. «Хто ў Германіі ведае Малы Трасцянец пад Мінскам, дзе з 1942 да 1944 года было забіта не менш за 60 тысяч чалавек? Альбо вёсачку Хатынь, якую летам 1943 зраўнавалі з зямлёй і забілі ўсіх яе жыхароў — палова з іх былі дзеці?» — пранікліва задаваў пытанне сваёй нацыі прамоўца.

МНЕ асабіста хопіла дзвюх гэтых фраз, каб не паверыць у шчырасць усяго астатняга. Бо ў Трасцяньці загінулі не 60 тысяч чалавек, а паводле афіцыйных звестак, 206 з паловай тысяч. (Даследчыкі, абабраўчыся на документы 1944 года, называюць лічбу нашам большую — 546 тысяч.) Адчуваецца розніца? Прэзідэнт ФРГ не мог пра гэта не ведаць, ён жа быў тут на адркрыці мемарыяла ў 2018-м. «60 тысяч» вымавіць прасцей, чым «206»? Несумненна. Асабіла калі размова ідзе аб колькасці жыхароў, аб жыўных людзях, загубленых тваімі суайчыннікамі. Як прасцей, напэўна, сказаць пра Хатынь «зраўнавалі з зямлёй» замест «спалілі разам з жыхарамі».

І якая рэзніца пра амаль восемдзесят гадоў — ранній вясной гэта было ці летам? Спэдар Прэзідэнт, як, дарчы, ніводны нямецкі лідар за ўсю гісторыю існавання мемарыяла, так да Хатыні і не даеў. Не хадзіў у звонкай цішыні сярэд комінаў, не ўяўляў, як загінулі людзей на смерць па рылхым сакавіцкім снезе, як летам на шодра ўгнонай полапам выгараляў зямлі пачалі прабівацца парасткі травы... І нават пра «забілі ўсіх яе жыхароў» казаць было прасцей — бо так жа хочацца верыць, што няма сведак таму злачынству. А яны ж — шэсць чалавек — жылілі. Дзеля таго, каб расказаць усім пра жыхароў і Няскораны чалавек у Хатыні — гэта Юсіф Камінскі, хатынскі каваль, які выжыў у тым пекле, і пражыў яшчэ доўгае жыццё, каб мы ведалі і памяталі. Але пра гэта тым, хто вінаваты, лягчы маўчаць, чым гаварыць.

Я спецыяльна ўзяла нямецкі тэкст таго выступлення і дэталёва, абклаўчышы слоўнікамі, пераправерыла: а раптам проста дапушчаны памылкі пры перакладзе. Не, усё правільна. І лічбы, і «лета», і «зраўнавалі з зямлёй», і «забілі ўсіх»... Сапраўды, найна было думаць, што прадставіні самі, напэўна, педантычнай нацыі памыліліся. Чаму ж яны памыліліся ў фактах, прычым так назграбана і нават здэкліва, рыхтуючы гэтую прамову, — васьць у чым пытанне.

ХТОСЬЦІ, пэўна, скажа: навошта чапляцца да дэталёў. З дэталёў усё пачынаецца, шануючы. Заўтра тэзісы з названай прамоўвы ўводзіць у падручнік гісторыі. І праз дваццаць гадоў у Германіі будуць ведаць, што нейкую там Хатынь зраўнавалі бульдозерам улётку 1943-га. Забітыя жыхары увогуле могуць прапасці з тэксту, а яшчэ дададуць, што зрабілі тое з мэтай прафілактыкі, бо міралоўным салдатам вермахта не давалі спакайна жыць мясцовыя бандыты, якія называлі сябе партызанамі... З маленькіх дэталёў, як сведчыць гісторыя, пачынаецца вялікая хлусня.

Нашы памяць і боль ад той вайны патрэбныя толькі нам. І зразумелыя толькі нам. Бо, калі ў канцы сакавіка ў веснавым блакіце пачынаюць нясмела спаваць першыя жаўрукі, толькі мы ўспамінаем пра дзядзю Хатыні, які бачылі тое самае, ідучы на пакутніцкую смерць.

**Алена ЛЯЎКОВІЧ.**



Радзімазнаўства. Адрасы пісьменства

# У НЯСВІЖЫ

## Гуманіст, філосаф, асветнік

А яшчэ гісторык, публіцыст, актыўны дзеяч рэфармацыйнага руху ў Вялікім Княстве Літоўскім — Сымон Будны нарадзіўся 13 студзеня 1593 года на Беластоцчыне. Ён атрымаў выдатную адукацыю. У чатырнаццаць гадоў паступіў на факультэт свабодных мастацтваў у Кракаўскі ўніверсітэт, дзе правучыўся каля дзесяці гадоў. Мяркуюцца таксама, што ён закончыў тэалагічны факультэт Базельскага ўніверсітэта.

Жыццё і дзейнасць Сымона Буднага непарыўна звязаны з Нясвіжчынай. На пачатку 1560-х гадоў разам з нясвіжскім старастам Мацвеем Кавячынскім і кальвінісцкім прапаведнікам Лаўрэнам Крышкоўскім ён заснаваў друкарню, пры якой выраблялася папера. Фінансавана яго падтрымалі магнаты Астафей Валовіч і Мікалай Радзівіл Чорны. У 1562 годзе Сымон Будны выдаў першую на тэрыторыі Беларусі кнігу, якая называлася «Катэхізіс» на старабеларускай мове і была напісана

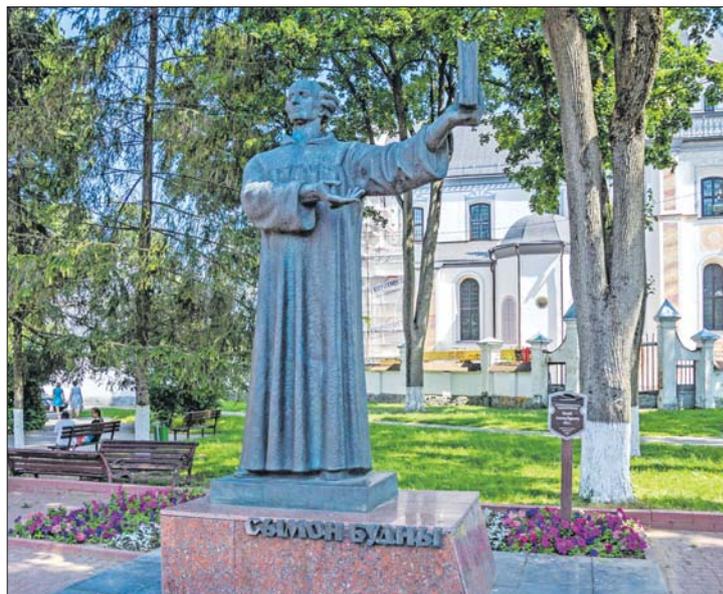
ў форме пытанняў і адказаў, дзе выклаў свае рэлігійна-філосафскія, палітычныя і педагагічныя ідэі. Яна змясціла пратэстанцкае веравучэнне.

Кніга перавыдавалася два разы — у 1628 годзе ў Стэкгольме і ў 2005-м у Мінску. У Нясвіжы Будны таксама выдаў кнігу «Пра апраўданне грэшнага чалавека перад Богам». Да нашых дзён яна не дайшла.

Памёр Сымон Будны ў беларускім мястэчку Вішнева ў 1593 годзе.

У 1982 годзе ў Нясвіжы ўстаноўлены помнік Сымону Буднаму ў скверы на вуліцы Міцкевіча побач з касцёлам Божга Цела і плябані. Яго аўтары — скульптар Святлана Гарбунова, архітэктар Юрый Казакоў. Помнік уяўляе сабой бронзавую фігуру вышыняй 2,85 метра на гранітным пастаменце. У руцэ — паднятая кніга з эмблемамі сонца — сімвал святлы і ведаў.

Выява помніка змешчана на паштовай марцы Рэспублікі Беларусь «400 гадоў з дня смерці Сымона Буднага», выпушчанай 29 снежня 1993 года.



## ПАВУЧЫЦЦА ГІСТОРЫІ

Дзесяцігоддзі аб мінулым продкаў, іх быццё, захапленніх можна было на фестывалі «Радзівіліяда», прысвечаным культуры, вайсковым традыцыям і музыцы XVI—XVIII стагоддзяў. Фестываль упершыню прайшоў у Нясвіжы ў двары палацавага ансамбля Радзівілаў.

Гэтае мерапрыемства сабрала не толькі жыхароў горада і раёна, але і гасцей з іншых раёнаў і абласцей Беларусі. Тут кожны змог знайсці занятак па душы: атрымаць асалоду ад выступленняў народнага ансамбля старадаўняй музыкі «Контрданс», тэатра старадаўняй культуры «Яварына», гусяра Алеся Чумакова.

Усе ахвотныя маглі павучыцца даўнішнім танцам, гістарычнаму фехтаванню падчас майстар-класаў, паглядзець на паказальныя паядыкі, на дэманстрацыю тактыкі бою і маневры атрадаў. Працаваў тут і стылізаваны рынак рамеснікаў. Можна было не толькі паназіраць за работай майстроў, але і набыць унікальную рэч ручной работы, упрыгожанні, сувеніры, пярсцёнкі, брошкі. Наведвальнікам таксама прапанавалі розныя зёлкі і травы, дзяліліся сакрэтамі іх збору і нарыхтоўкі.

Кульмінацыяй свята стала тэатралізаванае прадстаўленне — рэканструкцыя бою, якую прадэманстравалі ўдзельнікі клуба «Рэгімент Януша Радзівіла». Дзеці і дарослыя змаглі азнаёміцца з тагачаснай ваеннай амуніцыяй войска, маршамі, традыцыямі, баявымі прыёмамі.

Закончыўся фестываль вогненным шоу. Але рынак рамеснікаў прадоўжыў работу і на наступны дзень.

### ШТО КАЖУЦЬ НАВЕДВАЛЬНІКІ:

#### Святлана ЛАЗАРАВА:

«Прыехалі спецыяльна на фестываль з Брэсцкай вобласці ўсёй сям'ёй. Я проста ўражана гэтым прадстаўленнем. Такага яшчэ не бачыла. Але больш за ўсё задаволенна, што ўзяла з сабой дзяцей: няхай ведаюць нашу гісторыю, як жылі, як бавілі час нашы продкі, якіх традыцый прытрымліваліся. Па дарозе дадому мае сын і дачушка пабаяццалі, што менш будуць сядзець за камп'ютарам, а больш увагі ўдзяляць гістарычнаму мінуламу Беларусі, знаёмству са знакамітымі родамі, якія шмат зрабілі для культуры, гісторыі нашага краю».

#### Аля КАЗЛОВІЧ:

«Атрымала ад імпрэзы вялікае задавальненне. Сапраўды, у нас багатая гісторыя, традыцыі, культура. Лічу, што нашы дзеці мала ведаюць пра гэта. Хацелася б, каб у школе ўдзялялі больш увагі вывучэнню гісторыі роднага краю. Як кажучь, без мінулага няма будучыні».

## Голасам свайго пакалення

Невыпадкова Нясвіжская цэнтральная раённая бібліятэка вось ужо шэсць гадоў носіць імя Паўла Пранузы. Павел Кузьміч Прануза — беларускі паэт, ганаровы грамадзянін, ветэран Вялікай Айчыннай вайны, унёс значны ўклад у літаратурную спадчыну Беларусі. У бібліятэцы ў яго гонар ладзіцца шмат мерапрыемстваў. У прыватнасці, фестываль «Голасам свайго пакалення», які сёлета адбыўся пяць раз.



— Гасцямі яго сталі сябра Паўла Кузьміча, ганаровы член Саюза пісьменнікаў Беларусі, грамадскі дзеяч Уладзімір Ліпскі, член Саюза пісьменнікаў Беларусі Ірына Карнаухава, намеснік галоўнага рэдактара раёнай газеты «Нясвіжскія навіны» Соф'я Любенца, сябра раённага літаратурна-музычнага аб'яднання «Валожкі» Раіса Хвір, — падзялілася са «Звездай» загадчык аддзела абслугоўвання і інфармацыйна-бібліятэкі Аксана РЫЖЫКАВА. — Мерапрыемствы ладзіліся на некалькіх пляцоўках адначасова амаль да вечара. Літаратурная гасцёўня «Мая зямля — жыцця майго калыска» пазнаёміла з жыццём і творчасцю паэта. Прысутныя мелі магчымасць паразважаць над тым, якім ён быў. Настаўнік, паэт, франтавік і проста Чалавек з вялікай літары... Пад-

удзельнічалі школьнікі горада і раёна. Яны дэкламавалі на памяць любімы вершаваны твор паэта на беларускай мове.

— На фестывалі адбыліся і творчыя сустрэчы. Падчас пазнаўчай гадзіны «Паззі жывае сіла» сябры раённага літаратурна-музычнага аб'яднання «Валожкі» і наведвальнікі клуба «Залаты ўрост» Нясвіжскага раённага тэатрыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва мелі магчымасць дакрануцца да творчасці сябра Беларускага саюза музычных дзеячаў, сябра Саюза пісьменнікаў Саюзнай дзяржавы Ірыны Карнаухавой. Ірына Александрэўна пазнаёміла са сваімі творами з апошніх паэтычных зборнікаў. Дзмітрый Лібар, Алена Шаблоўская і Уладзімір Жылко прачыталі свае вершы, — працягвае суразмоўніца. — Маленячкі наведвальнікі бібліятэкі сустрэліся з Уладзімірам Ліпскім, лаўрэатам Дзяржаўнай прэміі Беларусі, галоўным рэдактарам часопіса «Вясёлка», кіраўніком Беларускага дзіцячага фонду, які завітаў на мерапрыемства «Найлепшыя кнігі адкрыты нам старонкі» разам з аўтаркай Анастасіяй Радзівіч, якая на суд юных чытачоў прадставіла сваю кнігу «Скарбы Нясвіжскага замка». Адбылася і творчая сустрэча з Дзмітрыем Кашаварам, аўтарам кнігі «99 незанятых месц Беларусі».

На працягу красавіка ў фае бібліятэкі дзейнічала ілюстрацыйна-дакументальная выстава «Голасам свайго пакалення». Тут можна было убачыць экспанаты, якія сам Паўлюк Прануза падарыў устаноўе: рукапісы, кнігі з аўтаграфамі паэтаў, з якімі ён сябраваў, асабістыя рэчы. Многія кнігі падпісаны аўтарам. Пры жыцці Прануза цесна супрацоўнічаў з Дзяржаўным музеем гісторыі беларускай літаратуры, у фонд якога перадаў частку сваіх

рукапісаў, фотаздымкаў, кніг. Яшчэ частку пасля яго смерці дочка перадала ў Нясвіжскі гісторыка-краязнаўчы музей. Афармляючы да свята кніжную экспазіцыю, частку экспанатаў бралі і з гэтых музеяў. Непасрэдна Нясвіжскі гісторыка-краязнаўчы музей прадставіў ганаровыя граматы паэта, членскія білеты, фотаздымкі, асабістыя рэчы.

— З мэтай звязаць месцы горада ў адзіную гістарычную прастору, звязаную з біяграфіяй Паўла Кузьміча Пранузы, Нясвіжская цэнтральная раённая бібліятэка распрацавала медыяпадарожжа «Пранузаўскі Нясвіж». На карце горада адзначаны тыя месцы, якія ён часта наведваў, якія любіў, — кажа Аксана Рыжыкава. — Больш дэталева кожны зможа пазнаёміцца з гэтай работай на афіцыйным сайце бібліятэкі. Будзем рады, калі гэтае віртуальнае падарожжа зацікавіць і стане карысным. Акрамя таго, на сайце распаўядаецца пра фестывалі «Голасам свайго пакалення», якія праходзілі ў мінулыя гады.

Амаль 90 гадоў адвёў лёс Паўлюку Пранузу. Кроцькі ён смела. Яго нішто не прымусіла стаць іншым. Салдатам, абаленным агнём баёў, на дах рэйхстага ўзшыў Паэт. У суровых выпрабаваннях, на нялёгкіх дарогах жыцця сталела яго муза. У свой апошні, 85-гадовы юбілей, даючы інтэрв'ю адной з беларускіх газет, Павел Кузьміч усім параіў: «Трэба вучыцца валодаць сабой. Цяжкасцяў не трэба баяцца. Яны былі заўсёды: і да вайны, і ў першыя пасляваенныя гады, і пазней — паверце ўжо мне. Самае галоўнае — духоўна жыць, быць сур'ёзным, добраазычлівым, працавітым чалавекам. І тады будзе лепш праглядвацца заўтрашні дзень».

Што ж... Будзем вучыцца, паважаны Павел Кузьміч!



# ЯК У ПАРЫЖЫ

## Дваццаць пяць гадоў сяброўства



### Кватэра-музей Міхася Сяўрука

На ціхай зялёнай вулачцы Садовай у Нясвіжы прытуліўся драўляны дом, у якім з 1939 года да канца жыцця жыў і працаваў знакаміты беларускі мастак Міхась Сяўрук (Міхал Канстанцінавіч Сяўрук). У 1966 годзе тут была адкрыта кватэра-музей мастака. У 2012-м плошчу кватэры пашырылі і стварылі новую экспазіцыю. У калекцыю ўвайшлі жывапісныя работы майстра, графіка, гравюры на дрэве, медзі, ліноліуме, асабістыя рэчы мастака, якія перадала музею яго жонка Раіса Сямёнаўна і яго сябры.

Сярод яго работ — тэматычныя кампазіцыі «На ўборцы буракоў», «Жніво», «Новы дом» і іншыя.

Акрамя таго, Сяўрук ілюстравалі вокладкі кніг. Напрыклад, зборнікі паэзіі Максіма Танка «На этапах», Рыгора Шырмы «Наша песня». Разам з Язэпам Драздовічам, Пятром Сергеевічам і Язэпам Гарыдам займаўся ілюстраваннем заходнебеларускіх друкаваных выданняў.

Памер Міхась Сяўрук 14 сакавіка 1979-га ва ўзросце 74 гадоў. Пахаваны ў Нясвіжы. Яго карціны і графічныя работы знаходзяцца ў Беларусі, Польшчы, Літве. Да 100-годдзя з дня нараджэння мастака ў 2005 годзе ў Беларусі выпушчана паштовае марка з выявай яго карціны «Жніво».

Створаная экспазіцыя ўяўляе сабой разнажанравы паказ двух перыядаў творчасці мастака — віленскі (1927—1939) і нясвіжскі (1939—1979).

Нарадзіўся Міхась Сяўрук у Снове 27 лютага 1905 года. Сын чыгуначнага служачага. Да 1927 года вучыўся ў Нясвіжскай гімназіі. У 1932-м скончыў факультэт выяўленчага мастацтва Віленскага ўніверсітэта. Першыя рабо-

ты маладога таленавітага творцы дэманстраваліся на выставках 1937—1938 гадоў у Варшаве. Тагачасная галерэя вобразаў, створаная ім, дакладна перадае атмасферу часу, адносіны да навакольнага свету, ідэалы прыгажосці. Больш познія работы адзначаюцца народнасцю вобразаў. У Нясвіжы ў асноўным працаваў у галіне жанравай карціны і пейзажа.

## Памяці паэтаў

У Нясвіжы прайшла гадзіна памяці паэтаў раёна Івана Гурбана, Міхася Сазончыка, Уладзіміра Богдана, Мікалая Бялевіча, Вітала Барадзіна. Пра іх гаварылі родныя, сябры раённага літаратурна-музычнага аб'яднання «Валожкі», удзельнікі ансамбля песні «Элегія», пад кіраўніцтвам Тамары Прыгун, хору ветэранаў «Аптымісты» (кіраўнік Ірына Латушка). У выкананні ўдзельнікаў ансамбля «Элегія» і хору «Аптымісты» гучалі лірычныя песні.

Прысутныя згадалі жыццёвы і творчы шлях сваёй землякаў.

— Іван Гурбан пражыў доўгае і няпростое жыццё, — расказала кіраўнік раённага літаратурна-музычнага аб'яднання «Валожкі» Валяніна ШЧАРБАКОВА. — Яго сталасць выпала на той час, калі атэісты разбуралі храмы, рушылі людскія лёсы. У шасцідзясятых гады ён узначальваў Юшавіцкі сельскі Савет. І калі адзін з начальніцкай загадаў яму залезці на дах Юшавіцкай царквы і зрэзаць крыж, то ён адмовіўся і быў зняты са сваёй пасады. У 72 гады Іван Яфімавіч стаў членам Саюза пісьменнікаў Беларусі. Пры жыцці выдаў кніжку для дзяцей «Чубачынікі будзільнік». Пасля смерці выйшла ў свет яго кніга «Паэт».

Вельмі цёпла і пранікліва расказала пра свайго бацьку Міхася Сазончыка яго дачка Ніна Няхай. Міхась Яфрэмавіч родам з Гарадзеі, паэт, член Саюза пісьменнікаў Беларусі.

Яго яру належаць зборнікі «Пад родным небам», «Люблю», «Крыніца», «Выпрабаванне часам», «Роздум», а таксама зборнікі для дзяцей «Верабіная дача», «Навагодні светлячок», «Сонца мяецца».

Удзельнікі мерапрыемства падтрымалі ініцыятыву назваць бібліятэку ў Гарадзеі імем Міхася Сазончыка.

У 2007 годзе сябар раённага літаратурна-музычнага аб'яднання «Валожкі» Уладзімір Богдан выпусціў сваю першую кнігу «Нясвіжскі край». У 2010-м — другую — «Роднымі сцежкамі», праз год выйшла ў свет кніга для дзяцей «Міласэрнасць». Пасля яго смерці — зборнік паэзіі і прозы «Бацькоўскі парог». Усе кнігі, акрамя першай і апошняй, падрыхтавалі да друку супрацоўніцы раённай цэнтральнай бібліятэкі Таццяна Байкаш і Валяніна Шчарбакова.

Галоўны ўрач санаторыя Мікалай Бялевіч таксама пісаў вершы. Мікалай Сцяпанавіч аўтар некалькіх кніг. Цудоўную кнігу паэзіі «Спадчына» пакінуў пасля сябе і нясвіжскі паэт Віталь Барадзін. На жаль, яе не пабачыў: пашоў з жыцця.

Сустрэча «Памяці паэтаў» адбылася напярэдадні Тройцкай памінальнай суботы, хоць першапачаткова планавалася на лістапад.

— І гэта таксама невывадкова, — лічыць Валяніна Шчарбакова. — Спадзяёмся, што не толькі мы, але і Бог памянуў на нябёсах душы нашых паэтаў Івана, Мікаіла, Уладзіміра, Мікалая і Вітала.

Кожны год у маі на тры дні старажытны Нясвіж ператвараецца ў адну вялікую сцэнічную пляцоўку падчас свята мастацтваў «Музы Нясвіжа». Шмат эмоцый, уражанняў дораць арганізатары фестывалю — Міністэрства культуры Беларусі, Мінскі аблвыканкам, Нясвіжскі райвыканкам і заслужаны калектыў «Нацыянальны акадэмічны канцэртны аркестр Беларусі» жыхарам горада, шматлікім гасцям, прыхільнікам камернай музыкі.

На працягу многіх гадоў мастацкія фестывалі ў Нясвіжы застаюцца адной з самых адметных падзей у культурным жыцці Беларусі. Штогод гэтыя інавацыйныя праекты яднаюць ачынную музыку розных эпох і жанраў. З моманту свайго заснавання і да сённяшняга дня фестываль з'яўляецца сімвалам узаўняўлення і адраджэння гісторыі беларускага мастацтва, перш за ўсё — музычнага.

Сёлета фестываль адбыўся дваццаць пяты раз. Адкрыўся ён творчай сустрэчай з мастацкім кіраўніком Нацыянальнага акадэмічнага канцэртнага аркестра Міхаілам Фінбергам. Перад жыхарамі горада, гасцямі і ўсімі прыхільнікамі мастацтва выступілі

струнны квартэт з канцэрта «Музычныя скарбы Беларусі» пад кіраўніцтвам Таццяны Вайлавай. Гэты ж калектыў пазней выступіў у Тэатральнай зале палацавага ансамбля Радзівілаў з канцэртнай праграмай «Музычным шляхам роднай Бацькаўшчыны». У касцёле Божага Цела паказалі канцэрт «Духоўнае аблічча музычнай Беларусі».

А вечарам у раённым Цэнтры культуры адбыўся вялікі канцэрт «Мая краіна — мая сям'я» ў гонар 25-гадовага творчага сяброўства аркестра з несвіжанамі, падчас якога выступілі салісты аркестра — лаўрэаты шматлікіх конкурсаў. Сярод іх — заслужаная артыстка Беларусі Наталля Тамзіла, таксама Галіна Грамовіч, Алесь Дзяржавец, Таццяна Глазунова, Дзмітрый Качароўскі, Руслан Мусвідас, Яўген Цымбаліст, Ягор Шаранкоў. У іх выкананні прагучалі песні, якія аб'ядноўваюць беларускі народ, сталі часткай яго духоўнага жыцця.

У межах свята праводзіцца пленэр для дзяцей — навучэнцаў школ мастацтваў. Пленэр носіць імя жывапісца Міхаіла Сяўрука. Кожны раз ён прысвечаны розным тэмам, Дзеці робяць кампазіцыйны пейзаж і пішуць два эцюды з натуры. На кожным пленэры юныя таленты наведваюць дом-музей знакамітага мастака.

## Асвоілі медыяпрасторы

Сёння ў рабоце з чытацкай аўдыторыяй патрабуюцца неардынарныя падыходы, новыя формы. Гэта добра разумеюць у Нясвіжскай цэнтральнай раённай бібліятэцы імя Паўлюка Пранузы. І супрацоўнікі актыўна пазіцыянуюць бібліятэку ў інтэрнэт-прасторы. Функцыянуе сайт установы [nesvizhlib.by](http://nesvizhlib.by), створана група «Чытаючы Нясвіж» і «БібліяДзеткі», «Укантакце», старонкі ў «ОК», «Інстаграм», «Фэйсбук», у 2020-м годзе запрацаваў канал на YouTube, з 2021 — на TikTok.

Для стварэння іміджу бібліятэчнай прафесіі супрацоўнікі ўстановы арганізавалі акцыю «Бібліятэкар — гэта прыгожа». У ёй прынялі ўдзел карыстальнікі «УК», а менавіта супрацоўнікі бібліятэчнай сферы незалежна ад узросту і месца жыхарства. Кожны сказаў у сваім відэа, што быць бібліятэкарам — гэта жыць у прафесіі, дзе заўсёды ёсць чаму павучыцца і дзе ёсць месца для адкрыцця новага.

Цікавым атрымаўся і анлайн-конкурс «Чытаючы дзеці на табуэрце». У ім прынялі ўдзел 42 прадстаўнікі малодшай сярэд-

няй і старшай узроставай груп. Яны дасылалі відэа, дзе чытаюць любімы верш. Пераможцы атрымалі падарункі.

Яшчэ адзін анлайн-конкурс — «Маладзё чытаючы краіны», у якім удзельнічалі маладыя людзі ад 15 да 31 года. Яны аддалі на суд яе індывідуальныя, так і калектыўныя творчыя работы ў трох намінацыях «Будзь у тэндзе» (стварэнне калекцыі літаратурных успамінаў), «Чытанне ў стылі сэлфі» (арыгінальныя, гумарыстычныя фотаздымкі, на якіх увасоблены момант зносін з кнігай), «Мала-

дзёжная хваля чытання» (медыятворчасць).

Некалькі праектаў было прысвечана патрыятычнаму выхаванню: акцыя «Зорка героя», марафон чытання «1418 радкоў», анлайн-праект «Жывыя вуліцы». Менавіта апошні даў магчымасць пазнаёміць маладзё з падзеямі Вялікай Айчыннай вайны, з гісторыяй вуліц, названых імёнамі тых, хто аддаў сваё жыццё за мір, адзначыла **загадчыца аддзела бібліятэчнага маркетынгу Кацярына ІЮЛЬСКАЯ**.

Яна таксама расказала, што бібліятэка з 2016 года актыўна займаецца развіццём міжнароднага супрацоўніцтва з шэрагам бібліятэк гарадоў — партнёраў Нясвіжа. Падпісаны пагадненні аб супрацоўніцтве з бібліятэкамі Пулавы, Тарнуў, Одалыня (Польшча), Радзівілішкіса, Біржай (Літва), Аўцэ (Латвія).



**Центр Промышленной Оценки**

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

**ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ**

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5
Продавец	Минское областное потребительское общество, г. Минск, ул. Бровки, 24
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт Оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46
Адрес ЭТП	www.ipmtorgi.by

**Предмет электронных торгов**  
Адрес: Минская обл., Минский р-н, Сенчицкий с/с, аг. Сенчуца, ул. Слуцкое шоссе, 26

**Здание магазина**  
(общ. пл. 268,9 кв. м, инв. № 600С/171336, составные части и принадлежность: пристройка, сарай-пристройка, сарай).  
Сведения о земельном участке: пл. 0,1222 га предоставлен продавцу на праве аренды (срок действия по 25.01.2120) для строительства и обслуживания магазина. Ограничения (обременения) прав: природная территория, подлежащая специальной охране (в зоне санитарной охраны источников питьевого водоснабжения централизованной системы питьевого водоснабжения (3-й пояс – 262, 267-268))

Начальная цена лота с НДС 20 % – 722 865, 60 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с ВУ60ВЛВВ30120191021390001001 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК ВЛБВВУ2Х, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

**Условия оплаты предмета электронных торгов**

Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

**Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов, установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенном по адресу: www.ipmtorgi.by**

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов	Начало торгов: 08.07.2021 в 14.00. Окончание торгов: 08.07.2021 в 15.00. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 07.07.2021 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06  
E-mail: auction@cpo.by

**ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 16 июля 2021 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МТЗ»**

Капитальное строение с инвентарным номером 601С/1-1331, общая площадь – 250,8 кв. м, наименование – столовая, назначение – здание специализированное для общественного питания, составные части и принадлежность: однаэтажная кирпичная столовая с пристройкой 1, навесом 2, сараем 3, в том числе устройство стоянки на 10 автомобилей 1А, металлическое ограждение столовой 4Д, водотводный канал возле столовой 4З, ограждение столовой 4А, благоустройство территории вокруг столовой 4Б, система водоснабжения столовой 4Б, система канализации столовой 4Г, система наружного освещения столовой 4Б; котел КЧУ-7-63А «Эффект» (инв. № 196338), система пожарной сигнализации столовой «Логоса» (инв. № 175819), система охранной сигнализации столовой «Логоса» (инв. № 175839)

**Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)**

Минская обл., Логойский р-н, Гайнский с/с, д. Логоза, ул. Центральная, 1

**Местонахождение продаваемого имущества**

Площадь – 0,1032 га, кадастровый номер 623284502604000021, целевое назначение – земельный участок для обслуживания здания столовой;

**Сведения о земельных участках**

Площадь – 0,0148 га, кадастровый номер 623280806404000022, целевое назначение – земельный участок для обслуживания здания столовой

**Продавец имущества**

ОАО «МТЗ», 220070, г. Минск, ул. Долгобродская, 29

**Организатор торгов**

Государственное предприятие «ИПЦН», 220030, г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10

**Начальная цена предмета торгов, с учетом НДС**

94 782,58 бел. руб.

**Сумма задатка**

9 400,00 бел. руб.

**Условия торгов**

Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 5 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МТЗ», утвержденным организатором торгов

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа внесения задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «ИПЦН» № ВУ15 ВЛБВ 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК ВЛБВВУ2Х, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, получатель – государственное предприятие «ИПЦН», УНП 190398583, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах от 16.07.2021.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник обязуется возместить победителю торгов, а наивысшая цена (цена продаж) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявления на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) устно его согласия по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 20 рабочих дней со дня проведения торгов

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи

Торги проводятся 16 июля 2021 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 28.06.2021 по 14.07.2021 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону: (029) 363 38 42; (017) 333-49-67.

Телефоны для справок: (017) 333-49-67 (государственное предприятие «ИПЦН»); (017) 333-49-67 (ОАО «МТЗ»)

Дополнительная информация размещена на сайте [www.mgcn.by](http://www.mgcn.by) в разделе «Недвижимость в собственности»

**ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРВЫХ И ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА**

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: 8 (0212) 24-63-12, 8 (029) 510-07-63.

Продавец: Открытое акционерное общество «Завод «ЭВИСТОР» 210101, г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81, тел.: 8 (0212) 55-11-81, 8 (044) 594-1732.

**Первые торги 28.07.2021 в 15.00.**

**Лот № 1.** Изолированное помещение с инв. № 200Д/187150, площадью – 927,7 кв. м, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81-31. Наличие мест общего пользования. Нач. цена: 133 279,72 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 13 327,97 бел. руб.

**Условие аукциона по лоту № 1:** покупатель обязуется обустроить в изолированное помещение отдельный вход.

**Лот № 2.** Капитальное строение с инв. № 200С/106182, наименование – емкость для хранения воды, назначение – специализированное водозащитное назначения, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81, емкость для хранения воды, расположенная на зем. участке с кадастровым № 24010000001002628 площадью 13,5154 га (общая долевая аренда). Нач. цена: 2 633,36 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 263,36 бел. руб.

**Лот № 3.** Капитальное строение с инв. № 200С/106630, площадью 37,1 кв. м, наименование – емкость для хранения воды № 2, назначение – специализированное водозащитное назначения, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81, емкость для хранения воды № 2, расположенная на зем. участке с кадастровым № 24010000001002628 площадью 13,5154 га (общая долевая аренда). Нач. цена: 26 235,97 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 2 623,59 бел. руб.

**Дата, время и место проведения первого аукциона: 28.07.2021 в 15.00** по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 28.06.2021 с 08.30 по 28.07.2021 до 10.00. Имущество расположено на зем. участке с кадастровым № 24010000001002628.

**Повторные торги 28.07.2021 в 14.45.**

**Лот № 1.** Изолированное помещение с инв. № 200Д/163118, площадью – 303,5 кв. м, наименование – бытовые помещения, назначение – помещение неустановленного назначения, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-11а. Наличие мест общего пользования. Нач. цена: 8106,00 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 810,60 бел. руб.

**Лот № 2.** Изолированное помещение с инв. № 200Д/163116, площадью 584,6 кв. м, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-116. Наличие мест общего пользования. Нач. цена: 15 117,20 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 1511,72 бел. руб.

**Лот № 3.** Изолированное помещение с инв. № 200Д/163119, площадью 555,1 кв. м, наименование – бытовые помещения, назначение – помещение неустановленного назначения, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-11. Наличие мест общего пользования. Нач. цена: 14 579,40 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 1457,94 бел. руб.

**Лот № 4.** Изолированное помещение с инв. № 200Д/163107, площадью 336,0 кв. м, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-16. Наличие мест общего пользования. Нач. цена: 8816,80 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 881,68 бел. руб.

**Лот № 5.** Изолированное помещение с инв. № 200Д/163111, площадью 265,5 кв. м, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-16в. Наличие мест общего пользования. Нач. цена: 7145,60 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 714,56 бел. руб.

**Лот № 6.** Изолированное помещение с инв. № 200Д/163109, площадью 142,3 кв. м, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-166. Наличие мест общего пользования. Нач. цена: 3899,40 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 389,94 бел. руб.

**Лот № 7.** Капитальное строение с инв. № 200С/86464, объемом – 288 куб. м, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, резервуар вблизи здания № 81/30, наименование – резервуар, назначение – сооружение специализированное водозащитное назначения, расположенное на зем. участке с кадастровым № 24010000001002628 площадью 13,5154 га (общая долевая аренда). Нач. цена: 2535,56 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 253,56 бел. руб.

**Дата, время и место проведения повторного аукциона: 28.07.2021 в 14.45** по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 28.06.2021 с 08.30 по 28.07.2021 до 10.00. Имущество расположено на зем. участке с кадастровым № 24010000001002628. Ранее опубликованные извещения: газета «Звязда» 28.11.2020, 16.03.2021, 30.04.2021, 02.06.2021.

**Заявления на участие в первом и повторном аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Задаток перечисляется на р/с ККУП «Витебский областной центр маркетинга» № ВУ92МТЗУК3012000109330006782 ЗАО «ИТБАНК» г. Минск, БИК ИТБВУ2Х, УНП 309477566. Условия первого и повторного аукционов**

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня проведения аукциона обязан перечислить затраты на организацию и проведение аукциона и возместить расходы по подготовке документации на р/с, указанный в протоколе аукциона; подписать договор купли-продажи в течение 20 календарных дней со дня проведения аукциона, оплатить объект в порядке и сроки, и установить договором купли-продажи, оплатить НДС сверх цены продажи объекта.

По договоренности с Продавцом возможно предоставление расписки участника предмета торгов на срок до шести месяцев.

**Аукцион проводится в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609.** Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с/чек, указанный в извещении, с отметкой банка; юридический или индивидуальный предприниматель – копия документа, подтверждающего его регистрацию, юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юр. лица РБ – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководителю юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона.

**Доп. информация можно получить по тел.: (0212) 24-63-12, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by.** Ознакомиться с предметом торгов можно по предварительному согласию с Продавцом по тел. +375 (33) 6114046, Труханович Александр Владимирович.

**РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона) извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества**

**ОАО «Управление механизации № 91» (Продавец)**

Лот № 1: трактор ДТ-75, инв. № 60056. Начальная цена с НДС – 3 000,00 руб. Задаток – 600,00 руб. Шаг аукциона – 10 %.

Лот № 2: бульдозер ДТ-75, инв. № 60082. Начальная цена с НДС – 3 000,00 руб. Задаток – 600,00 руб. Шаг аукциона – 10 %.

Лот № 3: с/вагонная установка СП67, инв. № 60058. Начальная цена с НДС – 22 320,00 руб. Задаток – 4 464,00 руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 4: с/вагонная установка СП67, инв. № 60060, молот трубчатый СП-76, инв. № 60073. Начальная цена с НДС – 22 320,00 руб. Задаток – 4 464,00 руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 5: грузовой самосвал КРАЗ 256, кузов (рама) № 704458. Начальная цена с НДС – 6 240,00 руб. Задаток – 1 248,00 руб. Шаг аукциона – 7 %.

Лот № 6: полиуретан МАЗ 5247, кузов (рама) № 86173. Начальная цена с НДС – 6 000,00 руб. Задаток – 1 200,00 руб. Шаг аукциона – 7 %.

Лот № 7: грузовой специальный автокран LIEBHERR LTM 1160-5.1, кузов (рама) W09585200EELO5360. Начальная цена с НДС – 2 088 000,00 руб. Задаток – 208 800,00 руб.

**Обременения:** залог. Шаг аукциона – 1 %.

**Местонахождение лотов № 1–7:** г. Минск, ул. Бабушкина, д. 17.

**Аукцион состоится 28.07.2021 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4.**

Порядок оформления участия в аукционе, условия аукциона и полный текст извещения содержатся на сайте Организатора аукциона [ino.by](http://ino.by). Задаток перечисляется на р/с ВУ85ВАРВ30127802900100000000 в ОАО «Белагропромбанк», г. Минск, БИК банка ВАРВВУ2Х. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 1900055182.

Окончание приема заявлений с прилагаемыми к ним документами – 26.07.2021 в 11.00.

**Организатор аукциона:**  
220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9,  
8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52  
• [www.ino.by](http://www.ino.by) • e-mail: [torgi@ino.by](mailto:torgi@ino.by)

УНП 190055182

**ОАО «ЭнКОСтрой» (г. Минск, ул. Монтажников, 39-201) проводит внеочередное общее собрание акционеров ОАО «ЭнКОСтрой» в очной форме 15 июля 2021 года в 11.00. Место проведения собрания: ОАО «ЭнКОСтрой», г. Минск, ул. Монтажников, 39, к. 208.**

Повестка дня собрания:

1. Об увеличении уставного фонда Общества.
2. О внесении и утверждении изменений в Устав Общества.
3. Об переизбрании членов Совета директоров и ревизионной комиссии
4. О размере вознаграждения членам Совета директоров и ревизионной комиссии.

Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, будет проводиться в день проведения собрания с 10.00 до 10.45 по адресу: ОАО «ЭнКОСтрой», г. Минск, ул. Монтажников, 39, к. 208.

Участники собрания должны иметь при себе документ, удостоверяющий личность, представителя акционера – документ, удостоверяющий личность и доверенность.

Дата составления списка владельцев ценных бумаг для регистрации участников собрания по состоянию реестра акционеров на 05.07.2021 г.

Время и место ознакомления лиц, имеющих право на участие в собрании, с материалами по вопросам повестки дня общего собрания: с 9.00 до 9.30 часов, в рабочие дни с 28.06.2021 г. по 15.07.2021 г. по адресу: ОАО «ЭнКОСтрой», г. Минск, ул. Монтажников, 39, к. 208.

УНП 191303197

**Антикризисный управляющий Правовая компания «БелПроФонсалт»** объявляет о проведении повторных торгов в форме аукциона по продаже дебиторской задолженности ДСУП «ГМК № 196» (дата торгов: 08.07.2021 в 11.00), заявки принимаются с 24.06.2021 12.00 по 07.07.2021 17.00.

Место проведения торгов г. Минск, пр. Победителей, 127, оф. 312. Подробная информация о дате, времени и порядке проведения торгов, предлагаемых к продаже лотах, начальной цене и размере задатков, продавец и организаторе, иная информация требуемая в соответствии с законодательством размещены в Едином государственном реестре сведений о банкротстве: <https://bankrot.gov.by/ManagerSection/ManagerPropertySale.aspx?AuctionID=15292>

УНП 60019088

6 июля 2021 года состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Житковичлес».

Повестка дня собрания: 1. О назначении ликвидатора.

Дата составления списка акционеров для регистрации участников собрания – 1 июля 2021 года.

Форма проведения собрания – очная.

Место проведения собрания – по адресу: г. Брест, ул. Куйбышева, 13.

Время проведения собрания – 13.00.

Время регистрации участников собрания: с 12.30 до 12.50.

При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность).

Время и место ознакомления акционерами с материалами по вопросам повестки дня собрания: в рабочие дни с 14.00 до 16.00 с 28 июня 2021 года по месту нахождения общества: Гомельская обл., г. Житковичи, ул. К. Маркса, 80 и в день проведения собрания с 10.00 до 12.00 по месту проведения собрания.

УНП 40004988

ОАО «ЭнКОСтрой» (г. Минск, ул. Монтажников, 39-201) проводит внеочередное общее собрание акционеров ОАО «ЭнКОСтрой» в очной форме 15 июля 2021 года в 11.00. Место проведения собрания: ОАО «ЭнКОСтрой», г. Минск, ул. Монтажников, 39, к. 208.

Повестка дня собрания:

1. Об увеличении уставного фонда Общества.
2. О внесении и утверждении изменений в Устав Общества.
3. Об переизбрании членов Совета директоров и ревизионной комиссии
4. О размере вознаграждения членам Совета директоров и ревизионной комиссии.

Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, будет проводиться в день проведения собрания с 10.00 до 10.45 по адресу: ОАО «ЭнКОСтрой», г. Минск, ул. Монтажников, 39, к. 208.

Участники собрания должны иметь при себе документ, удостоверяющий личность, представителя акционера – документ, удостоверяющий личность и доверенность.

Дата составления списка владельцев ценных бумаг для регистрации участников собрания по состоянию реестра акционеров на 05.07.2021 г.

Время и место ознакомления лиц, имеющих право на участие в собрании, с материалами по вопросам повестки дня общего собрания: с 9.00 до 9.30 часов, в рабочие дни с 28.06.2021 г. по 15.07.2021 г. по адресу: ОАО «ЭнКОСтрой», г. Минск, ул. Монтажников, 39, к. 208.

УНП 191303197

**Антикризисный управляющий Правовая компания «БелПроФонсалт»** объявляет о проведении повторных торгов в форме аукциона по продаже дебиторской задолженности ДСУП «ГМК № 196» (дата торгов: 08.07.2021 в 11.00), заявки принимаются с 24.06.2021 12.00 по 07.07.2021 17.00.

Место проведения торгов г. Минск, пр. Победителей, 127, оф. 312. Подробная информация о дате, времени и порядке проведения торгов, предлагаемых к продаже лотах, начальной цене и размере задатков, продавец и организаторе, иная информация требуемая в соответствии с законодательством размещены в Едином государственном реестре сведений о банкротстве: <https://bankrot.gov.by/ManagerSection/ManagerPropertySale.aspx?AuctionID=15292>

УНП 60019088



**Гродзенскі філіял  
РУП «Інстытут нерухомасці  
і ацэнкі»**

**ІЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ  
ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА**

**ЛОТ 1:**  
- капитальное строение, инв. № 420/С-4047 (назначение – здание специализированное животноводства, наименование – здание свинарника-откормочника), общей площадью 1422,5 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Круповский с/с, д. Крупово;  
- капитальное строение, инв. № 420/С-4049 (назначение – здание специализированное животноводства, наименование – здание свинарника-маточника), общей площадью 1072,5 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Круповский с/с, д. Крупово;  
- капитальное строение, инв. № 420/С-4048 (назначение – здание специализированное животноводства, наименование – здание склада-гума для кормов с кормокуней и кормоцехом), общей площадью 616,4 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Круповский с/с, д. Крупово;  
- капитальное строение, инв. № 420/С-75552 (назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, наименование – артезианская скважина № 24041/72), общей площадью 0,0 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Круповский с/с, 13А, р-н не ат. Крупово.  
Лот № 1 расположен на земельных участках:  
- кадастровый № 423684300055000004, площадью 2,4628 га (назначение – для обслуживания свиноводства), расположенное по адресу: Лидский р-н, Круповский с/с, р-н не ат. Крупово. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земли, находящиеся в прибрежных полосах водных объектов, код – 1; земли, находящиеся в охранных зонах линий электропередачи, код – 6; земли, находящиеся в охранных зонах линий электропередачи, код – 6;  
- кадастровый № 423684300055000005, площадью 0,3597 га (назначение – для обслуживания артезианской скважины), расположенное по адресу: Лидский р-н, Круповский с/с, р-н не ат. Крупово. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земли, находящиеся в прибрежных полосах водных объектов, код – 1; земли, находящиеся в зонах санитарной охраны поверхностных и подземных источников водоснабжения хозяйственно-питьевого назначения, код – 3  
Начальная цена продажи – 149 040 руб. (сто сорок девять тысяч сорок рублей) с учетом НДС. Сумма задатка – 14 904 руб. (четырнадцать тысяч девятьсот четыре рубля)

**Продавец – ОАО «Лида-агротехсервис», 231300, г. Лида, ул. Фурманова, 17, тел. 8-0154-61-14-39**

**Организатор торгов – Гродзенскі філіял РУП «Інстытут нерухомасці і ацэнкі», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70**

Условия аукциона – без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов

Номер р/с для перечисления задатка – Р/с BY44BLBB301205008332 25001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродзенской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

**Аукцион состоится 15 июля 2021 г. в 11.00 по адресу: Гродзенская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3**

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <http://grino.by/auktion>.  
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 20.03.2021 г.

**Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)**

**Последний день приема заявлений – 13 июля 2021 г. до 15.00**

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродзенскі філіял РУП «Інстытут нерухомасці і ацэнкі».  
Дополнительная информация <http://grino.by>



**Гродзенскі філіял  
РУП «Інстытут нерухомасці  
і ацэнкі»**

**ІЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА**

**ЛОТ 1:** капитальное строение, инв. № 420/С-3357 (назначение – здание нежилое, наименование – охотничий домик), общей площадью 58,0 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Дворицанский с/с, южнее дер. Юровичи. Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 423683000044000001, площадью 0,0613 га (назначение – для обслуживания охотничьего домика) по адресу: Лидский р-н, Дворицанский с/с, южнее дер. Юровичи.  
Начальная цена продажи лота – 9 396 руб. (девять тысяч триста девяносто шесть рублей) с учетом НДС.  
Сумма задатка – 939 руб. (девятьсот тридцать девять рублей)

Условия проведения аукциона – возмещение победителем аукциона затрат Продавца по уплате вознаграждения Организатору торгов в размере 5 % от конечной цены продажи объекта

**Продавец – Открытое акционерное общество «Лидский завод электроделий», 231300, г. Лида, ул. Фабричная, 4, тел. 8-0154-52-13-47**

**Организатор торгов – Гродзенскі філіял РУП «Інстытут нерухомасці і ацэнкі», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70**

Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродзенской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

**Аукцион состоится 16 июля 2021 г. в 11.00 по адресу: Гродзенская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209**

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auktion>.  
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 16.03.2021 г.

**Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18**

**Последний день приема заявлений – 14 июля 2021 г. до 15.00**

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродзенскі філіял РУП «Інстытут нерухомасці і ацэнкі»  
<https://grino.by/auktion>

**ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ  
«ИЮЛЬ НА ДРАЙВЕ!  
МАСТЕРКАРД»**

**1. Организатор Рекламной игры**  
Организатор Рекламной игры является общество с ограниченной ответственностью «Рефорте», УНП 100422707 (далее – Организатор) с местом нахождения по адресу: 220030, Беларусь, г. Минск, пл. Свободы, д. 4, офисное помещение № 334. Электронный адрес: [post@forte.by](mailto:post@forte.by).

**2. Наименование и территория проведения Рекламной игры**  
Рекламная игра имеет наименование «Июль на Драйве! Мастеркард» (далее – Игра) и проводится на территории автозаправочных станций предприятий по нефтепродуктообеспечению, входящих в Государственное производственное объединение «Белоруснефть» (далее – ПО «Белоруснефть»), находящихся в Республике Беларусь.

**3. Срок начала и окончания Игры**  
Игра проводится с 01 июля 2021 г. по 13 сентября 2021 г. (включая срок выдачи выигрыша и опубликования результатов проведения Игры).

**4. Комиссия по проведению Игры**  
Для проведения Игры Организатор утверждает комиссию по проведению Игры (далее – Комиссия) в составе 5 человек, в том числе председателя Комиссии.

Состав Комиссии:  
1. Даниленко Валерий Михайлович – Управляющий ООО «Рефорте», председатель комиссии;

2. Швед Екатерина Александровна – специалист по работе с клиентами ООО «Рефорте»;

3. Кузнецов Дмитрий Владимирович – индивидуальный предприниматель;

4. Даниленко Ольга Михайловна – специалист по рекламе ООО «Рефорте Групп»;

5. Чепанова Маргарита Игоревна – бухгалтер ООО «Рефорте».

**5. Наименование товаров/услуг, в целях стимулирования реализации которых проводится Игра**

Игра проводится в целях стимулирования использования банковских платежных карточек международной платежной системы Mastercard, эмитированных банками Республики Беларусь (далее Карта Mastercard), за исключением карт Maestro и Белкарт/Maestro, для оплаты за покупку топлива на автозаправочных станциях предприятий по нефтепродуктообеспечению, входящих в ПО «Белоруснефть».

**6. Условия, при соблюдении которых физическое лицо становится Участником Игры**

**6.1.** К участию в Игре допускаются совершеннолетние (достигшие 18 лет) граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства.

**6.2.** Участником Игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства, члены Комиссии.

**6.3.** Для участия в Игре необходимо выполнить следующие условия:  
- в период с 01 июля 2021 г. по 31 июля 2021 г. включительно совершить не менее трех покупок топлива отдельными чеками в различные даты по Карте Mastercard, эмитированной банками Республики Беларусь, за исключением карт Maestro и Белкарт/Maestro, на АЗС сети ПО «Белоруснефть» на сумму не менее 1 (одного) белорусского рубля в каждом чеке с использованием зарегистрированной накопительной информационной карты Участника Игры (в дальнейшем – Карта «Заправка»), которая определяет фактическое лицо как участника программы поощрения клиентов (физических лиц) ПО «Белоруснефть» (далее – Программа «Заправка»), проводимой на АЗС сети «Белоруснефть».

Зарегистрированным считается Карта «Заправка» при указании ее владельцем в анкете регистрации следующих достоверных данных: фамилия, имени, отчества (при наличии), даты рождения, номера мобильного телефона операторов сотовой связи в международном формате, населенного пункта, а также адреса электронной почты.

**6.4.** Участник Игры может участвовать в Игре только один раз независимо от количества и сумм совершенных покупок.

**7. Состав и размер призового фонда, источники его формирования**

Размер призового фонда игры составляет **33 989,08** (тридцать три тысячи девятьсот восемьдесят девять) белорусских рублей, 08 копеек. Состав призового фонда:

Наименование выигрыша (приза)	Количество, шт.	Общая стоимость призового фонда, бел. руб.
<b>Автомобиль: KIA RIO_FB</b> Год выпуска: 2021 Цвет кузова: черный металл стоимостью 29 590,00 белорусских рублей	1	33 989,08
и денежные средства в сумме 4 399,08 белорусских рублей, которые удерживаются Организатором для уплаты за Победителя подоходного налога с общей стоимости приза		

Источником формирования призового фонда Игры являются денежные средства и имущество Организатора.

**8. Проведение розыгрыша призового фонда**

**8.1.** Место, дата и время проведения розыгрыша  
Розыгрыш призового фонда проводится открыто в присутствии Комиссии по адресу: г. Минск, пр. Победителей, 143 (АЗС № 23 РУП «Белоруснефть-Минскаязаправка»).

**8.2.** Дата и время проведения розыгрыша: 10 августа 2021 г. в 18:30 ч.

**8.3.** Порядок проведения розыгрыша призового фонда, в том числе порядок определения победителей.

**8.3.1.** До начала розыгрыша в установленном порядке Комиссией формируется список Участников (далее – Список) с указанием данных, соответствующих условиям рекламной игры: присвоенного Участнику Игры порядкового номера Шанса, номера Карты «Заправка» Участника, его фамилия, имени, отчества (при наличии), даты рождения, электронного адреса, телефона и населенного пункта.

Каждому Участнику Игры, выполнявшему условия, указанные в подпункте 6.3. правил Игры, присваивается порядковый номер Шанса по номеру Карты «Заправка» в порядке возрастания. Все номера Шансов имеют одинаковую разрядность.

**8.3.2.** Для проведения розыгрыша используется специальный вращающийся непрозрачный барабан и набор шаров в количестве 10 штук с номерами от 0 по 9.

Определение выигрышного номера Шанса происходит путем его формирования порядкового слова направо из номеров шаров, последовательно извлекаемых из барабана.

Для определения цифры первого слова разряда выигрышного порядкового номера Шанса в барабан помещаются шары с номерами от «0» до цифры, соответствующей первой слове последнего порядкового номера Шанса из Списка. Шары перемешиваются. Из барабана извлекается один шар. Номер извлеченного шара вносится в протокол и записывается в первый слова разряда формируемого выигрышного номера Шанса.

Далее аналогичным образом последовательно по одному определяются и фиксируются в протоколе второй и все последующие разряды выигрышного порядкового номера Шанса.

Определение 2 (двух) альтернативных выигрышных порядковых номеров Шансов (Альтернативного победителя № 1 и Альтернативного победителя № 2) происходит следующим образом: Альтернативным победителем № 1 признается Участник Игры с порядковым номером Шанса через 6000 номеров от победителя порядкового номера Шанса, Альтернативным победителем № 2 признается Участник Игры с порядковым номером Шанса через 12000 номеров от победителя порядкового номера Шанса.

В случае если выигрышный порядковый номер Шанса находится в конце Списка, то исчисление для определения Альтернативных победителей продолжается с начала Списка.

**8.3.3.** При проведении розыгрыша Комиссией оформляется протокол розыгрыша.

**8.2.4.** Участники Игры вправе присутствовать при проведении розыгрыша.  
**9. Срок и способ информирования победителя, место, порядок и срок выдачи выигрыша**

**9.1.** После проведения розыгрыша Организатор уведомляет победителя о выигрыше по электронной почте, телефону и SMS не позднее 13 августа 2021 г. включительно.

**9.2.** Для получения приза победителю необходимо в срок не позднее 18 августа 2021 г. включительно предоставить Организатору по электронной почте: [post@forte.by](mailto:post@forte.by) следующие данные:

**9.2.1.** Для граждан Республики Беларусь, а также иностранных граждан и лиц без гражданства, имеющих вид на жительство на территории Республики Беларусь:

- копию страницы 25, страниц 31-33 паспорта – для граждан Республики Беларусь;

- копию страницы 3, страниц 15–17 вида на жительство – для лиц, имеющих вид на жительство на территории Республики Беларусь;

**9.2.2.** для иностранных граждан и лиц без гражданства, не имеющих вида на жительство:

- копию паспорта страны, гражданство которой она является (для лиц без гражданства – документ, подтверждающий их личность, выданный в соответствии с законодательством страны фактического проживания).

В случае, если данный документ выдан не на государственном языке Республики Беларусь, также необходимо предоставить заверенный нотариально перевод такого документа на один из государственных языков Республики Беларусь (русский или белорусский).

**9.3.** Вручение приза победителю производится по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, проспект Независимости, 202 в срок не позднее 20 августа 2021 г. включительно. Победитель предварительно согласовывает дату и время прибытия за получением приза с Организатором по телефону +375 29 678 94 39.

**9.4.** В случае если в установленные данными правилами сроки не удается связаться с победителем любым из указанных выше способов, либо победитель не предоставляет данные, необходимые для получения приза, либо предоставленные данные не соответствуют данным, указанным в анкете участника программы лояльности клиентов – физических лиц ПО «Белоруснефть», заполняемой при регистрации Карты «Заправка», либо победитель отказывается от приза, либо победитель не явился за получением приза в установленный правилами Игры срок, либо принято решение об отказе в выдаче приза Победителю в связи с нарушением правил Игры, право на получение приза переходит к Альтернативному победителю № 1.

**9.5.** Альтернативный победитель № 1 при наличии оснований для выдачи ему приза уведомляется о выигрыше по электронной почте, телефону и SMS не позднее 24 августа 2021 г. включительно. Для получения приза Альтернативный победитель № 1, которому перешло право на получение приза, должен не позднее 27 августа 2021 г. включительно предоставить Организатору по электронной почте: [post@forte.by](mailto:post@forte.by) данные, указанные в п. 9.2. правил, а также согласовать дату и время получения приза. Вручение приза Альтернативному победителю № 1 производится по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, проспект Независимости, 202 в срок не позднее 02 сентября 2021 г. включительно.

**9.6.** В случае если в установленные данными правилами сроки не удается связаться с Альтернативным победителем № 1 любым из указанных выше способов, либо Альтернативный победитель № 1 не предоставляет данные, необходимые для получения приза, либо предоставленные данные не соответствуют данным, указанным в анкете участника программы лояльности клиентов – физических лиц ПО «Белоруснефть», заполняемой при регистрации Карты «Заправка», либо Альтернативный победитель № 1 отказывается от приза, либо Альтернативный победитель № 1 не явился за получением приза в установленный правилами Игры срок, либо принято решение об отказе в выдаче приза Альтернативному победителю № 1 в связи с нарушением правил Игры, право на получение приза переходит к Альтернативному победителю № 2.

**9.7.** Альтернативный победитель № 2 уведомляется о выигрыше по электронной почте, телефону и SMS не позднее 03 сентября 2021 г. включительно. Для получения приза Альтернативный победитель № 2, которому перешло право на получение приза, должен не позднее 09 сентября 2021 г. включительно предоставить Организатору по электронной почте: [post@forte.by](mailto:post@forte.by) данные, указанные в п. 9.2. правил, а также согласовать дату и время получения приза. Вручение приза Альтернативному победителю № 2 производится по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, проспект Независимости, 202 в срок не позднее 13 сентября 2021 г. включительно.

**9.8.** Альтернативный победитель № 2 утрачивает право на получение приза, если с ним не удается связаться любым из указанных выше способов, либо Альтернативный победитель № 2 не предоставляет данные, необходимые для получения приза, либо предоставленные данные не соответствуют данным, указанным в анкете участника программы лояльности клиентов – физических лиц ПО «Белоруснефть», заполняемой при регистрации Карты «Заправка», либо Альтернативный победитель № 2 отказывается от приза, либо Альтернативный победитель № 2 не явился за получением приза в установленный правилами Игры срок, либо принято решение об отказе в выдаче ему приза в связи с нарушением правил Игры.

**9.9.** В случае если победитель (соответственно Альтернативный победитель № 1 или Альтернативный победитель № 2) не может приехать за получением приза лично, при может получить его доверенное лицо по предъявлению копии паспорта либо вида на жительство победителя (соответственно Альтернативного победителя № 1 или Альтернативного победителя № 2), своего паспорта либо вида на жительство и надлежащим образом заверенной доверенности от победителя (соответственно Альтернативного победителя № 1 или Альтернативного победителя № 2).

**9.10.** С момента выдачи приза победителю (соответственно Альтернативному победителю № 1 или Альтернативному победителю № 2) переходят все риски и обязательства, связанные с владением, использованием и распоряжением призом. Денежная компенсация стоимости приза не производится. Победитель (соответственно, Альтернативный победитель № 1 или Альтернативный победитель № 2) в случае его нежелания получить приз не вправе передать право на получение приза другому лицу. Приз не подлежит замене.

**9.11.** В соответствии с законодательством Республики Беларусь при выдаче приза Организатор удерживает и перечисляет в бюджет подоходный налог в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь, из сумм денежных средств приза. Вручение приза осуществляется за минусом удержанной суммы подоходного налога из денежной части приза.

**9.12.** Организатор не оплачивает победителю (соответственно Альтернативному победителю № 1 или Альтернативному победителю № 2) расходы, связанные с проездом к месту получения приза.

**9.13.** Участники Игры, претендующий на получение приза, должен заполнить и подписать все необходимые документы, предоставляемые Организатором Игры для выдачи приза.

**10. Иные условия**

**10.1.** Участие в Игре предполагает ознакомление и полное согласие Участников Игры с настоящими Правилами.

**10.2.** Факт участия в Игре означает, что Участник Игры соглашается с тем, что их имена, отчества, фамилии, фото-, аудио-, видео- и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в любых рекламных и (или) информационных материалах, связанных с проведением Игры, без уплаты какого-либо вознаграждения Участникам. Победитель Игры дает свое согласие на интервью в средствах массовой информации и съемку для рекламных материалов, подготовленных в связи с проведением данной Игры, без выплаты ему какого-либо вознаграждения. Все права на такие результаты интеллектуальной собственности принадлежат Организатору.

**10.3.** Правила проведения Игры вместе с реквизитами государственной регистрации публикуются до начала Игры в газете «Звязда».

**10.4.** Сведения о результатах проведения Игры публикуются не позднее 13 сентября 2021 г. в газете «Звязда».

**10.5.** Телефон для справок по вопросам проведения Игры + 375 29 678 94 39 работает в период проведения Игры круглогодично без выходных.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4022 от 15.06.2021 года, выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь

# Купальскія мініяцюры



**ПРАВЕРЦЕ: КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ**  
 Па гарызанталі: 1. Вяночкі; 4. Жывёны; 10. Марулежка; 11. Тарс; 13. Кава; 14. Іван; 15. Хата; 16. Змей; 17. Няня; 19. Лада; 21. Ежыка; 23. Купальнік; 27. Гарэла; 28. Ураджай.  
 Па вертыкалі: 2. Явар; 3. Кот; 5. Ноч; 6. Невя; 7. Лыткі; 8. Ял; 9. Крапа; 12. Сонейка; 13. Кашанне; 16. Зялёна; 18. Яцкі; 20. Душа; 22. Жыта; 24. Пук; 25. Ля; 26. Нар.

**Па гарызанталі:** 1. «Кветачкі рвець, кветачкі рвець, // ... звіае». З беларускай народнай песні «Купалінка». 4. «Ліпень — з мёдам, з пшаніцаю — ...». З верша П. Панчанкі «Родная мова». 10. «Біла ж мяне ... // Каналляным путам. // Не хадзі ты, дачушачка, // З гэтым баламутам». Прыпеўка. 11. Тулава чалавека. 13. Цэлы дзень касіў сена, а за ноч ... з'ела (прык.). 14. ...да-Мар'я. Расліна, купальская зёлка, з якой на Купалле ўюць вянкi. 15. ... гасцямі багата (прык.). 16. ... — Страшыдла, ... — Волат. Міфічная істота, якая часта сустракаецца ў беларускіх паданнях і казках. 17. Жанчына, якая даглядае дзяцей. 19. Беларуская багіня вяснова-летняй урадлівасці. 21. Каб не... , не адзежка, была б грошай

поўна дзежка (прык.). 23. Расліна, купальская зёлка; выкарыстоўваецца ў медыцыне. 27. «Купала, Купала, што ў цябе прапала: // Ці мёд, ці ... ; // Ці красная дзеўка?». З купальскай песні. 28. Ліпень не гуляе — ... люляе (прык.).  
**Па вертыкалі:** 2. «У купальскую ноч // над прасторами вод // цалавалася ... з калінаю». З верша П. Труса «У купальскую ноч». 3. Свойская жывёліна; у купальскую ноч, паводле павер'яў, у яго ператвараюцца ведзьмы. 5. На Івануе ... зорна — будзе многа грыбоў (прыкм.). 6. ... здаецца высокім — да ветру (прыкм.). 7. «На базары я была, прадавала ніткі, // А ў майго міленькага тоненькія ...». Прыпеўка. 8. Шлюпка. 9. Ліпень — ... лета (прык.). 12. «Сёння Купала, а заўтра

Ян, // Ды зайграй, ... , зайграй нам». З купальскай песні. 13. «... — гэта горкі шакалад». В. Мураў'ёва; 11 ліпеня — Сусветны дзень шакаладу. 16. «На купалле на святое, // Рві, матуля ... тое». З верша Я. Купалы «На Купалле». 18. Ліпень — ласун; шчодры на духмяныя ... (прык.). 20. ... чалавека — не кажух, не вывернеш (прык.). 22. Расліна сямейства злакавых; лічылася, што у купальскую ноч ведзьмы рабілі ў ім заломы. 24. ... ці пучок лёну; яго кідалі ў купальскае вогнішча са словамі-заклінаннямі: «Зарадзі, лён!». 25. Нота музычнай гамы. 26. Гібрыв аднагорбага і двухгорбага вярблюда.  
**Склаў Лявон ЦЕЛЕШ,**  
 г. Дзяржынск.

## СЁННЯ

### Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	4.38	21.46	17.08
Віцебск	4.20	21.44	17.24
Магілёў	4.28	21.36	17.08
Гомель	4.35	21.23	16.48
Гродна	4.55	21.59	17.04
Брэст	5.05	21.50	16.45

### Месяц

Поўна 24 чэрвеня.  
 Месяц у сузор'і

Казярога.

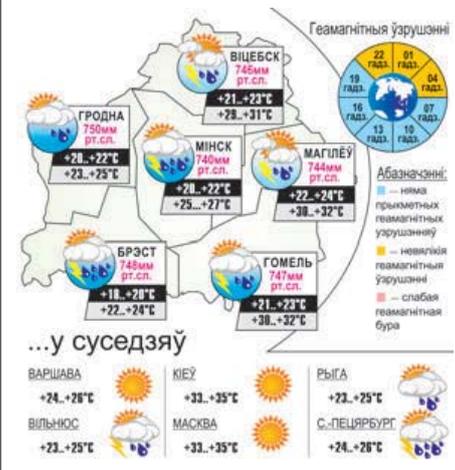
### Імяніны

Пр. Ганны, Аўксенція, Андрэя, Арсенія, Іоны, Пятра, Сцяпана, Феофіла, К. Дароты, Люцыі, Элеаноры, Вітольда, Максіма.



Фота Максіма ШАСТАКОВА

## ЗАЎТРА



### Даты

### Падзеі

### Людзі

#### 25 Чэрвеня



**1161** год — лічыцца, што ў гэты дзень полацкі майстрам Лазарам Богшам была закончана работа над унікальным помнікам старажытнабеларускага прыкладнага мастацтва — Крыжом Ефрасінні Полацкай.



Шасціканцовы крыж быў выраблены з кіпарысавага дрэва, зверху і знізу яго пакрывалі залатыя пласціны, аздобленыя каштоўнымі камянямі і дваццацю эмалевымі абразкамі. У сярэдзіне крыжа ў пяці падпісаных гнёздах знаходзіліся хрысціянскія рэліквіі, даслаўныя з Канстанцінопаля і Іерусаліма. У час вайны 1812 года манашы Свята-Ефрасіннеўскага манастыра замуравалі крыж у нішы сабора і тым самым выратавалі яго ад марадзёраў. Пасля 1917 года звесткі пра крыж вельмі бедныя. У 1928 годзе рэліквію перавезлі з Полацка ў Мінск, а затым у Магілёў, паколькі збіраліся перанесці туды сталіцу Беларусі. У пачатку ліпеня 1941 года, у час бітвы за Магілёў, крыж знік, і яго след абарваўся.

**1941** год — войскі 13-й арміі Заходняга фронту пачалі абарону Мінска. Тром стралковым дывізіям, якія ўдзельнічалі ў абароне Мінска, у верасні 1941 года прысвоены ганаровыя найменні гвардзейскіх. У той жа дзень урад Беларусі пераехаў з Мінска ў Магілёў.



**1178** год — пяцёра кентэроберыйскіх манахаў назіралі выбух на Месяцы. Мяркуюцца, што гэта было сутыкненне вялікага метэора з Месяцам.

**1783** год — французскі хімік Антуан Лавуаз'е паведаміў на пасяджэнні Парыжскай акадэміі навук, што вада — гэта злучэнне вадароду і кіслароду, а яшчэ праз два гады разам з ваенным інжынерам Жанам Мённе сінтэзавалі з іх ваду.

**1852** год — нарадзіўся Антонія Гаўдзі, іспанскі архітэктар, аўтар многіх нестандартных будынкаў у Барселоне.

**1927** год — у Ленінградскім камітэце па справах вынаходка патэнтуецца выбор для запісу гуку на кінаплёнку падчас кіназдымак.

**1950** год — пачалася Карэйская вайна 1950—1953 гадоў.



**ГЕГЕЛЬ:**  
 «Чалавек ёсць не што іншае, як шэраг яго ўчынкаў».

## ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

**ЗАСНАВАЛЬНІКІ:** Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь  
 Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»»  
 Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**  
**АДРАС:** 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

**ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ:** прымай — 311 17 13 (тэл./факс);  
 адрэзаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэры — 311 17 16.  
**ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ**  
**тэл./факс: 311 17 27,**  
 e-mail: reklama@zviazda.by  
 Афіцыйны публікацыйны матэрыял іншых арганізацый за падпіс і ацэнкай фактар. Іх меркаванні не з'яўляюцца суадзімкай з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адрэзае і публікуе адрэзаныя ёй пisma. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

**БЕЛТАМОЖСЕРВІС**  
 Всегда вперед!

## ЛОГИСТИЧЕСКИЙ ОПЕРАТОР

- ✓ ТРАНСПОРТНО-ЭКСПЕДИЦИОННЫЕ УСЛУГИ
- ✓ МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПЕРЕВОЗКИ
- ✓ ТАМОЖЕННОЕ ДЕКЛАРИРОВАНИЕ
- ✓ ПОРУЧИТЕЛЬСТВО
- ✓ СКЛАДСКИЕ УСЛУГИ
- ✓ ЭЛЕКТРОННОЕ БРОНИРОВАНИЕ ОЧЕРЕДИ НА ГРАНИЦЕ
- ✓ ПРОГРАММНЫЕ ПРОДУКТЫ
- ✓ ТОРГОВЫЙ ПРЕДСТАВИТЕЛЬ
- ✓ TAX FREE
- ✓ СЕРВИСНЫЕ УСЛУГИ

**197** **DECLARANT.BY**

УНП 101561144

**www.zviazda.by**  
 (для зваротаў):  
 zvarot@zviazda.by  
**e-mail: info@zviazda.by**  
 Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прайздзяльстве  
 «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ДП № 02330/106 ад 30.04.2004.  
 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.  
 Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 1526. **Нумар папісанні ў 19.30**  
 М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12  
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12  
 24 чэрвеня 2021 года.